

STRATEGIA DE DEZVOLTARE ȘI PROMOVARE A TURISMULUI DIN COMUNA SÂNGEORGHIU DE MUREȘ

2021-2027

Strategia turistica locala

Sângeorgiu de Mureș, octombrie 2022

web: dgroupconsulting.ro

Tel.: 0752-314414,
0742-529926,
0749-766664

e-mail: office@dgroupconsulting.ro

Cuprins

1. SINTEZA COORDONATORULUI	4
2. METODOLOGIA APLICATĂ	7
3. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE	9
3.1. Așezarea geografică și accesibilitatea comunei Sângeorgiu de Mureș	9
3.2. Accesibilitatea comunei pe drumuri publice	11
3.3. Accesibilitatea comunei pe calea ferată	12
3.4. Accesibilitatea comunei pe cale aeriană	12
3.5. Sistemul de transport în comun	13
3.6. Alte forme și mijloace de accesare a comunei	13
3.7. Contextul socio-economic general	13
3.7.1. Tendințe demografice	13
3.7.2. Caracteristici economice	20
4. TURISMUL ÎN ECONOMIA JUDEȚULUI MUREȘ ȘI AL ROMÂNIEI	25
4.1. Ponderea turismului în economia județului	25
4.2. Capacitatea de cazare	27
4.3. Sosiri de turiști	30
4.4. Numărul înnoptărilor	33
4.5. Durata medie a sejurului	37
5. PRINCIPALELE TIPURI DE TURISM PRACTICATE ÎN JUDEȚUL MUREȘ – PROFILUL TURISTIC AL JUDEȚULUI MUREȘ	39
5.1. Turismul în natură și agroturismul	39
5.2. Turismul balnear	41
5.3. Turismul cultural	42
5.4. Turismul de recreere și divertisment	43
5.5. Turismul de afaceri	43
6. ROLUL ȘI LOCUL COMUNEI SÂNGEORGIU DE MUREȘ ÎN TURISMUL JUDEȚEAN ȘI REGIONAL	45
6.1. Principalii indicatori turistici ai turismului Sângeorzean	45
6.2. Oferta turistică a comunei Sângeorgiu de Mureș	54
6.2.1. Resurse, obiective, evenimente	59

7. ANALIZA ACTIVITĂȚILOR DE MARKETING ȘI PROMOVARE	69
8. ANALIZA SWOT	73
9. VIZIUNEA DE VIITOR	75
10. OBIECTIVE DE DEZVOLTARE	77
11. AXE PRIORITATE	78
11.1. AXA PRIORITARĂ NR. 1: O DESTINAȚIE DE TURISM PREGĂTITĂ – DEZVOLTAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII TURISTICE	79
11.2. AXA PRIORITARĂ NR. 2: O DESTINAȚIE TURISTICĂ PERFORMANTĂ - DEZVOLTAREA SERVICIILOR, OFERTEI TURISTICE	89
11.3. AXA PRIORITARĂ NR. 3: O DESTINAȚIE VIZIBILĂ: DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE MARKETING ȘI PROMOVARE TURISTICĂ	104
12. MONITORIZARE ȘI EVALUARE	113
12.1. Activități de monitorizare	113
12.2. Evaluarea	114
13. CATALOGUL SURSELOR DE FINANȚARE	115

1. SINTEZA COORDONATORULUI

Strategia de dezvoltare a turismului localității Sângeorgiu de Mureș este o incursiune de a forma viitorul unei localități în plină dezvoltare, creștere economică și transformare socială. Strategia este un mijloc de a redobândi controlul asupra evoluției economico-sociale, de a orienta principalele mijloace economice și sociale spre domeniile și proiectele prioritare, conturate în acest document, cu scopul de a aduce starea, profilul și dinamica turismului local la cel preferat. Primăria Sângeorgiu de Mureș a recunoscut că turismul are un potențial de creștere, potențial semnificativ chiar și printre servicii în general, și de aceea și-a propus să planifice, să influențeze acest domeniu destul de important pentru comuna pe care o conduce.

În această lucrare am punctat principalii indicatori economici și turistici, locali și județene, care vor arăta că Sângeorgiu de Mureș - cu toate că nu este cea mai renumită destinație turistică din Transilvania, și nici măcar din județul Mureș – are deja cifre destul de favorabile, în privința sosirilor, al înnopțărilor, dar și din punctul de vedere al locurilor de cazare în funcțiune, cel puțin în rândul comunelor din județul Mureș. De altfel, și județul Mureș se evidențiază cu statistici în domeniul turismului peste mediile naționale. Cu toate că localitatea nu dispune de resurse turistice unice, excepționale, a înregistrat o evoluție pozitivă în ultimii ani în circulația turistică, fenomen ce se datorează în mare măsură următorilor doi factori: existența unei resurse minerale bine exploatate de către un agent hotelier din localitate, care a dezvoltat în continuu serviciile sale de cazare și de wellness, precum și proximitatea municipiului Târgu Mureș, care aduce nu doar clienți pentru hotelul de cură și de wellness Apollo, ci și clienți ai turismului de afaceri și călători care vin pentru diferite probleme de sănătate în Târgu Mureș, dar nu se cazează în municipiu, ci în comuna adiacentă. Majoritatea turiștilor ajunși în destinație, în momentul de față se poate afirma că se cazează la hotel Apollo, fapt ce invocă performanța de business a acestei unități. Dar încă multe servicii lipsesc pe plan local pentru a atinge un deziderat atât de înalt, cât și-a propus această mică localitate: să devină o stațiune cel puțin de interes local, nu doar „pe hârtie” ci și pe piața turistică și în competiția „imaginilor” turistice al destinațiilor și să obțină și statutul de stațiune balneoclimaterică.

Localitatea însă are și resurse neexploatate, care pot fi puse în valoare în următorii ani: cele mai importante sunt castelul Máriaffy și zonele rurale-tradiționale și naturale din apropiere, care deși nu au atracții turistice inedite, dar pot fi deosebit de plăcute pentru familiile din Transilvania, pentru turiștii internaționali care vin pentru servicii wellness și caută și alte posibilități de relaxare, sport sau activități culturale. Dealurile, malul Mureșului sau chiar unele ferme din localitate, pot alcătui programe alternative ideale de petrecere a timpului liber, atât pentru turiștii care deja sunt

„încadrați” într-un program wellness, cât și pentru cei care au alte interese. Posibilitățile din localitate trebuie combinate însă cu cele din zonă: cu vizitarea castelurilor din valea Mureșului, cu serviciile culturale, gastronomice și de agrement din Târgu Mureș, sau cu excursiile și drumețiile în munții Gurghiului sau munții Călimani. Acest mix de programe și produse turistice vor fi utile chiar și după dezvoltarea unui turism local stabil, elevat și multidimensional, deoarece turiștii de astăzi au o nevoie de a cunoaște o zonă mai largă, chiar și dacă localitatea în care se cazează este relativ bogată în atracții și servicii.

Viziunea comunei Sângeorgiu de Mureș este că dezvoltarea turismului se va realiza în beneficiul comunității, capitalizând resursele turistice, culturale existente și modernizate în perioada precedentă, diversificarea ofertei și generarea de noi produse turistice având ca rezultat consolidarea unui brand turistic consolidat și diferențiat față de alte destinații cu resurse asemănătoare.

Am conturat trei mari axe de dezvoltare a turismului local, fiecare cuprinzând minim două măsuri de intervenție, care la rândul lor includ câte 5-6-7 sau mai multe activități și proiecte, ce indică pe plan operativ cum trebuie realizate obiectivele strategice și măsurile de dezvoltare descrise. Pentru acestea, am evidențiat nu doar descrierea activităților și proiectelor, ci și termenul de realizare, justificarea lor, activitățile componente, bugetul aproximativ al fiecăruia și multe alte informații utile.

Mai concret, avem formulate următoarele **axe de dezvoltare**, detaliate în capitolul 11:

→ **AXA PRIORITARĂ 1: O DESTINAȚIE DE TURISM PREGĂTITĂ – DEZVOLTAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII TURISTICE**

- Măsura 1.1: Dezvoltarea accesibilității și creșterea vizibilității obiectivelor turistice
- Măsura 1.2: Valorificarea resurselor naturale și culturale prin reabilitarea, întreținerea acestora și includerea lor în oferta turistică a comunei
- Măsura 1.3: Infrastructură de agrement, sport, și timp liber în sprijinul turismului

→ **AXA PRIORITARĂ 2: O DESTINAȚIE TURISTICĂ PERFORMANTĂ - DEZVOLTAREA SERVICIILOR, OFERTEI TURISTICE**

- Măsura 2.1: Programe turistice variate, ofertă turistică variată și atractivă
- Măsura 2.2: Dezvoltarea serviciilor turistice existente și lansarea serviciilor complementare în sprijinul turismului
- Măsura 2.3: Dezvoltarea comunicațiilor interne
- Măsura 2.4: Atragerea în localitate a investitorilor

→ **AXA PRIORITARĂ 3: O DESTINAȚIE VIZIBILĂ: DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE MARKETING ȘI PROMOVARE TURISTICĂ**

- Măsura 3.1: Dezvoltarea activității de marketing turistic
- Măsura 3.2: Dezvoltarea imaginii turistice a comunei Sângeorgiu de Mureș

Putem spune, că o desfășurare optimă a acestor măsuri și proiecte vor aduce un rezultat deosebit de benefic comunei Sângeorgiu de Mureș, mai întâi pe plan turistic, dar și în alte domenii economice și sociale, deoarece efectele multiplicatoare ale turismului se vor simți prin creșterea veniturilor angajaților direcți și ai firmelor furnizoare, creșterea taxelor și impozitelor colectate, creșterea vânzărilor produselor și mărfurilor și deci a profiturilor în diferite sectoare comerciale și de servicii, revalorizarea unor evenimente culturale, obiceiuri, a unor resurse naturale de interes local, peisaje sau chiar unele produse agricole, fermiere. Credem că prin realizarea până în 2027 a acestor proiecte, chiar și cel puțin într-o măsură de 80-90%, va aduce succesul dorit, va aduce multe satisfacții profesionale și umane atât celor care lucrează în turism, cât și administrației și tuturor locuitorilor din această comunitate minunată.

Vă dorim mult succes!

2. METODOLOGIA APLICATĂ

Strategia de dezvoltare și promovare a turismului local, ca manifestare a voinței și a încrederii în viitor a comunității locale, bazându-se pe exigențele locale, formulează sarcini pentru nivelul local și, în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse, încearcă să pună în mișcare resursele locale din domeniul turismului și a domeniilor conexe. Acest lucru înseamnă, că în coordonarea procesului de planificare este binevenit ca pe scară largă să se țină seama de competențele locale. Toate acestea atrag după sine un șir de întrebări metodologice. Cum pot fi evaluate în mod eficient exigențele locale? Cum să fie concepute obiectivele de dezvoltare și sarcinile privind îndeplinirea obiectivelor? Cum putem valorifica resursele intelectuale locale în cursul procesului de planificare? etc. sunt numai câteva dintre întrebările mai importante, la care, pe baza diferitelor scenarii metodologice, se pot da răspunsuri diferite.

În cursul elaborării strategiei de dezvoltare și promovare a turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș am urmat abordarea planificării bazate pe comunitate și am selectat din bara ei de instrumente. Lista beneficiilor asigurate de planificarea comunitară este una cât se poate de lungă, dintre acestea trebuie evidențiate următoarele:

- Susține evaluarea, cunoașterea exactă și reală a situației, asigură o bază solidă pentru procesul de proiectare.
- În cursul planificării aduce în mod continuu în prim plan exigențele și punctele de vedere locale.
- Face acceptabile necesitatea, obiectivele și direcția planificării, îndeamnă spre o proiectare în viitor la nivel individual și organizațional.
- Mobilizează resurse încă din etapa timpurie, respectiv le pregătește pentru perioada următoare, cea de implementare.
- Poate lua seamă despre existența unor conflicte sociale latente, respectiv poate genera noi consensuri în legătură cu anumite probleme.

Elementul central al planificării bazate pe comunitate este principiul participării publice, conform căruia trebuie asigurate tuturor grupurilor sociale interesate și vizate posibilitatea de participare la procesul de planificare. Nici din punctul de vedere al rezultatelor planificării, nici din cel al gradului de impunere a beneficiilor de mai sus nu este indiferent ce metode de participare se pun în aplicare.

În cursul elaborării strategiei de dezvoltare și promovare a turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș am aplicat următoarele tehnici de participare:

- Prelucrarea datelor statistice oficiale, analiza strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027, documentare cu privire la activitățile turistice din comuna Sângeorgiu de Mureș (internet, prelucrarea documentelor obținute de la Primăria Locală), toate acestea fiind utile pentru dezvoltarea capitolelor și subcapitolelor analizei situației.
- Evaluarea strategiei de dezvoltare și promovare a turismului pentru perioada anterioară: S-a realizat o evaluare detaliată împreună cu factorii decizionali din comună și au fost actualizate informațiile cu proiectele și activitățile implementate, o reevaluare a direcțiilor de dezvoltare ale turismului, iar proiectele ce nu au fost inițiate se preiau în cadrul actualei strategii.
- Realizarea de interviuri semi-structurate: am luat legătura cu agenții turistici din comună, cu obiectivul de a cunoaște principalii promotori ai turismului local, identificarea problemelor, opiniilor acestora în legătură cu situația actuală și de viitor a turismului sângeorzean.
- Deschidere și transparență continuă: grupul de specialiști care a coordonat elaborarea strategiei a primit pe toată perioada de planificare observațiile, propunerile cu intenție de îmbunătățire venite fie personal, fie prin telefon sau email, scrisoare sau în alt format, pe care mai apoi le-a prelucrat. Președintele a informat în mai multe rânduri administrația locală și locuitorii în legătură cu procesul de proiectare, și despre situația atunci actuală.

Cu ajutorul celor de mai sus am reușit să elaborăm o strategie, care sintetizează propunerile specialiștilor și a comunității locale, armonizează cu interesele locale și avem speranța că este o strategie cu care comunitatea locală se poate identifica.

3. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE

3.1. Așezarea geografică și accesibilitatea comunei Sângeorgiu de Mureș

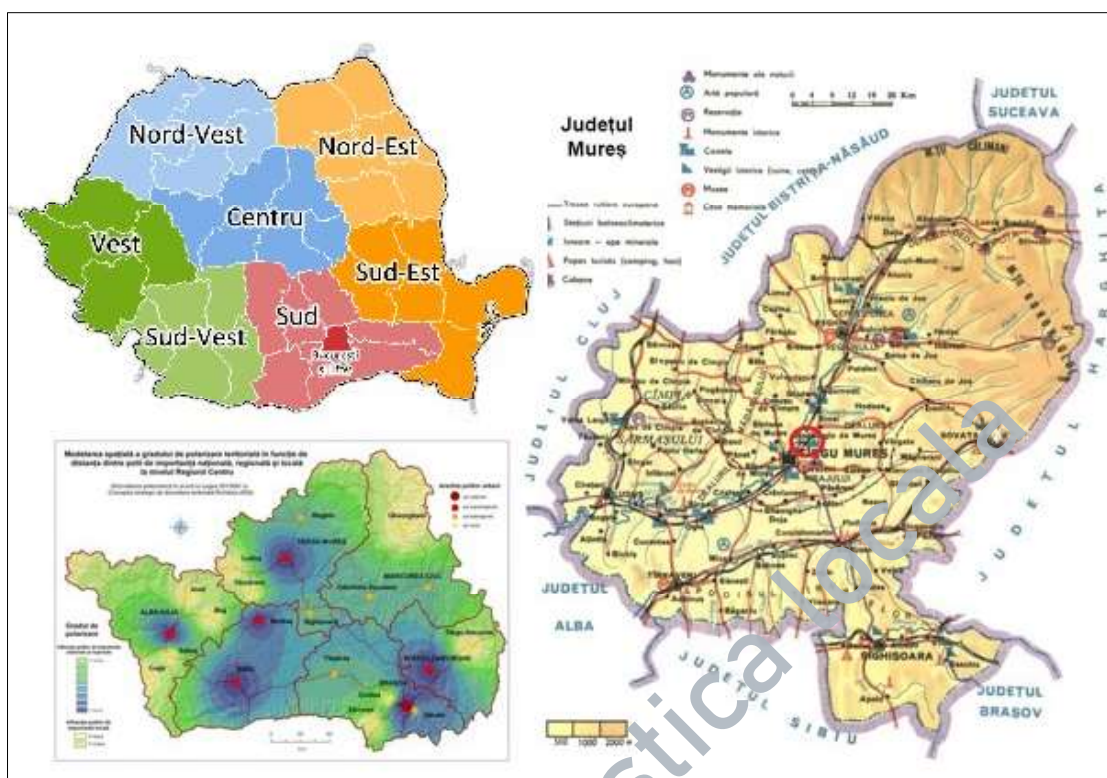
Conform Planului Urbanistic General, comuna Sângeorgiu de Mureș se află la zona de confluență între dealurile subcarpatice, Lunca Mureșului și Câmpia Transilvaniei pe malul stâng al râului Mureș, la poalele dealurilor ce-l însoțesc la sud-est. Altitudinea comunei la malul râului Mureș este de 313,6 – 323,0 m (Bergul Mic, Libanci, Valea Terebiciului) iar primul nivel al terasei de 335,0-340,0 m, și la al doilea nivel al terasei de 355,0-360,0 m (centrul comunei Sângeorgiu de Mureș și Valea Tofalău). Comuna se învecinează în sud cu municipiul Tg-Mureș, la est cu satele Săcăreni și Poienița, la vest este despărțit de râul Mureș de localitățile Sântana de Mureș, Curteni, Chinari și Glodeni și la nord-de comuna Ernei.

Deși în zilele noastre, datorită dezvoltării infrastructurii de transport și a posibilităților de mobilitate putem asista la reducerea distanțelor, accesibilitatea înseamnă o condiție de bază în practicarea turismului. În judecata de valori al unui potențial turistic, diferența dintre obiectivele considerate identice o fac de cele mai multe ori timpul (distanța în timp) și cheltuiala legată de acces. În cazul turiștilor devine din ce în ce mai importantă posibilitatea călătoriei comode și scurte în timp, accesul ușor al destinațiilor turistice.

Pentru turiștii din ziua de astăzi cele mai importante mijloace de transport sunt avionul, trenul și vehiculele rutiere. Conform datelor statistice din anul 2019 marea majoritate a turiștilor străini au sosit în România pe drumurile publice (74,5%), urmat de transportul aerian (22,9%), iar într-o măsură redusă transportul feroviar (1,1%). Din aceste date se poate citi și cercul acelor țări care trimit turiști în România: în cea mai mare măsură vizitatorii sosesc din țările vecine (în 2019 aproape 65%) și în mare parte din țările Europei (92,7%).

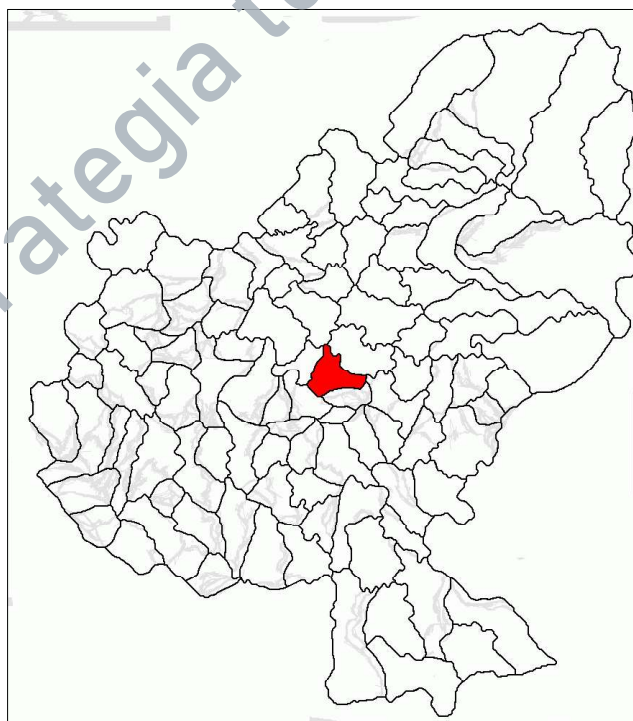
Hărțile de mai jos ilustrează așezarea comunei Sângeorgiu de Mureș în context regional și județean, prezentând și principalele axe de comunicare.

Grafic nr. 1: Așezarea comunei Sângeorgiu de Mureș în context regional și județean

Sursa: pe-harta.ro/mures și adrcentru.ro

Grafic nr. 2: Încadrarea comunei Sângeorgiu de Mureș în rețeaua de localități a județului Mureș

Sursa: redactare proprie

Apropierea unui centru urban înseamnă în general un avantaj atât din perspectiva turismului intern cât și în cazul turismului extern, deoarece zonele urbane în general dispun de condiții mai favorabile de accesibilitate (fiind străbătute de drumuri de rang mai înalt), și cu modalități diverse de transport (aeroporturi, conexiune de cale ferată). După cum se poate observa din harta de sus, comuna este situată în apropierea unui pol de importanță regională, într-o zonă cu un grad de polarizare ridicat. Comuna face parte din zona peri-urbană a municipiului Târgu Mureș și împreună cu alte 13 unități administrativ teritoriale este membru fondator în “Asociația Zona metropolitană Târgu Mureș”.

După cum vom putea observa apropierea centrului județean oferă un avantaj clar comunei nu numai din punct de vedere al accesibilității ci și din punct de vedere al dezvoltării turismului local prin exploatarea posibilităților oferite de complementaritatea serviciilor locale cu cele existente în oraș. Înaintea detalierii posibilităților de acces a comunei trebuie să menționăm și faptul că, așezarea acesteia este una favorabilă și din punct de vedere al accesării obiectivelor turistice din zonă, comuna fiind situată într-o zonă cu o concentrare mare a obiectivelor turistice (în special în cea ce privește castele și vestigii istorice).

3.2. Accesibilitatea comunei pe drumuri publice

În România, întârzierile în construcția rețelei de autostrăzi, ceea ce reprezintă cel mai modern mod de circulație, își fac simțite efectele în toate domeniile economiei, așa și în cazul eficienței investițiilor în domeniul turistic. Conform obiectivelor Master Planului de dezvoltare a rețelei de autostrăzi, rețeaua de autostrăzi va trece prin județul Mureș, în apropierea comunei. În sfârșitul anului 2021 a fost deschisă circulația pe lotul Tg Mureș - Ungheni din Autostrada Transilvania. Autostrada A3 (numită și Autostrada Transilvania pe porțiunea Brașov-Borș) face legătura dintre București și ieșirea spre Ungaria prin Borș. Autostrada leagă Cluj-Napoca de Târgu Mureș dinspre vest, iar în partea de nord-est se planifică un segment între Târgu Mureș și Iași (Autostrada „Unirii” A8), care în județ ar trece prin Valea Nirajului, deoarece aici valea râului este destul de lată și de plată. Fiind vorba despre o investiție națională mare, în cazul elaborării strategiilor de economie și de dezvoltare turistică locală trebuie avute în vedere rutele viitoarelor autostrăzi.

Comuna poate fi accesată cel mai ușor pe drumul național DN 15 dinspre Târgu Mureș sau Reghin, principalele căi rutiere în comună fiind DN 15 și DC 20, cea din ultima leagă centrul comunal cu satele Tofalău și Cotuș.

În momentul de față accesul pe drumurile publice a regiunii față de granițele țării (dinspre vest 4-5 ore) și de capitală (5-6 ore) necesită mult timp, infrastructura nu facilitează nici turismul intern nici cel extern.

3.3. Accesibilitatea comunei pe calea ferată

Traficul turistic pe calea ferată, popular în partea vestică a Europei, în România este extrem de redus, datorită subdezvoltării și a raportului nefavorabil preț-calitate. Țara nu dispune de cale ferată de mare viteză, iar starea rețelei existente se degradează în continuu. Conform datelor Institutului Național de Statistică, oficiul județean Mureș, județul dispune de legături feroviare mai slabe, decât media națională (în județ densitatea liniilor de cale ferată este de 41,6 km/1000 km², față de cel național de 46 km/1000 km²). În județ sunt în total 278 de km de linii ferate, dintre care numai 85 km sunt linii electrificate (date din 2018). Linia ferată dublă de 44 de km care trece prin orașul Sighișoara asigură și călătorii internaționale.

Deși Sângiorgiu de Mureș este străbătut de linia nr. 405 Războieni – Deda pe o lungime de 4 km, comuna nu dispune nici de haltă, nici de stație de cale ferată, aceasta putând fi accesată cel mai ușor prin municipiul Târgu Mureș. În trecut, exista o haltă în comună care, ca urmare a dezvoltării serviciilor de transport în comun până la urmă a fost desființată.

3.4. Accesibilitatea comunei pe cale aeriană

Județul Mureș dispune de un aeroport care efectuează curse aeriene internaționale (Aeroportul Transilvania Târgu Mureș), și care, prin colaborarea cu companiile aeriene Wizz Air, Tarom și Air Bucharest operează zboruri spre Ungaria, Franța, Italia, Germania, Anglia, Grecia, Turcia, Moldova și Egipt. În afară de acestea cu ajutorul cursei TAROM se poate circula în mod regulat și spre capitală (București – Aeroportul Henri Coandă). În trecutul apropiat Aeroportul Transilvania Târgu Mureș și-a extins cursele în mod continuu în vederea creșterii numărului de pasageri și turiști.

Aeroportul este situat la o distanță de aprox. 15 km de comună ceea ce înseamnă un drum cu mașina de numai 20 de minute, comuna aflându-se într-o situație favorabilă din punct de vedere al accesibilității aeriene.

Cel de-al treilea aeroport la nivel național, Aeroportul International Avram Iancu Cluj-Napoca se găsește la o distanță de aproximativ 105 km (1 oră și 45 de minute) de comună, iar aeroportul din Sibiu, care dispune de legături aeriene mai ales cu Germania se află la aproximativ 140 de km, ceea ce înseamnă cel puțin 2 ore și 20 minute de mers cu mașina.

3.5. Sistemul de transport în comun

Comuna Sângeorgiu de Mureș nu dispune de un sistem de transport în comun de nivel local, totuși este foarte important să facem referire la acest mijloc de transport, deoarece cu ajutorul acestora turiștii cazați în Târgu Mureș pot accesa ușor comuna. De asemenea, sistemul de transport în comun oferă o posibilitate pentru vizitarea obiectivelor turistice din oraș și din zonă, pe raza acoperită de acest sistem. Pe linia nr. 5 deservită de operatorul de transport Siletina, în zile lucrătoare pornesc curse (dus-întors) regulate din 20 în 20 de minute (33 curse pe zi) din Autogara Transport Local Târgu Mureș, pe ruta Autogara Siletina (Str. Budiului 95, 97) – Str. Gheorghe Doja (Stația interurbană Kaufland) – Mocca – Centru – B-dul. 22 Decembrie 1989 – Sângeorgiu de Mureș – Solgros (Ernei) – Ernei. În zile nelucrătoare cursele pornesc mai rar (14 curse/zi) din 60-80 de minute. La aceste posibilități se adaugă și cursele regulate organizate de operatorul Niraj Prodcom, câte 3 curse în zile lucrătoare și câte 1 curs în zile nelucrătoare. Transportul în public este bazat în principal pe microbuze, nivelul de organizare a serviciilor (confortul, curățenia, etc.) câteodată lasă mult de dorit, acestea nu ating standarde și nivelul de confort internațional ceea ce ar fi importantă mai ales din perspectiva turiștilor străini.

3.6. Alte forme și mijloace de accesare a comunei

În momentul de față comuna poate fi accesată pietonal sau pe bicicletă dinspre oraș pe trotuare, respectiv pe drumuri publice din comunele învecinate. Dezvoltarea accesului pietonal și ciclist a comunei, prin construirea de noi pasarele și piste pentru bicicliști (de ex.: pe malul Mureșului) ar fi indicată din două motive:

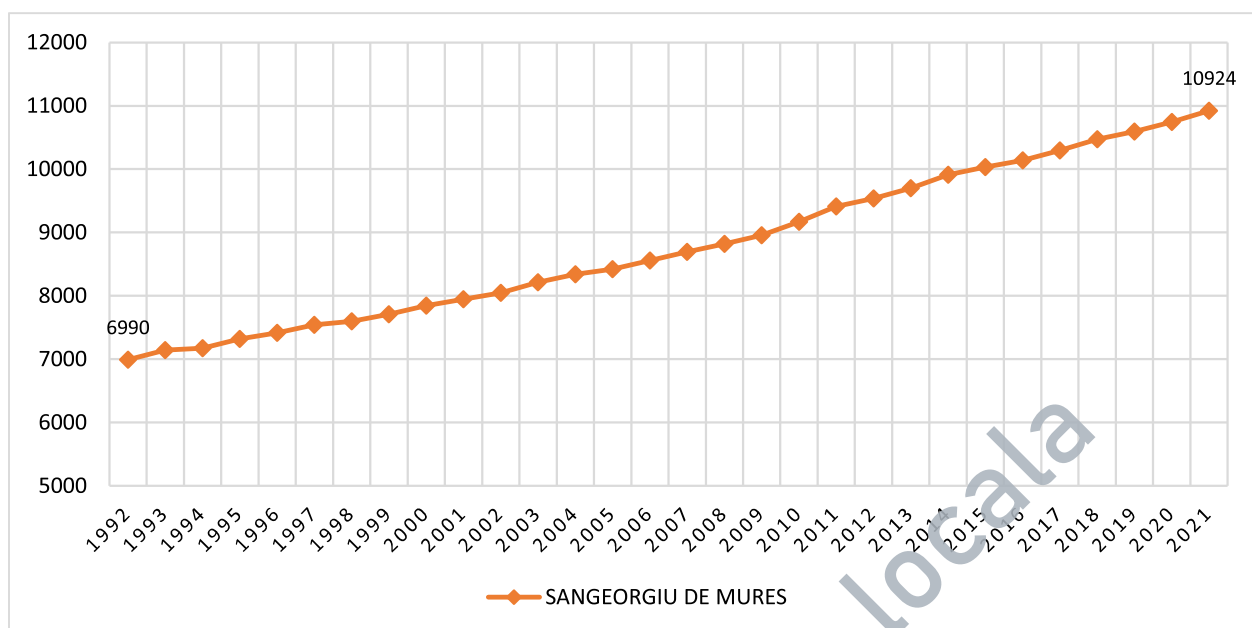
1. acestea ar contribui la dezvoltarea accesibilității comunei;
2. aceste facilități ar putea crea noi oportunități de petrecere a timpului liber prin lărgirea posibilităților de practicare a turismului activ (ture pe jos, ture cu bicicletă). Așadar dezvoltarea acestor facilități trebuie cuprinse printre măsurile de dezvoltare a sistemului de turism local.

3.7. Contextul socio-economic general

3.7.1. Tendințe demografice

În graficul de mai jos pe baza datelor statistice (INS) prezentăm **evoluția populației cu domiciliu** în comuna Sângeorgiu de Mureș între anii 1992-2021. Populația pe total comună prezintă o tendință de creștere ascendentă.

Grafic nr. 3: Evoluția populației după domiciliu, comuna Sângeorgiu de Mureș, 1992-2021

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

Conform Recensământului din anul 2011 populația locală a comunei Sângeorgiu de Mureș a fost 9304 de persoane, cu o populație de aproape 52,7% de etnie maghiară.

Tabel nr. 1: Populația stabilă a comunei conform datelor Recensămintelor, com. Sângeorgiu de Mureș, 1977 - 2011

	1977	1992	2002	2011
Populația totală	6122	7442	7892	9304

Sursă: Date Recensăminte

Populația a satelor componente al comunei Sângeorgiu de Mureș este prezentată în tabelul următor:

Tabel nr. 2: Populația în satele componente al comunei Sângeorgiu de Mureș, 2011

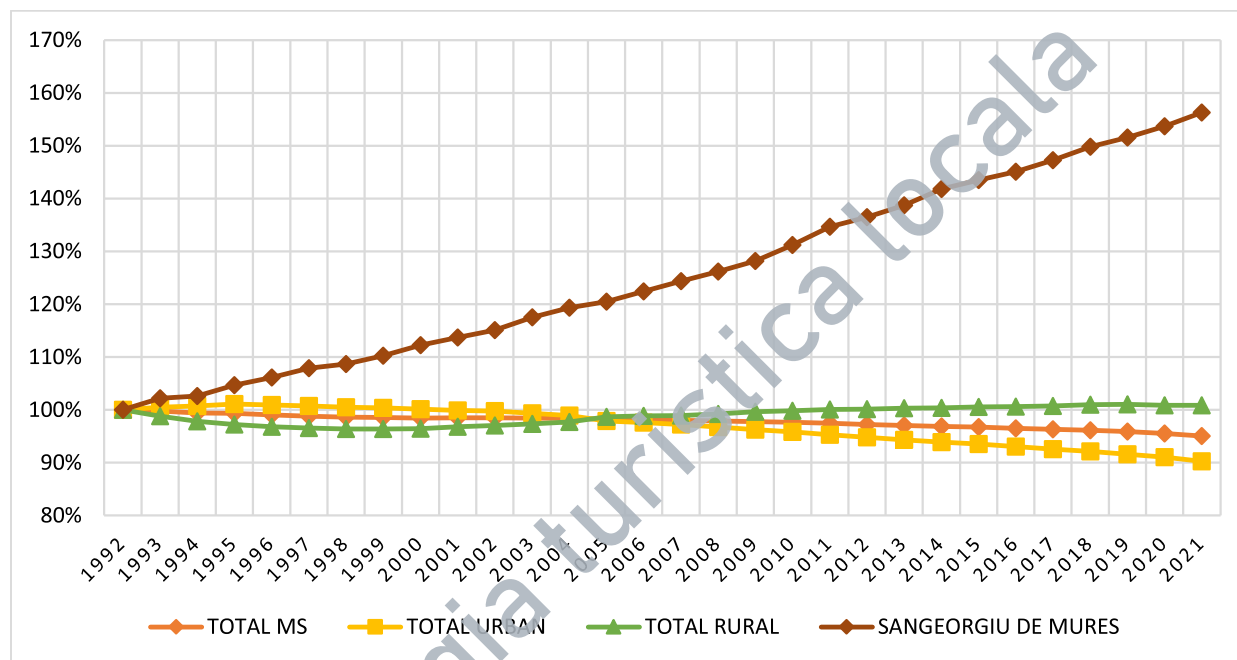
Denumire	Denumire (maghiară)	Populație totală	Populație maghiară	Raportul populației maghiare
Sângeorgiu de Mureș	Marosszentgyörgy	8800	4337	51,6%
Cotuș	Csejdtófalva	480	328	71,8%
Tofalău	Tófalva	24	16	69,6%

Sursă: Date Recensământ, 2011

Efectele schimbărilor demografice postcomuniste s-au făcut simțite și în județul Mureș, rata populației urbane și rurale ale județului s-a reorganizat în urma mutărilor masive în zonele rurale.

Pe baza evidențelor Institutului Național de Statistică, de la 1992 până astăzi se poate observa evoluția populației după domiciliu în figura următoare. Spre deosebire de majoritatea localităților de județ, la nivelul comunei Sângeorgiu de Mureș pe baza datelor statistice putem asista la creșterea populației în ultimii aproape 30 de ani.

Grafic nr. 4: Schimbarea populației după domiciliu în comuna Sângeorgiu de Mureș și în județul Mureș 1992-2021 (anul de baza: 1992)

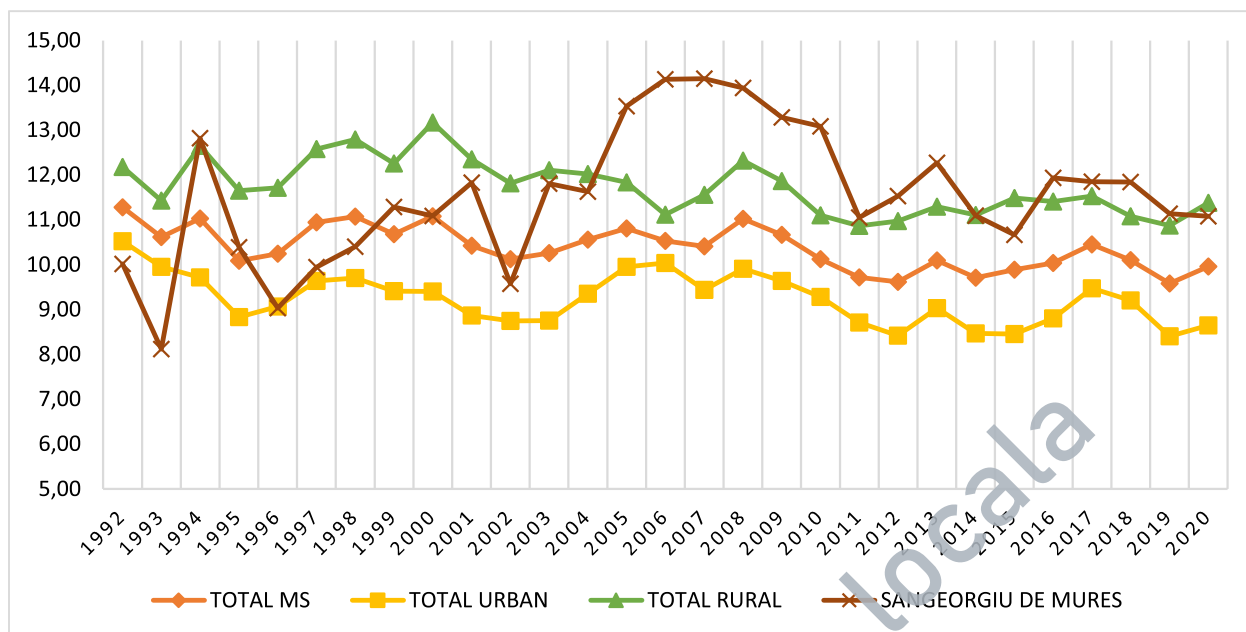

Sursă: redactare proprie, pe baza datelor INS

Schimbarea numărului de populație poate fi cauzată din două motive, unul dintre motive este evoluția sporului natural, calculat din diferența dintre natalitate și mortalitate, iar celălalt motiv fiind mișcarea/migrarea populației. Desigur, aceste două motive sunt întrepășite și aici analizăm efectul ambelor motive asupra evoluției numărului populației.

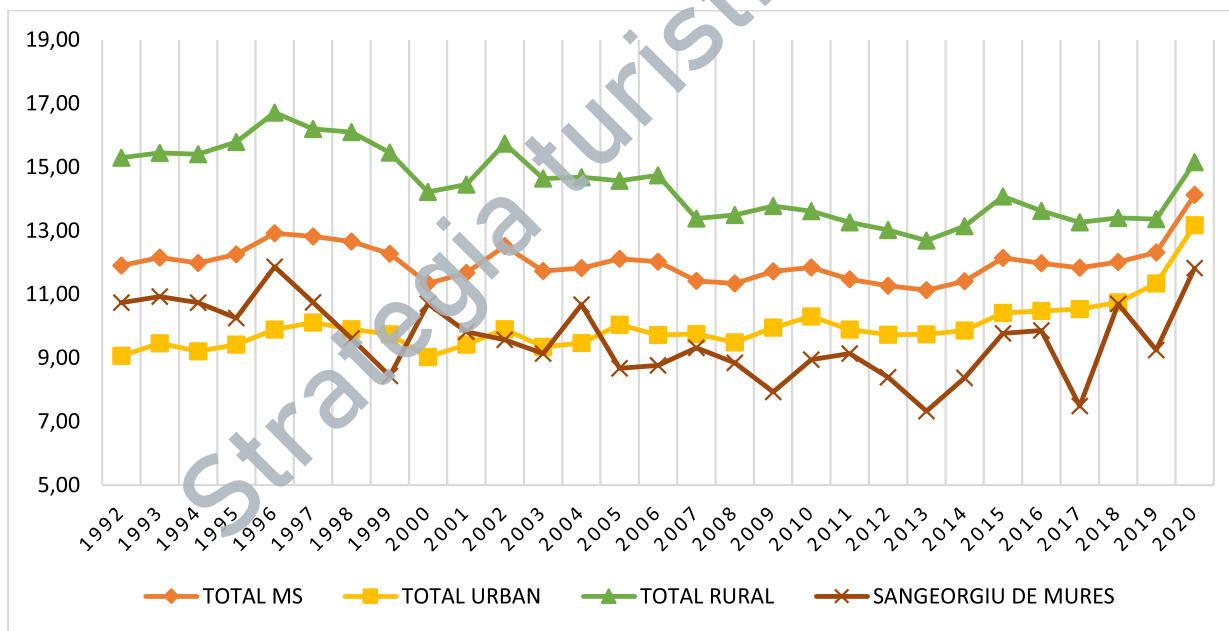
Evoluția sporului natural se poate citi din compararea indicilor de **natalitate și mortalitate**. În graficele de mai jos comparăm rata de natalitate și de mortalitate raportat la o mie de persoane între anii 1992 și 2020, indicând și media regiunilor urbane și rurale ale județului.

Grafic nr. 5: Rata natalității între anii 1992 – 2020

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

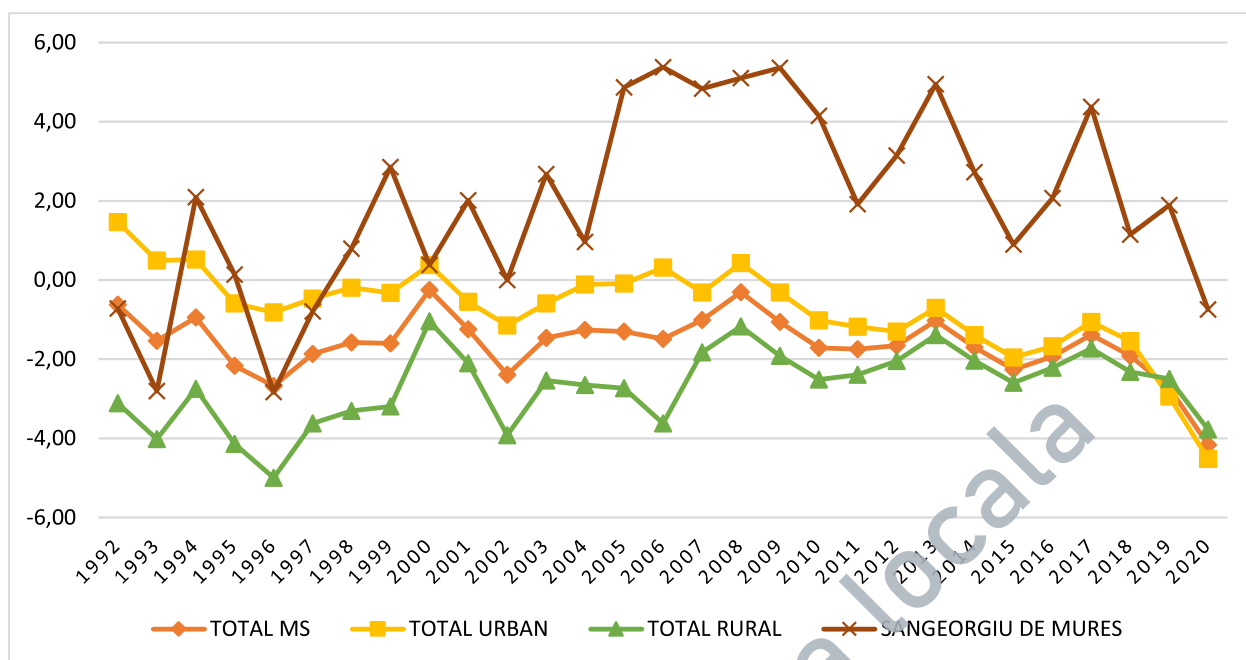
Grafic nr. 6: Rata mortalității între anii 1992 – 2020

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

Prin deducția ratei de natalitate din rata mortalității rezultă **sporul natural**, care este prezentat în următorul grafic. Se poate urmări pe datele graficului că începând cu anul 1998 sporul natural din comuna Sângeorgiu de Mureș depășește considerabil valorile înregistrate în localitățile urbane și rurale ale județului Mureș.

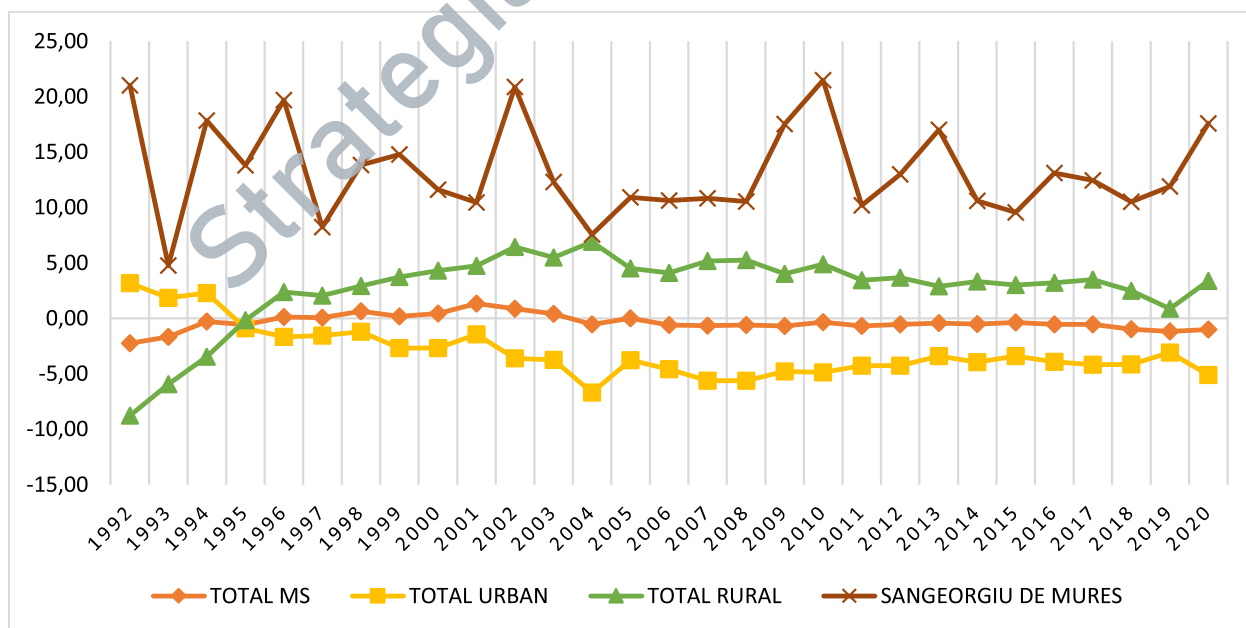
Grafic nr. 7: Sporul natural între anii 1992-2020

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

În graficul de mai jos am indicat **soldul migrației** calculat la 1000 de persoane privind mutările din comună și în comună, pentru a primi o situație cât mai reală despre tendințele ce se aștern în spatele creșterii numărului populației. Pe graficul alăturat putem observa că în ultimii 28 ani echilibrul migrației din comuna Sângeorgiu de Mureș este mult peste de valorile medii ale județului.

Grafic nr. 8: Soldul migrației calculat la 1000 de persoane, 1992-2020

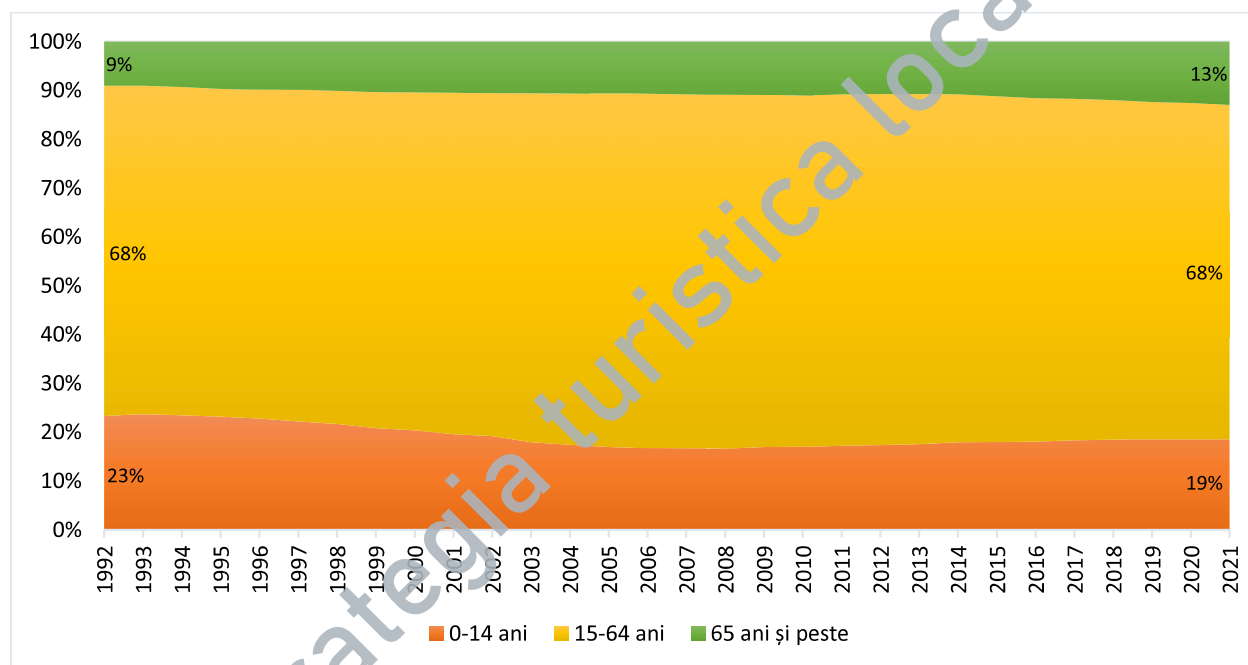

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

Pe baza celor prezentate se poate concluziona, că evoluția numărului populației din Sângeorgiu de Mureș este influențată în același timp de sporul natural pozitiv (mai multe nașteri decât decese) cât și de sporul migrațional pozitiv (mai multe persoane mutate în comună cu o medie de vârstă redusă).

Referitor la comuna Sângeorgiu de Mureș schimbările survenite în structura demografică merită o atenție deosebită. În graficul de mai jos urmărim schimbările numărului populației care aparțin de trei mari grupe de vârstă (0-14 ani, 15-64 ani, 65 ani și peste). Ponderea grupei de vârstă cu 65 ani și peste, în anul 2021 (13%) arată o valoare 4% mai mare decât în anul 1992 (9%), în timp ce rata copiilor a scăzut de la 23% la 19%.

Grafic nr. 9: Structura populației pe grupe de vârstă (proporție), comuna Sângeorgiu de Mureș, 1992-2021

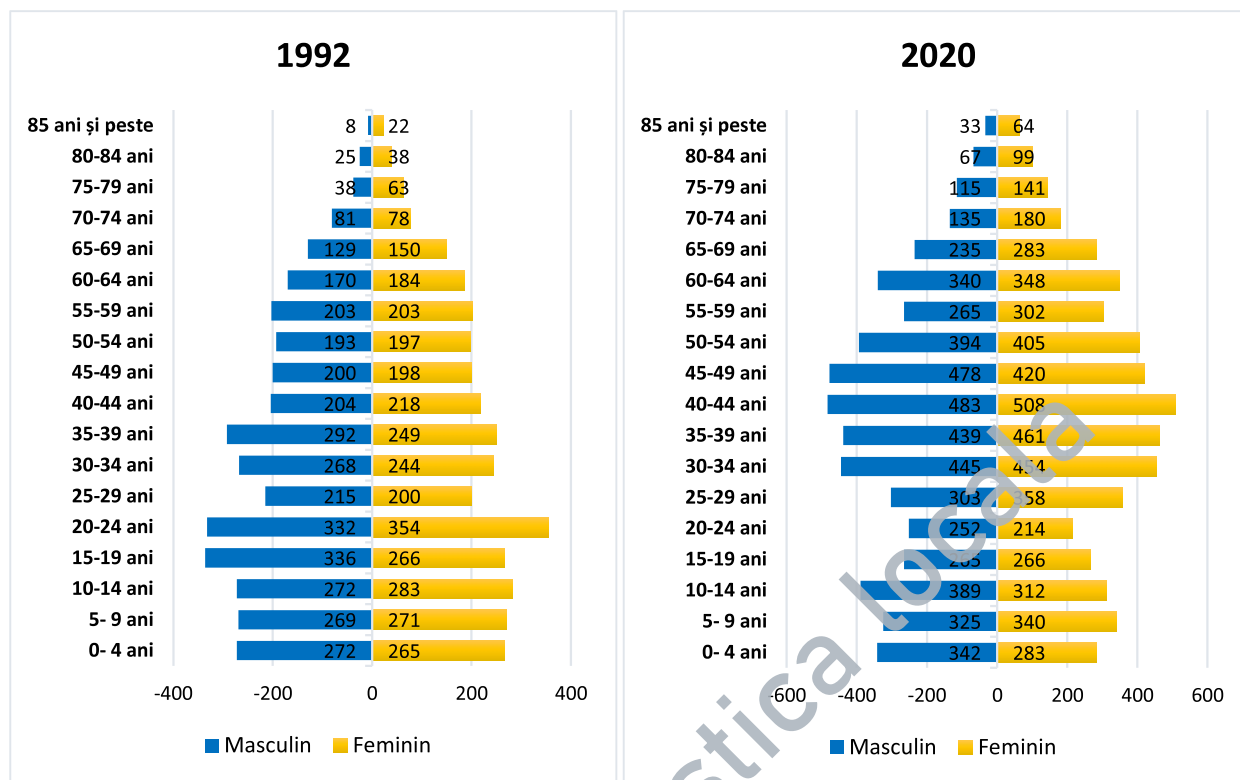

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

Despre starea structurală a grupelor de vârstă a populației ne oferă o imagine mai detaliată **piramida demografică** de mai jos. Și în acest caz se poate observa subțierea trunchiului arborelui demografic, scăderea populației din categoria de vârstă a tinerilor.

Pe baza celor două piramide demografice, deocamdată nu se poate observa fenomenul de îmbătrânire a populației, dar pe termen lung acest fenomen va necesita atenție sporită din punct de vedere al dezvoltării mobilității cât și a serviciilor sociale.

Grafic nr. 10: Piramida demografică a comunei Sângeorgiu de Mureș, 1992, 2020

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

După analiza referitoare la structura demografică urmează analiza distribuției **etnice și confesionale a populației**. În ultimii douăzeci de ani din punct de vedere confesional nu s-au semnalat schimbări însemnate. Tabelul de mai jos prezintă distribuția populației pe bază de religie în comuna Sângeorgiu de Mureș.

Tabel nr. 3: Diviziune religioasă și confesională în comuna Sângeorgiu de Mureș, 2011

	Persoane	Raport (%)
Ortodox	3608	40,7%
Romano-catolic	1851	20,9%
Reformat	2620	29,6%
Penticostali	33	0,4%
Greco-catolic	107	1,2%
Baptist	18	0,2%
Adventist	111	1,3%
Unitarian	195	2,2%
Martorii lui Iehova	210	2,4%
Luteran	10	0,1%
Altele	36	0,4%
Non-denominaționali și atei	55	0,6%
Nu există date	449	

Sursă: Date Recensăminte, 2011

Comparând datele celor trei Recensăminte din ultimele două decenii, se poate observa o tendință de scădere a populației de etnie maghiară (de la 63,4% la 52,7%), pe când rata populației de etnie română se mișcă în jurul valorii de 35-38%.

Tabel nr. 4: Distribuția populației comunei din punct de vedere etnic, comuna Sângeorgiu de Mureș, 1977, 1992, 2002, 2011

	1977	1992	2002	2011
Populația totală	6122	7442	7892	9304
Român	2147 (35,1%)	2301 (30,9%)	2770 (35,1%)	3435 (38,7%)
Maghiar	3883 (63,4%)	4692 (63,1%)	4597 (58,2%)	4681 (52,7%)
Rroma	86 (1,4%)	444 (6,0%)	509 (6,4%)	739 (8,3%)
German	3 (0,0%)	*	8 (0,1%)	12 (0,1%)
Altele	3 (0,0%)	*	8 (0,1%)	18 (0,2%)
Informație nedisponibilă				419

Sursă: Date Recensăminte

Numărul populației de etnie rromă este semnificativ în comuna Sângeorgiu de Mureș. Numărul lor este de 738 conform datelor oferite de SocioRoMap (date din anul 2016).

Tabel nr. 5: Numărul populației de etnie rromă în comuna Sângeorgiu de Mureș, 2016

Numărul estimat de Rromi	Proportia în cadrul populației	Rromi care vorbesc limba maghiară		Rezidența romilor în colonii	
		Numarul	%	Numărul	Proportia
738	8%	450	61%	712	96%

Sursa: Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, SocioRoMap, 2016

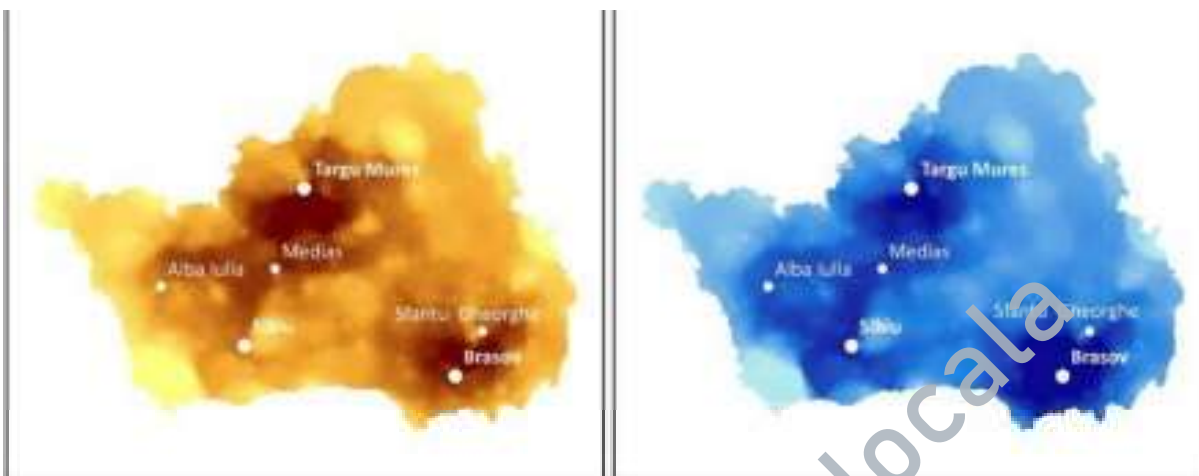
3.7.2. Caracteristici economice

Comuna Sângeorgiu de Mureș prezintă o serie de particularități față de celelalte așezări rurale ale României. Geografic comuna, situată pe paralela nordică de 46°37' și pe meridianul estic de 24°36', se află la zona de confluență între dealurile subcarpatice, Lunca Mureșului și Câmpia Transilvaniei. Este recunoscută pentru frumusețea peisajului, are o atestare documentară de peste 700 de ani cu o istorie complexă și dinamică, are o populație eterogenă formată în principal din maghiari și români, o așezare suburbană situată la 5 km de Municipiul Târgu Mureș cu o densitate ce o clasifică între primele 10 localități ale județului Mureș. Prezintă notabile aspecte socio-cultural-științifice specifice cu resurse naturale demne de remarcat și de valorificat conform principiilor dezvoltării durabile.

Comuna Sângeorgiu de Mureș are o așezare geografică avantajoasă în mai multe privințe, deoarece se situează în perimetrul economic și demografic al municipiului Târgu Mureș (5 km).

Distanța mică față de oraș aduce o serie de avantaje, totodată își pune amprenta pe viața economică, atât punct de vedere al forței de muncă, cât și din punct de vedere al investițiilor.

Grafic nr. 11: Model gravitațional demografic și economic, Regiunea Centru

Sursa: Orașe Competitive, Banca Mondială 2013

Industria în comuna Sângeorgiu de Mureș are un remarcabil potențial de dezvoltare datorită existenței unei rezerve importante de terenuri libere pe care se pot construi industrii, gradului de echipare existent (mai ales gaz și energie electrică) și a forței de muncă calificată disponibilă, atât cea locală disponibilizată din întreprinderi de stat cât și cea din Târgu Mureș care poate face naveta cu ușurință.

Sectorul industriei prelucrătoare deține un loc semnificativ în cadrul activităților economice la nivelul comunei atât din perspectiva numărului de agenți economici cât și a numărului de salariați pe care îl concentrează. Pe raza comunei Sângeorgiu de Mureș funcționează peste 350 de agenți economici. Agenți economici reprezentativi pentru sectorul industriei: tipărire (Palatino Tipografie SRL), prelucrarea cauciucului și a maselor plastice (Poliplast SRL), echipamente electrice și optice (Tetronic SRL, Top Electro SRL), construcții metalice și produse din metal (Sziferon SRL, Feral Prod), prelucrarea lemnului (Barock Stil SRL), industria mijloacelor de transport (Tapimpex SRL), carmangerie (Comsil SRL); industria de mașini și echipamente (Durkopp Adler SRL - fabrică mașini de cusut); fabricarea încălțăminte (Kaffai Tabex SRL).

Conform Registrului Comerțului în comuna Sângeorgiu de Mureș au fost 360 de companii active cu personalitate juridică (2018). Acesta înseamnă 38,7 IMM-uri la o mie de locuitori, ceea ce este peste media județeană (162%) și este mai mare decât media comunelor din județ.

Tabel nr. 6: Firme în comuna Sângeorgiu de Mureș, 2018

	Nr. firmelor active	Densitatea firmelor (numărul de companii la o mie de locuitori)	Cifra de afaceri (milioane RON)	Cifra de afaceri la o mie de persoane (RON)
Valoare absolută	360	38,7	438	47,1
Raport la media din Transilvania (%)		141%		75%
Raport la media județeană (%)		162%		81%

Sursa: portalul de date statistice transilvan Erdélystat (Erdelystat.ro)

În anul 2018 firmele înregistrate în comuna Sângeorgiu de Mureș au realizat în total venituri (cifra de afaceri) de 438 milioane de lei (aproximativ 88,7 milioane de euro) ceea ce înseamnă 8.480 euro/pe cap de locuitor (media județeană fiind de 13.100 euro/pe cap de locuitor).

Cele mai multe firme (33,1%) își desfășoară activitatea în sectorul comerțului, care în anul 2018 produce aproape 40% din cifra de afaceri realizată de către firmele locale.

Tabel nr. 7: Structura economica în comuna Sângeorgiu de Mureș, 2018

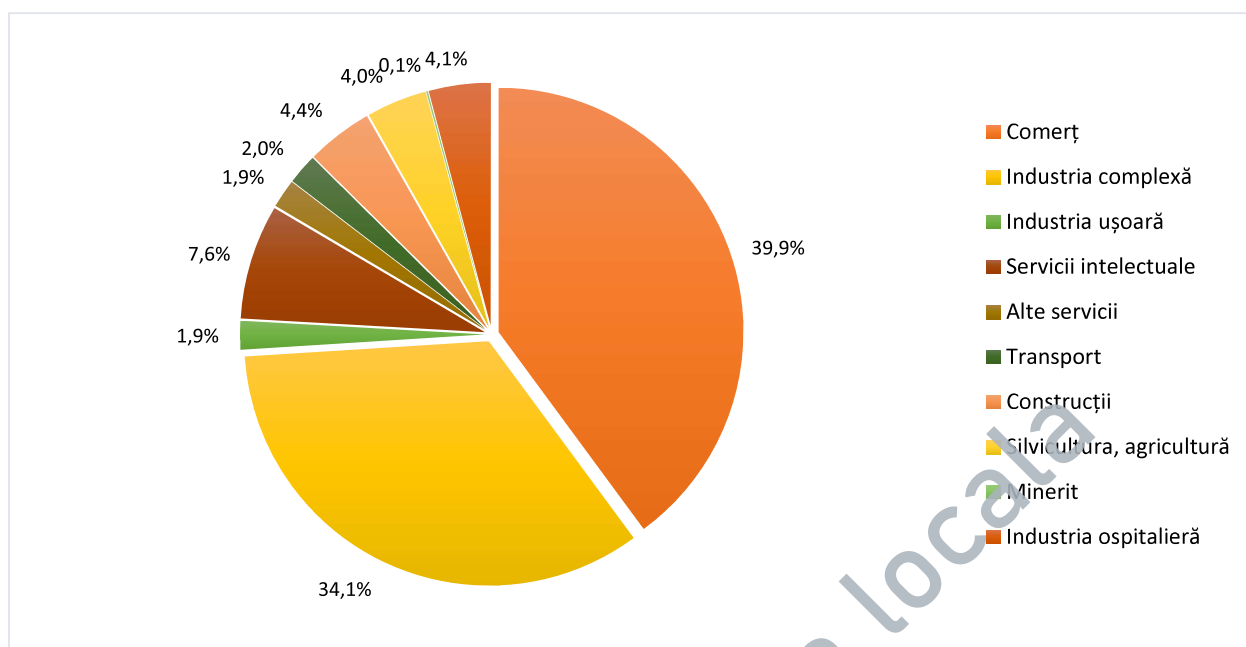
Sector	Nr. firme (%)
Comerț	33,1%
Industria complexă	10,3%
Industria ușoară	4,4%
Servicii intelectuale	20,0%
Alte servicii	9,7%
Transport	5,3%
Construcții	9,4%
Silvicultura, agricultură	2,5%
Minerit	0,3%
Industria ospitalieră	5,0%

Sursa: portalul de date statistice transilvan Erdélystat (Erdelystat.ro)

Graficul de mai jos arată structura economiei pe baza veniturilor realizate (cifra de afaceri) de firmele înregistrate în comuna Sângeorgiu de Mureș. Majoritatea societăților comerciale funcționează în **domeniul comerțului, reprezentând 39,9%** din totalul unităților economice, care este urmată de **industria complexă (34,4%)** și **servicii intelectuale (7,6%)**.

Turismul și industria ospitalieră în anul 2018 producea aproape numai 4% din cifra de afaceri, însă atragem atenția asupra faptului că tabelul a fost realizat pe baza datelor înregistrate de companii.

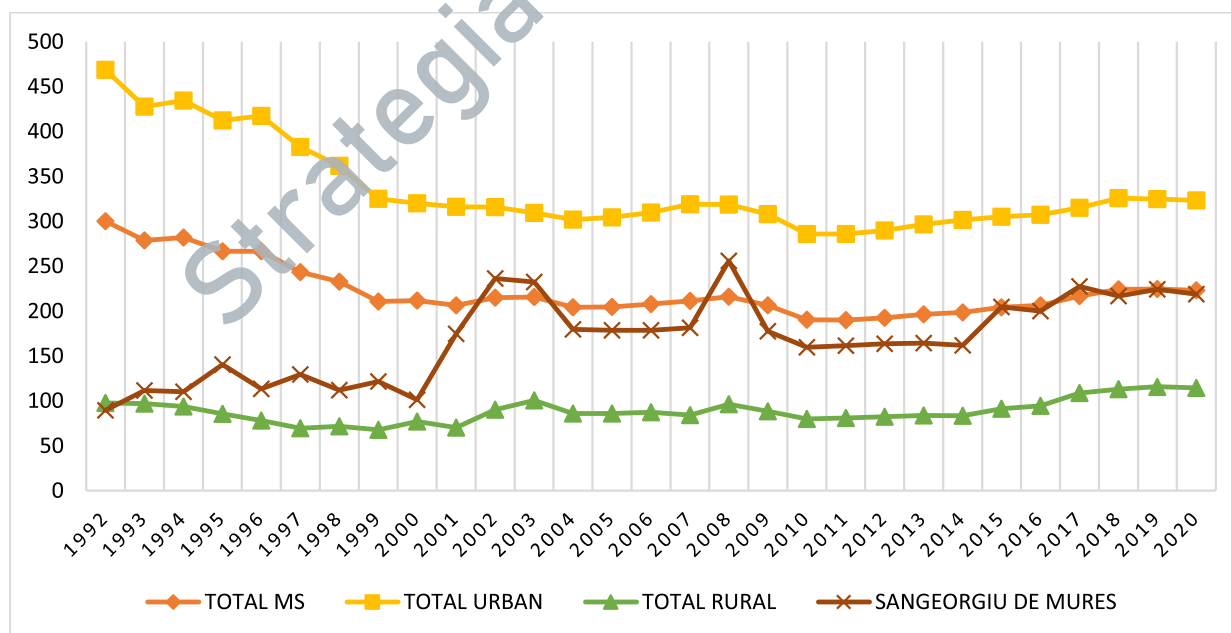
Grafic nr. 12: Ponderea cifrei de afaceri pe cele mai importante sectoare în comuna Sângeorgiu de Mureș, 2018

Sursa: portalul de date statistice transilvan Erdelystat (Erdelystat.ro)

În ultimii ani numărul **forței de muncă** ocupate în Sângeorgiu de Mureș a arătat tendințe asemănătoare cu media județeană. În figura de mai jos prezentăm această tendință, făcând vizibil numărul salariaților pe o mie de locuitori în comunele județului Mureș.

Grafic nr. 13: Evoluția numărului mediu al salariaților raportat la o mie de locuitori în comuna Sângeorgiu de Mureș și în județul Mureș în perioada 1992-2020

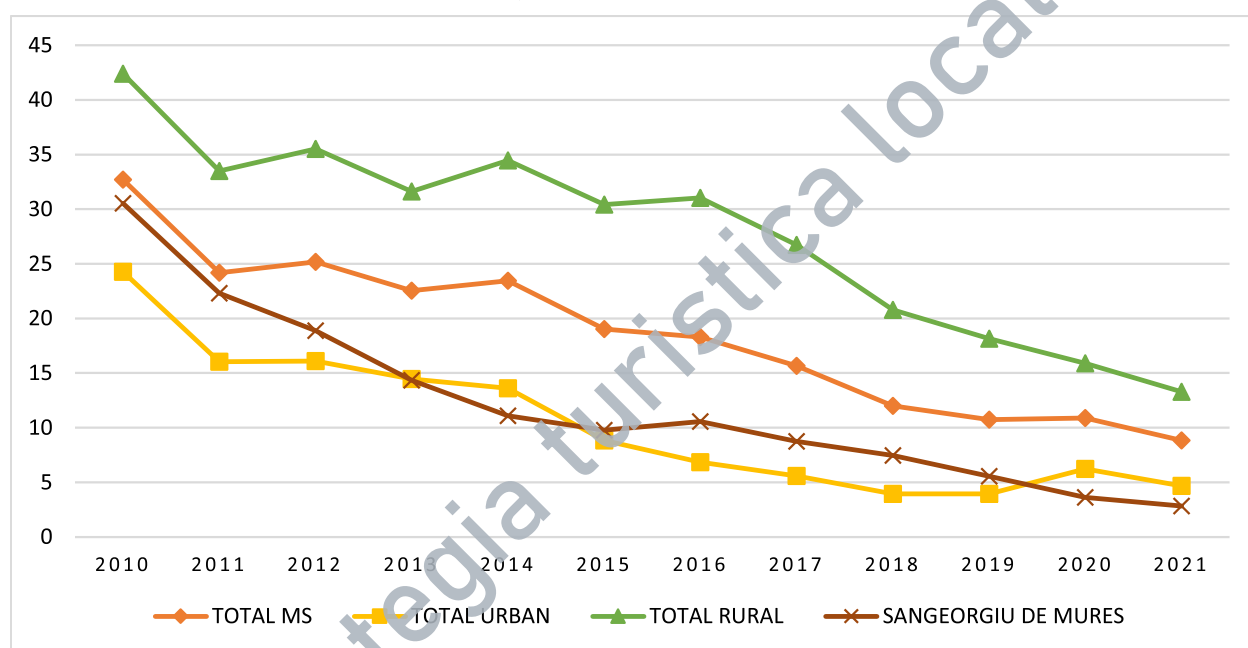

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

Aici trebuie menționat faptul că pe lângă sectorul IMM, instituțiile de învățământ, instituțiile publice și instituțiile subordonate acestora asigură în mare măsură ocuparea forței de muncă. De asemenea, o pondere importantă din populația activă este angajată la firmele și la diferite instituții din municipiul Târgu Mureș și face naveta zilnic.

Pe baza datelor obținute de la AJOFM, dispunem de informații legate de evoluția **numărului șomerilor**. În perioada 2010-2021 se observă o ușoară tendință de scădere în ceea ce privește numărul absolut al șomerilor. Acest număr este identic cu cel înregistrat în cazul orașelor din județ, iar tendințele și variațiile sunt asemănătoare chiar și în datele centralizate.

Grafic nr. 14: Evoluția numărului șomerilor (pe o mie de locuitori) în comuna Sângeorgiu de Mureș în comparație cu comunele din județul Mureș, în perioada 2010-2021

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

4. TURISMUL ÎN ECONOMIA JUDEȚULUI MUREȘ ȘI AL ROMÂNIEI

În acest subcapitol vom prezenta câteva date mai interesante și caracteristice turismului din județul Mureș, punând datele în context național și regional.

4.1. Ponderea turismului în economia județului

Înzestrat cu un bogat potențial turistic, definit de marea varietate a elementelor cadrului natural, județul Mureș se înscrie între zonele de atractivitate pe plan intern și internațional.

La sfârșitul anului 2018, în județul Mureș existau 14.371 unități locale active (vezi tabelul de mai jos), dintre care 895 (6,2% din total) erau firme din domeniul turismului - hoteluri și restaurante.

Numărul întreprinderilor active din județul Mureș reprezintă 2,5% la nivel național și situează județul pe poziția 12.

Tabel nr. 8: Numărul firmelor active în județul Mureș la sfârșitul anului 2018

Activități (secțiuni CAEN Rev.2)	TOTAL	Din care: Pe clase de mărime după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
TOTAL JUDEȚ	14371	12602	1463	259	47
Agricultură, silvicultură și pescuit	544	477	63	2	2
Industrie extractivă	31	17	12	2	
Industrie prelucrătoare	1717	1254	339	101	23
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	27	22	1	1	3
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	111	87	14	8	2
Construcții	1261	1069	160	32	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	4370	3901	415	48	6
Transport, depozitare și activități de poștă și curierat	1412	1296	102	11	3
Hoteluri și restaurante	895	742	143	10	
Informații și comunicații	476	424	38	12	2
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	2222	2083	109	24	6
Învățământ	125	119	6		
Sănătate și asistență socială	550	516	30	4	
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	630	595	31	4	

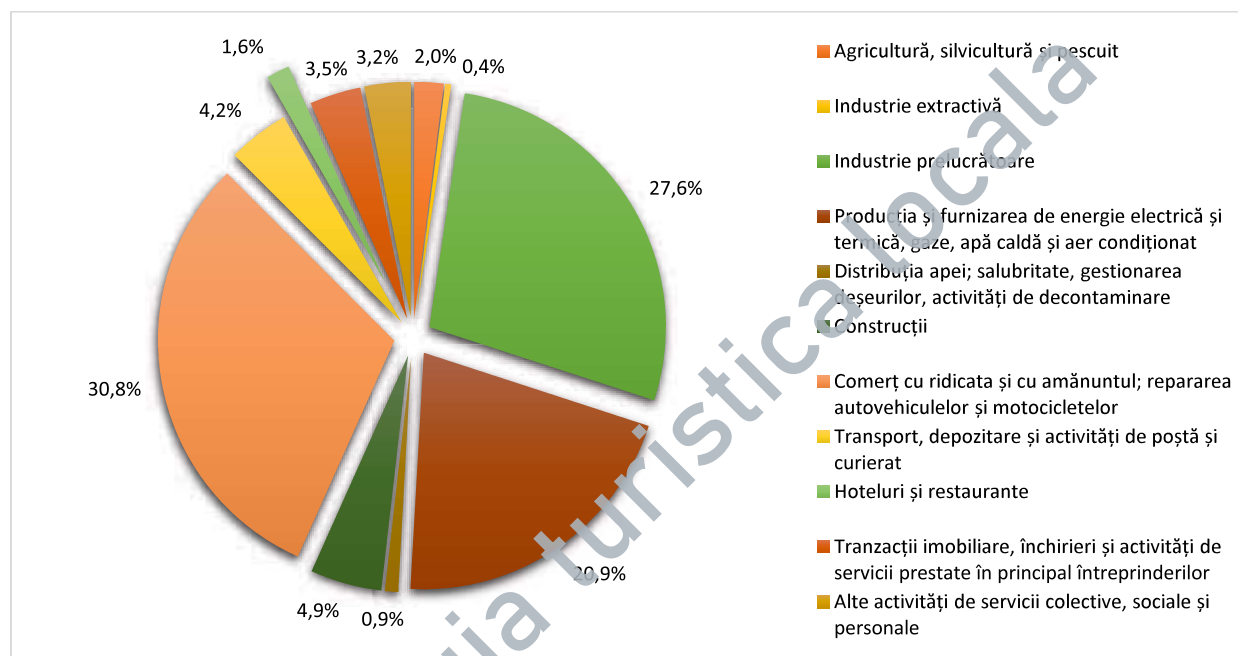
Sursa: Planul de Dezvoltare a județului Mureș 2021-2027

Cifra de afaceri totală realizată de firmele din județ s-a ridicat în anul 2018 la 36137,609 milioane lei (față de 21.800 milioane lei în 2008), aportul comerțului fiind de 30,81%, cel al industriei prelucrătoare de 27,8%, iar cel al producerii și distribuției energiei și gazului de aproape 20,9%.

După cifra de afaceri județul Mureș se situează pe locul 13 la nivel național.

Pe graficul de mai jos se poate urmări structura economică a județului Mureș pe baza evoluției cifrei de afaceri:

Grafic nr. 15: Media cifrei de afaceri realizate în județul Mureș pe domenii economice, 2018

Sursa: Planul de Dezvoltare a județului Mureș 2021-2027

Din punct de vedere al cifrei de afaceri, cota parte a turismului din performanța economică a județului Mureș este de numai 1,6% în anul 2018, valoare care este și mai mică decât media regională (6,14%). În cadrul Regiunii Centru, pe baza încasărilor, numai în județul Brașov sectorul turistic are un rol mai important în economie.

În ceea ce privește numărul de salariați în industria hotelieră și turism situația este puțin mai favorabilă, deoarece aproape 3,4% din populația județului, adică 4520 de persoane lucrează în acest sector. În privința tuturor județelor din România, în capitala București și în județul Constanța lucrează cele mai multe persoane în industria turistică, acesta din urmă, datorită litoralului. Constanța este urmat de județul Brașov, datorită municipiul Brașov este unul din cele mai bine păstrate orașe medievale, care este o destinație turistică atractivă pe tot parcursul anului, după care urmează județele Cluj, Timiș și Bihor (bogăția de monumente și obiective istorice, Băile Felix, Carpații

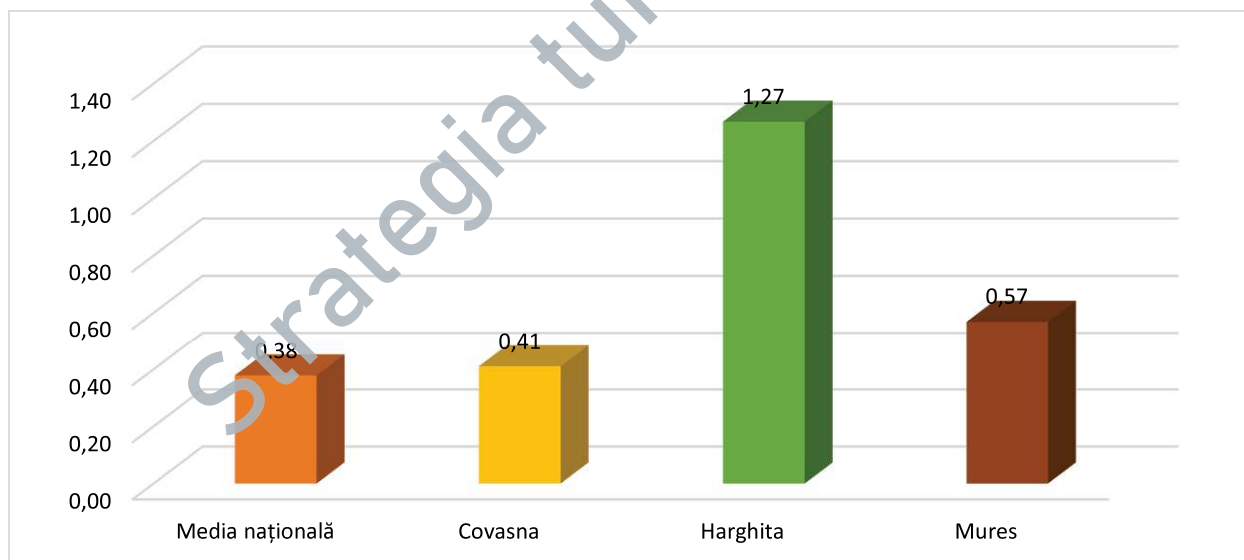
Occidentali etc.). În anul 2019 pe locul al zecelea se situa județul Mureș, iar pe locurile douăzeci și doi, și douăzeci și nouă urmează județele Harghita și Covasna. În ceea ce privește importanța economică pe viitor a turismului din județele Ținutului Secuiesc, atât actorii publici, cât și angajații în sectorul turistic sunt de acord că regiunea dispune de un important potențial turistic, al cărei exploatare ar putea reprezenta un important punct de reușită.

Sectorul ospitalității (HoReCa), un pilon important al economiei românești, care contribuie cu aproape 5% la produsul intern brut și asigură mai bine de 4% din totalul angajaților cu contract individual de muncă, este unul din domeniile care au fost puternic afectate de pandemia de COVID-19.

4.2. Capacitatea de cazare

În primă fază am comparat cele trei județe ale Ținutului Secuiesc în ceea ce privește unitățile de cazare, respectiv numărul locurilor de cazare. Pe baza datelor Institutului Național de Statistică din anul 2019, calculând pe 1.000 de locuitori, în privința unităților de cazare județele Harghita și Mureș se aflau printre primele zece județe. Județul Harghita se află pe locul 2, județul Mureș pe locul 10, iar județul Covasna se află pe locul 20 în ierarhia județelor, ceea ce plasează județul Mureș peste media națională cu 0,57 unități de cazare.

Grafic nr. 16: Structuri de primire turistică pe 1000 locuitori în anul 2019

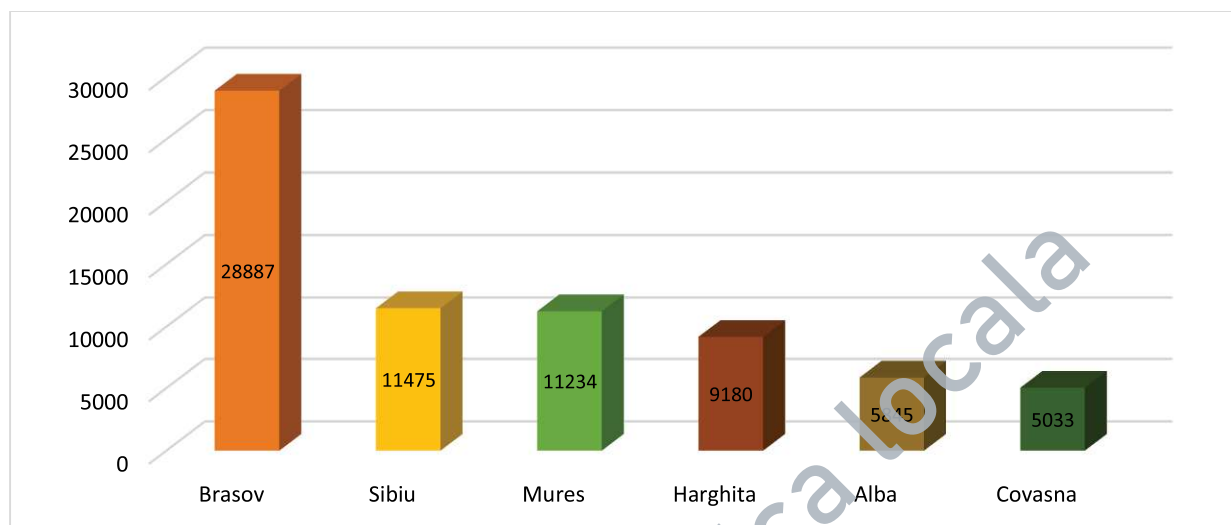

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

În privința locurilor de cazare toate cele trei județe se află printre primele zece județe la nivel național și se situează peste media națională (date statistice din anul 2019). Județul Mureș se află pe locul al zecelea cu 18,22 locuri de cazare raportat la 1000 de locuitori, județul Harghita pe locul al șaselea (27,91 locuri de cazare pe 1000 de locuitori), iar Covasna ocupă locul al nouălea (19,61).

Conform celor mai recente date (2021) în Regiunea Centru sunt în total 71.654 locuri de cazare, iar în județul Mureș 11234. Județul Brașov este într-o situație chiar cu de două ori mai bună și în acesta privință, față de județul care-l urmează (Sibiu), în privința locurilor de cazare.

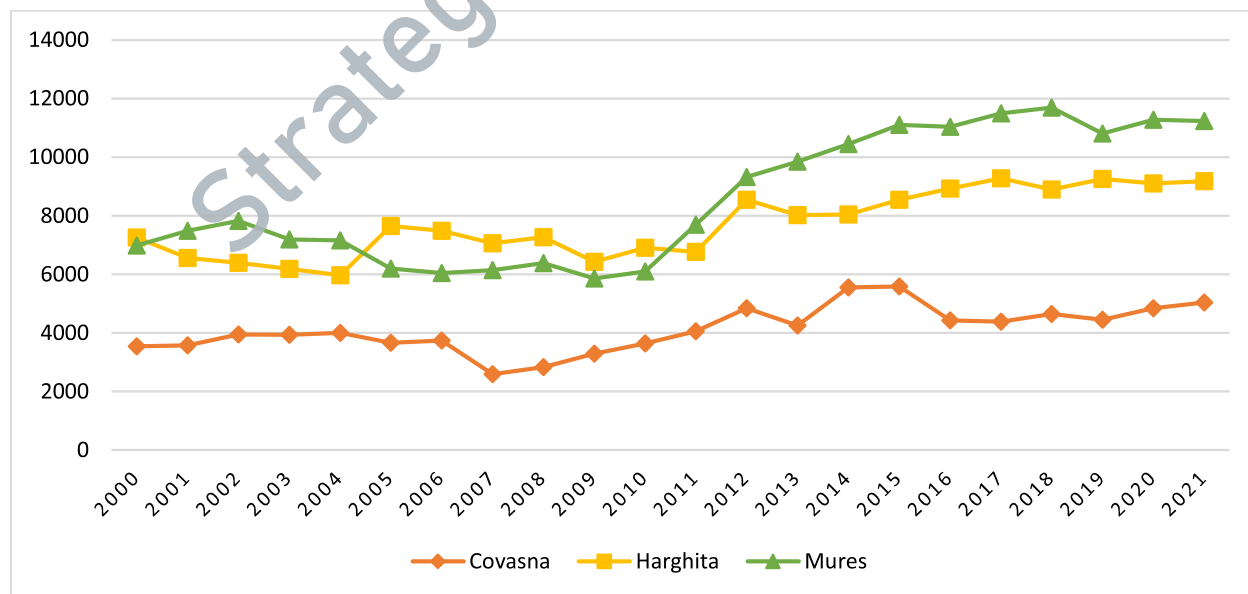
Grafic nr. 17: Capacitatea de cazare turistică existentă în județele Regiunii de Dezvoltare Centru, 2021

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

Ceea ce mai merită a fi menționat în privința capacității locurilor de cazare este ritmul extinderii și utilizarea acestora. Comparând ritmul extinderilor cu datele județelor Harghita și Covasna, mergând înapoi în ultimii patru ani, observăm o creștere egală, în care județul Mureș arată cea mai bună performanță.

Grafic nr. 18: Evoluția capacității de cazare în județele Ținutului Secuiesc, 2000-2021

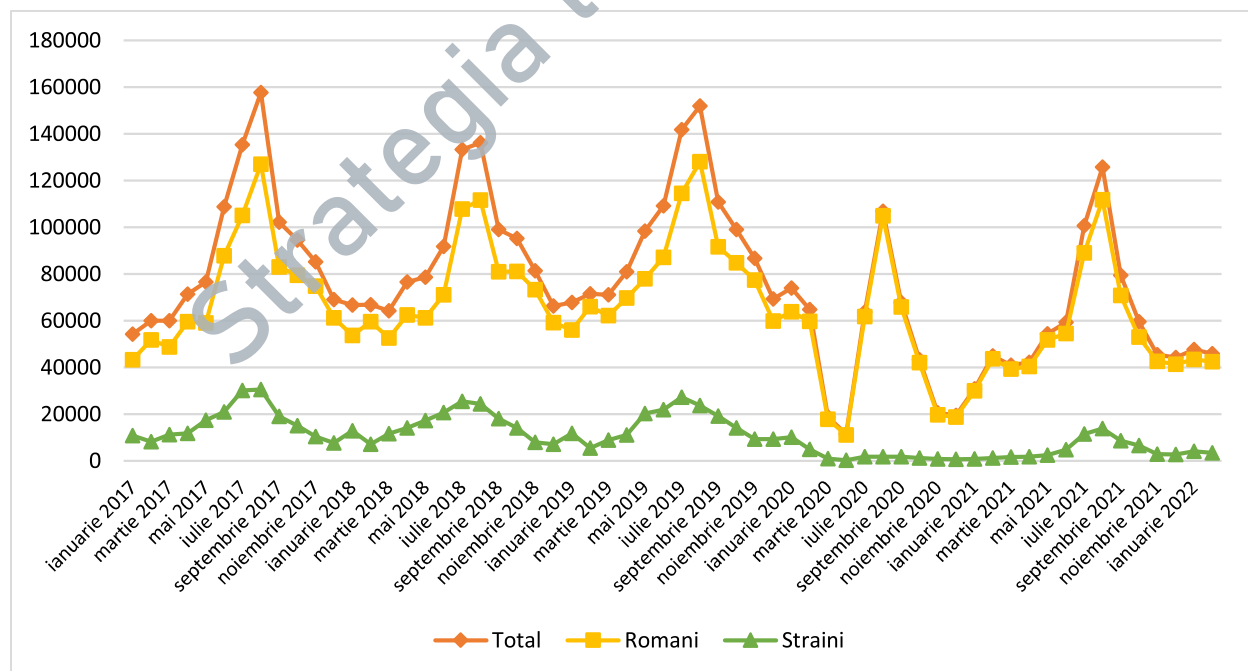
Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

Începând din anul 2009 se poate observa o creștere semnificativă în ceea ce privește numărul locurilor de cazare. Cea mai mare dezvoltare s-a realizat în comuna Corunca și în comuna Sângeorgiu de Mureș. Extinderea capacității s-a realizat evident în mare măsură datorită pensiunilor agroturistice construite din fondurile Programului Național de Dezvoltare Rurală, din fonduri UE, dar se datorează și apropierii față de orașul reședință de județ, deoarece comunele fac parte din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Continuând cu gradul de utilizare, am analizat lunile cele mai aglomerate și cele mai liniștite pe baza numărului nopților de cazare în ultimii ani. La nivel județean, dar și la nivel micro-regional acestea au fost lunile iulie/august, respectiv lunile ianuarie/februarie, atât în privința turiștilor din țară, cât și a celor din străinătate. Fluctuațiile sezoniere, care se înregistrează în turism în județul Mureș se concentrează în special pe sezonul estival. Se poate observa că din pricina restricțiilor cauzate de pandemia COVID-19, în primul și ultimul trimestru al anului 2020 numărul de sosiri de turiști a fost foarte scăzut.

Pe baza acesteia, în perioada de vârf, pe plan județean utilizarea capacității de cazare în funcțiune a fost de 55,1% (august 2019), iar în decembrie 2020 a fost de 11,5%. Se pare că numărul locurilor de cazare construite în județ și în zonă, satisface cererea actuală, însă trebuie să se pună un accent mai mare pe creșterea forței de atragere (dezvoltarea de programe).

Grafic nr. 19: Numărul înnopțărilor în județul Mureș, distribuție pe luni, între ianuarie 2017 și februarie 2022

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

4.3. Sosiri de turiști

Turismul românesc a înregistrat scăderi substanțiale în 2020, față de anul anterior, din cauza limitărilor impuse de pandemia de COVID-19, atât la capitolul cazărilor în unități turistice, ale înnoptărilor, dar și în ceea ce privește sosirile turiștilor străini și ale plecărilor din țară ale vizitatorilor români (date INS).

Per ansamblu, din datele înregistrate la punctele de frontieră, sosirile vizitatorilor străini în România au fost în anul 2020 de puțin peste 5 milioane, în scădere cu peste 60% față de anul precedent. Plecărilor vizitatorilor români în străinătate au fost în anul 2020 de 9,5 milioane, în scădere cu 58,8% comparativ cu anul 2019.

Numărul sosirilor turiștilor în structurile de cazare din România în anul 2020 a scăzut cu peste jumătate (52,3%) față de anul precedent, ajungând la 6,3 de milioane, față de aproape 13,3 milioane. Limitarea circulației din cauza pandemiei de COVID-19 a dus la scăderea dramatică a ponderii turiștilor străini.

Majoritatea sosirilor în structurile de cazare (aproape 93%) în 2020 au fost ale turiștilor români, respectiv aproximativ 5,8 milioane, în timp ce ponderea turiștilor străini a fost de doar aproximativ 7%, adică aproximativ 453.000 de sosiri. Cifra este de aproape șase ori mai mică decât în anul anterior, când sosirile turiștilor străini erau de peste 2,6 de milioane, cu o pondere de aproximativ 20% din total.

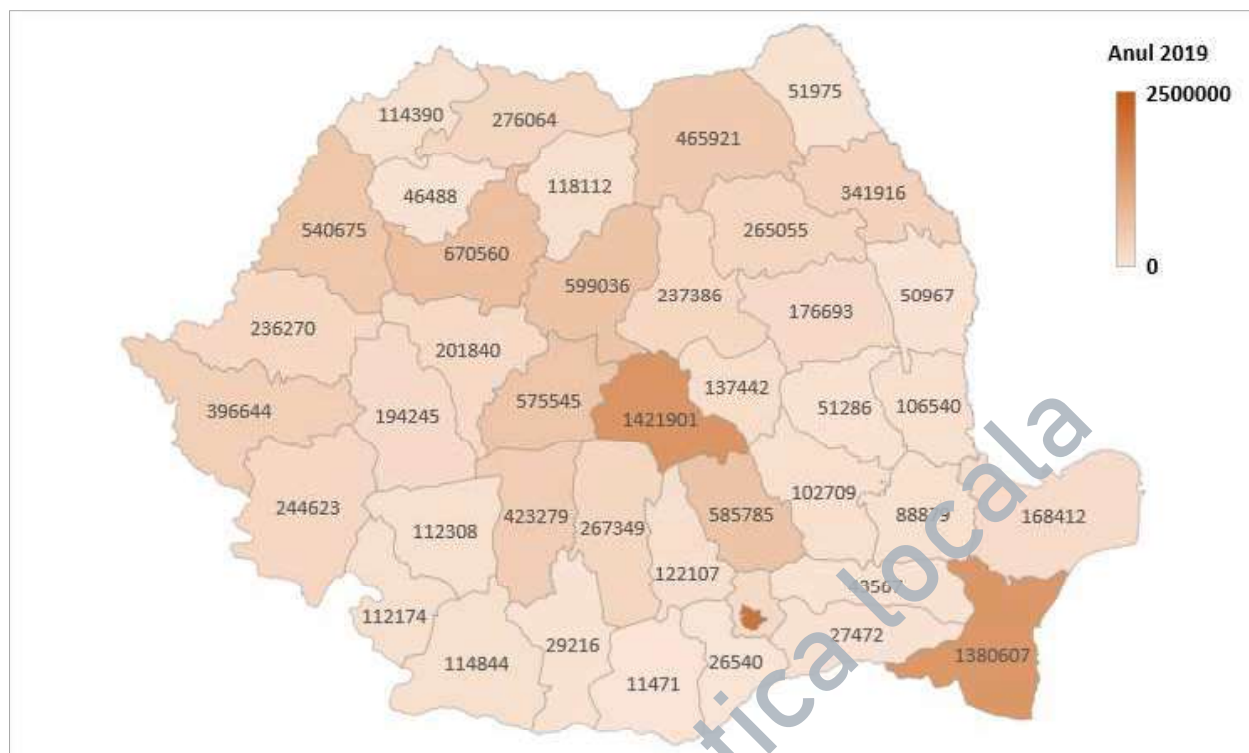
Cea mai mare pondere au avut-o cei din Europa (78,4% din total turiști străini) respectiv 355.300, iar dintre aceștia 74,2%, respectiv 263.600, au fost din țările Uniunii Europene. În 2020, au fost înregistrate și sosiri de pe alte continente, cu mult reduse față de anul anterior: 45.600 din Asia (față de 360.600 în 2019), 25.300 din America de Nord (față de 186.300 în 2019), 3.200 din America de Sud (față de 21.600 în 2019) și 4.700 din Africa (față de 20.000 în 2019).

În funcție de țară, cele mai multe sosiri ale turiștilor străini au provenit din Germania (57.400), Italia (40.100), Franța (30.100), Israel (29.200) și Regatul Unit (26.900).

Distribuiți pe Capitală și județe, în anul 2020, cele mai multe sosiri ale turiștilor în structurile de cazare au fost în Constanța (1,004 milioane), Brașov (715.400) și București (559.800), urmate de Prahova, Bihor, Sibiu, Cluj, Suceava, Mureș și Vâlcea, cu cifre între 240.000 și 310.000.

Având în vedere cele de mai sus și din cauza închiderilor impuse de coronavirus, sosirile de turiști în țară sunt prezentate în harta de mai jos cu datele din 2019, deoarece acestea sunt ultimele cifre realiste de până acum.

Grafic nr. 20: Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică în România, anul 2019

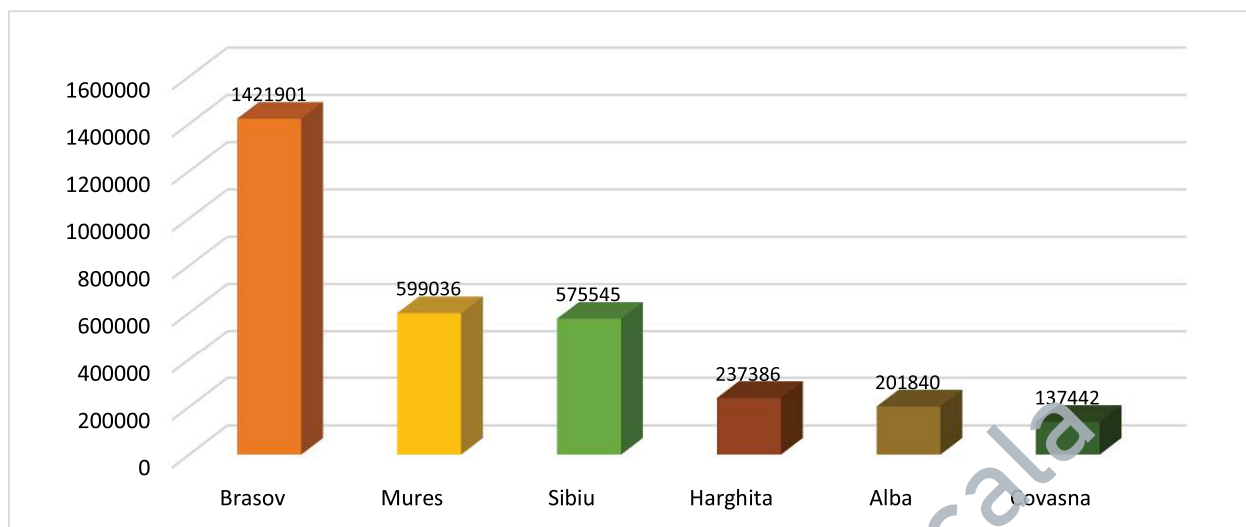

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

Analizând județele regiunii de dezvoltare Centru în privința sosirilor de turiști județul Mureș se situează pe locul al doilea, în ultimii zece ani în medie mai mult 448 de mii de turiști au sosit anual în județ. Un rezultat foarte bun este realizat în acest sens de județul Brașov; după cum se vede și pe graficul realizat pe baza datelor furnizate de Institutul National de Statistică, în acest județ, în anul 2019 au sosit 1.421.901 de persoane. Date relevante despre dominanța județului și a orașului Brașov în turismul regiunii sunt cele conform cărora în anul 2019, 45% din sosirile de turiști regionale au fost realizate de acest județ, în orașul Brașov au venit mai mulți turiști (681.244), decât în oricare dintre județe.

În anul 2019, în județul Mureș 86% din turiști au sosit din țară, iar în ceea ce privește tipurile de cazare, 66% din totalul celor sosiți s-au cazat la hoteluri. În această zonă în rândul turiștilor veniți din străinătate popularitatea pensiunilor și a unităților de cazare rurale este mai mică, față de celelalte două județe ale Ținutului Secuiesc, pentru că dacă în cazul turiștilor sosiți din străinătate numai 6,7% se cazează în astfel de locuri, 7,3% dintre cei veniți din țară caută aceste tipuri de cazare.

Grafic nr. 21: Numărul sosirilor de turiști în județele Regiunii de Dezvoltare Centru, anul 2019

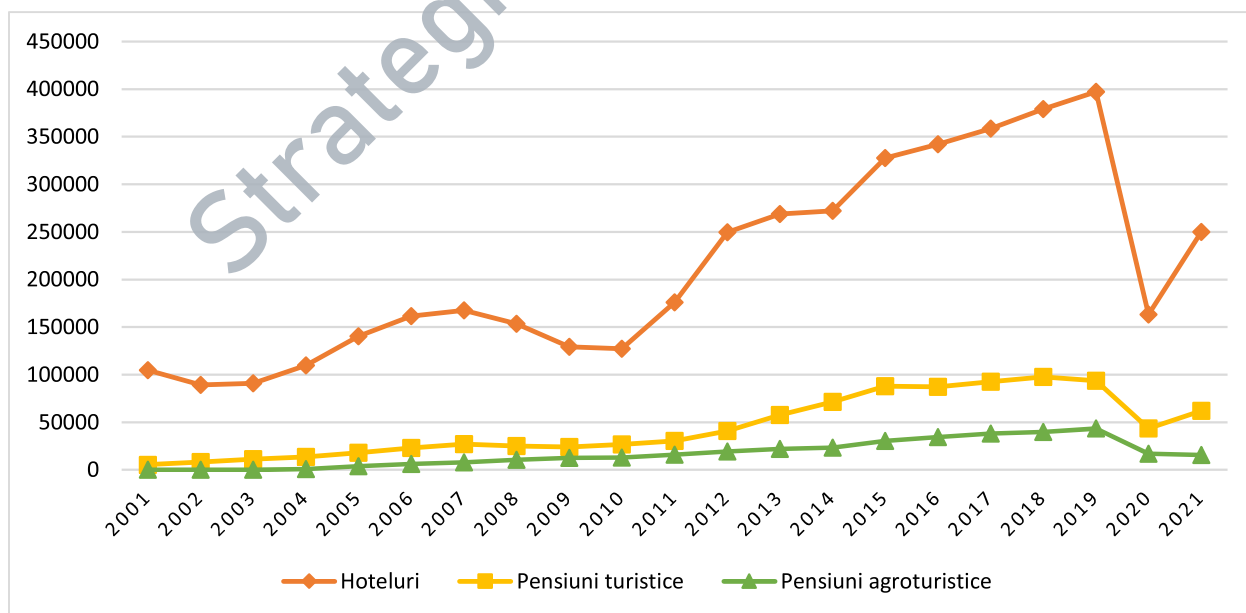

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

În anul 2019 în județul Mureș au sosit 599.036 de turiști, cel mai mare număr de turiști sosiți în regiune sosește în municipiul Târgu Mureș (187.976). Orașul reședință de județ este urmat de Sovata cu 134.842 de sosiri, apoi de Sighișoara, cu un număr de 103.360 de turiști.

Privind statistica sosirilor pe baza tipurilor de cazare, ne putem forma o imagine și mai clară despre această zonă. Atât în cazul hotelurilor, cât și în cazul pensiunilor turistice și agroturistice numărul sosirilor de turiști arată o tendință de creștere (vezi graficul de mai jos).

Grafic nr. 22: Numărul sosirilor de turiști în județul Mureș în cazul hotelurilor, pensiunilor turistice și agroturistice, 2001-2021

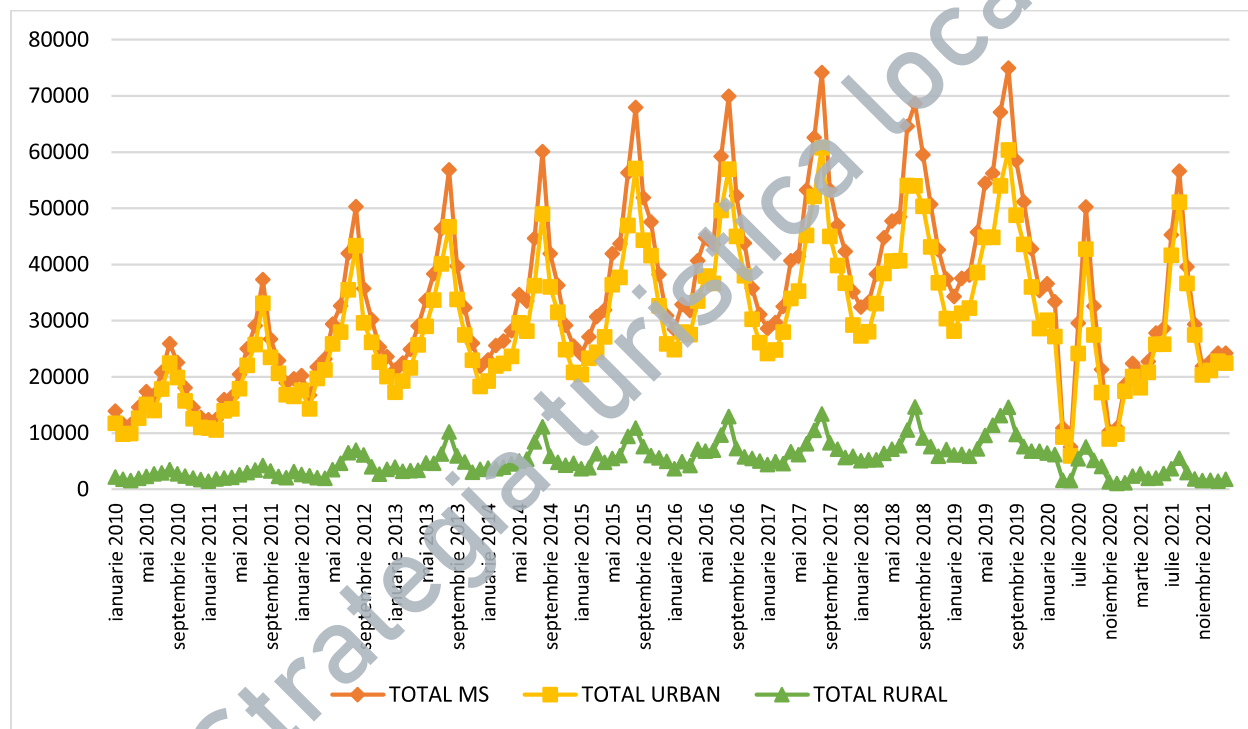

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

Putem fi martorii unei creșteri stabile, dar se poate observa că din cauza presiunii pe economie a pandemiei COVID-19 în anul 2020 numărul de sosirilor de turiști a scăzut semnificativ. Începând cu anul 2021, poate fi observată o nouă creștere în ceea ce privește numărul sosirilor de turiști înregistrați.

Am analizat datele și distribuindu-le pe lunile anului, iar datele au confirmat faptul că, sosirile, așa cum este caracteristic regiunii în general, se concentrează pe lunile de vară (iunie-august). Iarna nu se poate observa o creștere semnificativă, dar în luna august 2019, în județul Mureș s-a înregistrat un număr de 74.959 de turiști, ceea ce pe baza datelor Institutului National de Statistică este cea mai mare valoare măsurată vreodată în această zonă.

Grafic nr. 22: Sezonalitatea circulației turistice (sosiri) în județul Mureș, ian. 2010 – febr. 2022

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

4.4. Numărul înnopțărilor

În anul 2019 România a înregistrat un număr total de aproximativ 30,08 milioane de înnopțări în unități de cazare. Înnopțările turiștilor au înregistrat cele mai mari valori în Constanța (aproape 5,2 milioane), București (3,5 milioane) și Brașov (2,8 milioane). În clasament urmează Bihor (1.547.915), Vâlcea (1.523.203), Prahova (1.302.244), Cluj (1.253.891), Mureș (1.164.244), Suceava (1.014.447), Sibiu (969.147), Timiș (915.081) și Caraș Severin (789.936), urmate de județele Covasna, Iași, Harghita și Maramureș (peste 500 de mii).

Deci pe plan național nopțile de cazare pot fi distribuite în felul următor:

Grafic nr. 23: Înnopțări în structuri de primire turistică în România, anul 2019

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

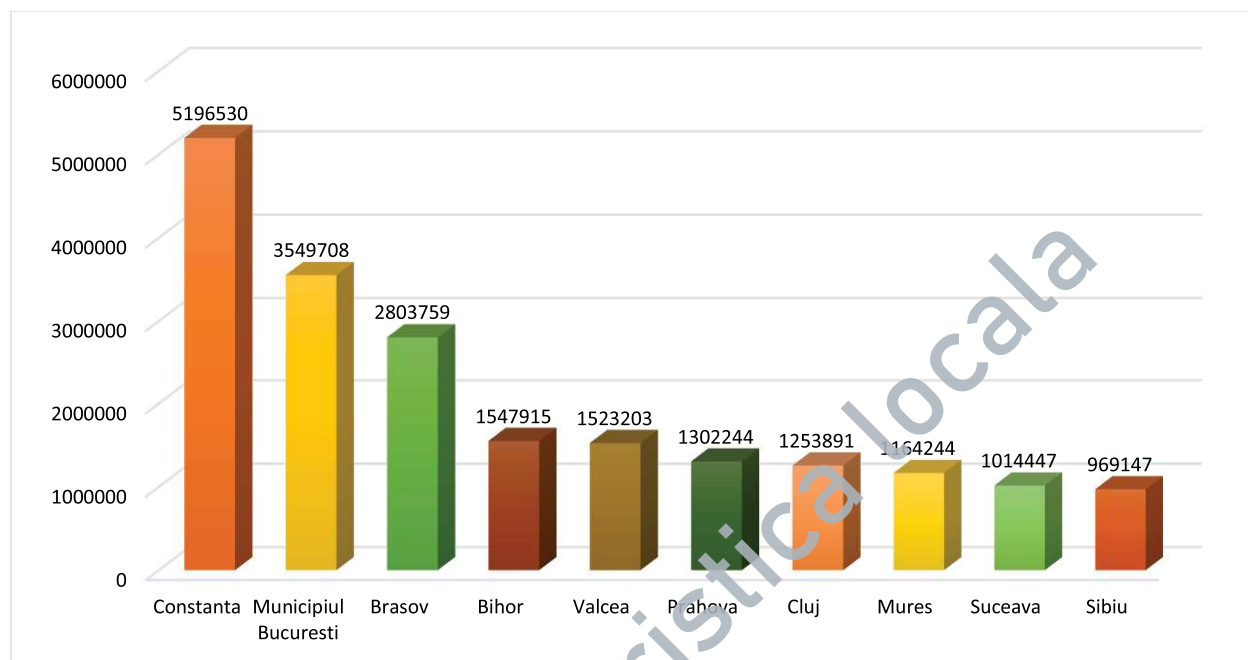
Durata medie a șederii în anul 2019 a fost 2,3 zile la turiștii români și de 2,2 zile la turiștii străini. Indici mai mari de utilizare a locurilor de cazare, în perioada analizată, s-au înregistrat la bungalouri (29,8%), spații de cazare pe nave (29,3%), hoteluri (27,8%), campinguri (24,4%), căsuțe turistice (23%), vile turistice (22,2%), popasuri turistice (19,2%) și pensiuni agroturistice (17,3%).

Pe segmentul înnopțărilor înregistrate în structurile de primire turistică în luna noiembrie 2020, acestea au însumat 679.800, în scădere cu 64,7% față de cele din noiembrie 2019. În această marjă, înnopțările turiștilor români au reprezentat 93,3% din total, restul revenind turiștilor străini. Cea mai mare pondere au deținut-o turiștii din Europa (80,1% din total turiști străini), 68% provenind din UE.

Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare în luna noiembrie 2020 a fost de 12,8% pe total structuri de cazare turistică, în scădere cu 16,8 puncte procentuale față de luna noiembrie 2019.

În ierarhia județelor din punct de vedere al numărului total de înnoptări (2019) județul Mureș se află pe locul al optulea. Această poziție națională se leagă de valorile măsurate pe baza cotei nopților de cazare a localităților, unde Sovata reprezintă 36%, Târgu Mureș 27% și Sighișoara 14%.

Grafic nr. 23: Ierarhia județelor pe baza numărului total de înnoptări, anul 2019

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

În clasamentul național realizat pe baza înnoptărilor, localitățile Ținutului Secuiesc (2019) sunt prezentate în următorul tabel. Pe primele locuri naționale – din județul Mureș – pe locul al cincisprezecelea se situează Sovata, urmat de orașul reședință de județ, precum și Sighișoara, primul pe locul al 18-lea, al doilea pe locul 31. În 2019, Sângeorgiu de Mureș a urcat 11 poziții față de 2013, de pe locul 73 pe 62 în țară, cu aproape 77.000 de nopți petrecute.

Tabel nr. 9: Localitățile din Ținutul Secuiesc (top 15) în clasamentul național referitor la înnoptări, 2019

Nr. crt.	Localitate	Numărul de nopți	Situare la nivel național
1	Covasna	427.300	14
2	Sovata	420.638	15
3	Târgu Mureș	311.708	18
4	Sighișoara	167.746	31
5	Băile Tușnad	130.477	38
6	Miercurea-Ciuc	85.137	56
7	Praid	78.441	61
8	Sângeorgiu de Mureș	76.950	62

Nr. crt	Localitate	Numărul de nopți	Situare la nivel național
9	Turia	66.554	68
10	Odorheiu Secuiesc	48.937	80
11	Gheorgheni	45.546	85
12	Sfântu Gheorghe	31.569	107
13	Zetea	24.451	119
14	Rupea	21.786	133
15	Corunca	17.822	153

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

În anul 2019 numărul de înnopțări în Regiunea Centru a fost de 6444 mii, reprezentând 21,3% din totalul înnopțărilor înregistrate la nivel național. La nivelul Regiunii Centru se remarcă o creștere cu aproximativ 60% a numărului de înnopțări față de anul de referință 2013, creștere similară și la nivel național (+55,4%), și o creștere cu jumătate (50,8%) la nivelul județului Mureș.

Principalii indicatori privind fluxul turistic la nivelul României, Regiunea Centru și județul Mureș în perioada 2013-2020 este prezentat în următorul tabel.

Tabel nr. 10: Principalii indicatori privind fluxul turistic la nivelul României, Regiunea Centru și județul Mureș în perioada 2013-2020

Țară / Regiune / Județ	Capacitate de cazare existentă (locuri)	Turiști cazați (mii)	Capacitatea de cazare în funcțiune (mii locuri-zile)	Înnopțări (mii)	Indicele de utilizare a capacității în funcțiune (%)
2013					
România	305707	7943	77028	19363	25,1%
Regiunea Centru	57536	1860	17985	4038	22,4%
Mureș	9840	395	2822	772	27,4%
2014					
România	311288	8466	77677	20280	26,1%
Regiunea Centru	60597	1953	18381	4245	23,1%
Mureș	10450	411	2885	850	29,5%
2015					
România	328313	9922	81873	23519	28,7%
Regiunea Centru	68899	2332	19712	5042	25,6%
Mureș	11096	495	2999	1029	34,3%
2016					
România	328888	11003	83323	25441	30,5%
Regiunea Centru	67496	2586	20573	5386	26,2%
Mureș	11030	517	3048	1036	34,0%

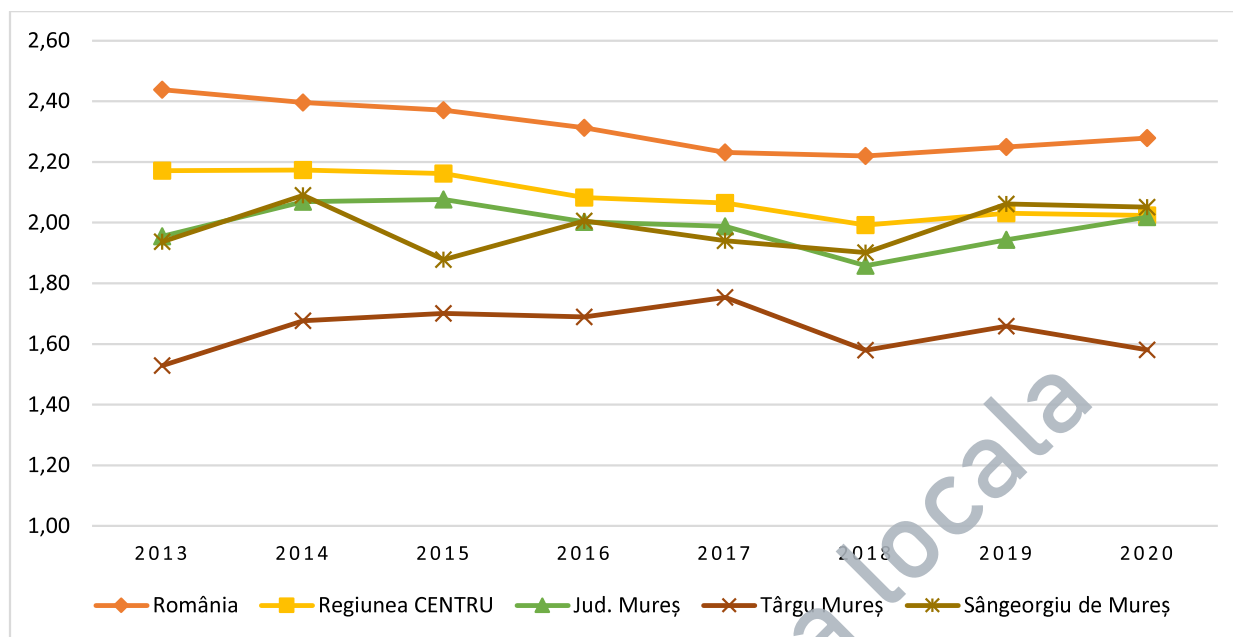
Țară / Regiune / Județ	Capacitate de cazare existentă (locuri)	Turiști cazați (mii)	Capacitatea de cazare în funcțiune (mii locuri-zile)	Înnoptări (mii)	Indicele de utilizare a capacității în funcțiune (%)
2017					
România	343720	12143	87656	27093	30,9%
Regiunea Centru	71038	2857	21431	5897	27,5%
Mureș	11491	544	3092	1082	35,0%
2018					
România	353835	12905	89076	28645	32,2%
Regiunea Centru	70696	3054	21659	6081	28,1%
Mureș	11686	571	3036	1062	35,0%
2019					
România	356562	13375	88790	30035	33,9%
Regiunea Centru	69113	3173	21091	6444	30,6%
Mureș	10801	599	2975	1164	39,1%
2020					
România	358119	6399	64041	14579	22,8%
Regiunea Centru	70176	1535	14586	3106	21,3%
Mureș	11276	244	1848	493	26,7%

Sursa: Pe baza datelor INS

4.5. Durata medie a sejurului

Încă un indice merită a fi analizat, pentru ca cele mai importante caracteristici ale turismului județului Mureș (și cele micro regionale) să se contureze în totalitate, iar acesta este durata medie a sejurului petrecut de către turiști în zonă. Privind în sine și comparând cu media regională și națională, datele județene (2,02-2,28 zile) nu putem fi foarte satisfăcuți. Am analizat durata medie a sejurului (calculat prin raportarea înnoptărilor la numărul sosirilor de turiști) în cazul orașului Târgu Mureș și în cazul localității Sângeorgiu de Mureș, dar am văzut că aici vizitatorii petrec în medie numai 1,58-2,05 zile. Din acest fapt tragem concluzia că pe plan macro regional ar fi necesare măsuri de dezvoltare turistică armonizate, pentru că în momentul actual în cele mai multe cazuri nu putem vorbi de programe organizate, iar ca dezavantaj nu se pot menține turiștii în regiune pentru o perioadă mai îndelungată.

Grafic nr. 24: Durata medie de sejur în România, Regiunea Centru, județul Mureș, Târgu Mureș și Sângeorgiu de Mureș, 2013-2020

Sursa: redactare proprie pe baza datelor INS

5. PRINCIPALELE TIPURI DE TURISM PRACTICATE ÎN JUDEȚUL MUREȘ – PROFILUL TURISTIC AL JUDEȚULUI MUREȘ

Turismul județului Mureș se bazează pe o serie de resurse existente, cum ar fi: resursele naturale, peisajul pitoresc, bogăția patrimoniului cultural, etnografic și etnic. Deși județul Mureș nu dispune de atracții unice la nivel european sau mondial, totuși turiștii care sosesc în zonă au posibilitatea să aleagă din mulțimea ofertelor turistice de calitate superioară. În aceste oferte găsim drumețiile montane, programele culturale și sportive, balneoturismul și festivalurile. În cele ce urmează încercăm să prezentăm profilul turistic actual al județului și ofertele turistice, pe baza principalelor caracteristici.

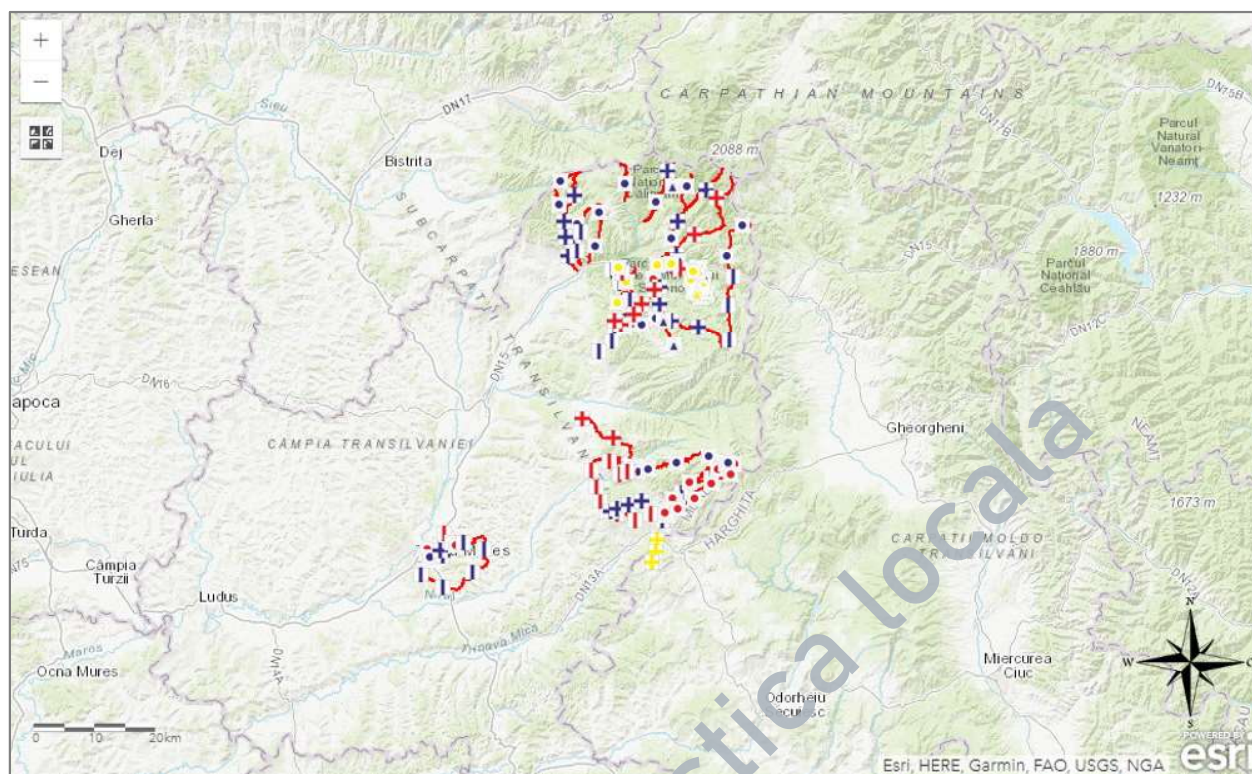
5.1. Turismul în natură și agroturismul

Unul dintre elementele principale ale turismului județului este constituit de ofertele care se bazează pe resursele naturale existente: parcurile naturale și rezervațiile naturale extinse, râurile și lacurile, zonele de deal și munte, care alcătuiesc imaginea geografică a județului.

Ca urmare a existenței acestor resurse, județul Mureș are un mare potențial în ecoturism. Deși traseele nu sunt în totalitate amenajate, atractivitatea lor este dată chiar de starea actuală: peisajul intact și diversificat, biodiversitate bogată, situri naturale unice, care oferă experiențe de neuitat, rare chiar și la nivel european. Această formă de turism, chiar dacă nu atrage mase largi de vizitatori și este preferat în special de turiștii cu bugete reduse, totuși oferă o posibilitate cu tendință de creștere și ascunde o serie de oportunități de dezvoltare.

În județul Mureș pot fi practicate mai multe forme ale ecoturismului: există trasee montane în Munții Călimani și Munții Gurghiului sau în împrejurimile stațiunii Sovata și la Târgu Mureș (în total există 42 de trasee omologate - www.salvamontms.ro), și există mai multe piste amenajate pentru cicliști cu punctul de plecare din Târgu Mureș înspre Câmpia Transilvaniei, Valea Mureșului, și spre Reghin, sau spre Sovata sau Sighișoara. Este în vogă și se dezvoltă repede turismul activ, respectiv mountainbike-ingul pe cărările montane, care însă necesită o pregătire corespunzătoare. În domeniul turismului activ furnizorii serviciilor turistice au pregătit mai multe pachete începând de la drumețiile de o zi sau două până la excursiile de performanță de câte o săptămână. Turismul ciclist practicat pe drumurile lăturalnice și pe potecile amenajate se poate combina excelent cu ofertele agroturismului, și poate asigura conectarea diferitelor atracții turistice ale localităților.

Grafic nr. 25: Trasee turistice omologate în județul Mureș

Sursa: www.salamontms.ro

Tot pe existența resurselor naturale se bazează serviciile oferite de turismul sportiv și turismul aventurier, cum ar fi echitația, turismul extrem (parapantă, mountain bike, trekking, hiking, schi, esca de gheață și rafting), pescuitul și vânatul, campingul sau experiențele oferite de turismul rural. Lacurile din Câmpia Transilvaniei de la Fărăgău, Șăulia, Vălenii, Zau de Câmpie, Tăureni, Iernut, Bezidul Nou, sau păstrăvăria din Chinari atrag o serie de turiști pasionați de pescuit.

În partea de nord-est a județului, în Munții Călimani și Munții Gurghiului se găsesc cele două parcuri naționale din județul Mureș, respectiv Parcul Național Călimani și Parcul Natural Defileul Mureșului Superior. Aceste zone oferă locuri excelente pentru practicarea turismului verde, cum ar fi drumeția, mountain bike-ingul, echitația, schiatul, raftingul, esca de gheață, zborul cu parapanta, etc.

Există o serie de bogății naturale în județ, a căror amenajare cu poteci turistice ar putea contribui la dezvoltarea ofertelor turistice și la extinderea grupurilor țintă. Astfel de potențiale sunt asigurate de Poiana Narciselor sau parcurile dendrologice din Gurghiu și Brâncovenești, rezervația naturală de bujori de stepă din Zau de Câmpie, sau lacurile sărate din Sovata.

Potențiale latente reprezintă acele linii de cale ferată înguste (Mocăniță, care au fost în folosință până la sfârșitul anilor '90), care legau zonele rurale ale județului cu orașele pentru a asigura transportul persoanelor și al produselor agricole la târgurile de profil. Astfel de linii au existat pe Valea Nirajului (lega orașul Târgu Mureș de Sovata), sau în Câmpia Transilvaniei (pe ruta Târgu Mureș – Band – Miheșu de Câmpie și Lechința), sau Sighișoara și Agnita (județul Sibiu). În momentul actual numai o mică parte a acestor linii se află în folosință (o porțiune de 14 km între satul Câmpu Cetății și Sovata), starea liniilor și a clădirilor conexe este foarte deteriorată și necesită o reabilitare completă. În relansarea acestor linii de cale ferată înguste turismul ar putea reprezenta un factor stimulator, sub forma introducerii mocănițelor.

Grafic nr. 26: Mocănița pe traseul Sovata – Câmpu Cetății, anul 2018

Sursa: liget.ro, foto: Antal Erika

5.2. Turismul balnear

În județul Mureș există patru localități cu activități în domeniul balneoclimateric: Sovata, Sângeorgiu de Mureș, Ideciu Băi și Jabenița. Dintre acestea cea mai renumită stațiune balneoclimaterică cu apă sărată este stațiunea Sovata, ea este stațiune balneoclimaterică de interes național și a câștigat un renume internațional, fiind vizitată de turiști din Ungaria și Moldova. Mulțumită investițiilor realizate în domeniul turismului în anii precedenți, stațiunea Sovata a devenit o stațiune preferată în care turiștii petrec timpul nu numai pentru tratament dar și în scop de

recreere. Conform datelor statistice din anul 2019, 22,5% a turiștilor sosiți în județul Mureș sosesc la Sovata, iar 36,1% din numărul înnopțărilor sunt înregistrate la Sovata. Un potențial încă neutilizat al turismului balnear ar putea constitui izvoarele sărate din Balta Alunei de lângă Târnăveni, unde pot fi efectuate tratamente cu nămol, un real potențial și performanță semnificativă **în domeniul balnear există și în comuna Sângeorgiu de Mureș**, despre care vom discuta mai pe larg în următorul capitol.

5.3. Turismul cultural

Turismul cultural din județul Mureș se bazează pe de o parte pe orașele și clădirile monumente, pe de altă parte pe evenimentele culturale.

Interesul cel mai mare se manifestă față de orașul medieval **Sighișoara** și de centrul istoric al acestuia din secolele XIII- XVI. (18,1% din turiștii sosiți în județul Mureș vizitează orașul, iar 14,4% din numărul înnopțărilor se înregistrează aici – conform datelor din 2019), care prezintă patrimoniul cultural al populației de etnie săsească din Transilvania, și care este cuprinsă și în lista patrimoniului UNESCO. Evident și reședința de județ, **municipiul Târgu Mureș** dispune de un potențial cultural remarcabil (31,4%-din turiștii sosiți în județul Mureș vizitează orașul, iar 26,8% din numărul înnopțărilor se înregistrează aici, conform datelor din 2019), este una dintre orașele din Regiunea Centru care se dezvoltă dinamic și care dispune de un patrimoniu cultural bogat și o serie de instituții culturale importante (de ex. Teatrul, Biblioteca Teleki-Bolyai, Muzeul Județean Mureș, Palatul Culturii, etc.).

În afară de acestea, în județ există o serie de localități mai mici care dispun de un patrimoniu construit remarcabil din punct de vedere turistic, ca de exemplu Reghin (catedrala gotică), Saschiz (biserica fortificată, inclusă pe lista UNESCO), Criș, Brâncovenești, Gornești (castelele renaștentiste și baroce), totodată există o serie de edificii care nu sunt încă incluse în circuitul turistic (biserici din lemn, biserici fortificate, conace, zone etnografice). Valorificarea turistică a acestor monumente, a castelelor și parcurilor, precum și includerea acestora în economia județului reprezintă potențiale de dezvoltare.

Componența religioasă a județului este foarte diversificată, iar patrimoniul religios existent oferă o serie de programe în domeniul turismului religios.

Municipiul Târgu Mureș găzduiește o serie de evenimente culturale și festivaluri, dintre care mai multe sunt de interes național sau internațional, totodată există evenimente care atrag spectatorii din județele limitrofe (Zilele Muzicale Târgumureșene, Zilele Orașului, Festivalul de Chitară,

expozițiile artizanilor, programele culturale permanente oferite de Palatul Culturii și de Teatru, etc.). Pe lângă municipiul Târgu Mureș, orașul Sighișoara găzduiește mai multe evenimente culturale printre care se remarcă Festivalul Medieval, care atrage mai multe zeci de mii de vizitatori în fiecare an. Și în celelalte localități ale județului sunt organizate evenimente culturale care sunt remarcabile și care oferă un potențial pentru dezvoltare (de exemplu Târgul de Flori din Curteni, Târgul Bujorilor din Zau de Câmpie, Zilele Teatrului Șură de la Călugăreni sau Festivalul Roman, Târgul de Fete din Gurghiu, Parada Baloanelor din Câmpu Cetății, festivalurile localităților din Defileul Mureșului de Sus sau Zilele Văii Nirajului, etc.).

5.4. Turismul de recreere și divertisment

În municipiul Târgu Mureș există condițiile necesare pentru practicarea turismului de recreere și divertisment. Orașul are două zone distincte destinate unor astfel de programe, așa numita Zonă de Weekend Târgu Mureș și Platoul Cornești. Prima dintre acestea este o locație amenajată cu stranduri și bungalouri, ideală pentru organizarea festivalurilor și al programelor estivale, cu posibilitatea practicării sporturilor. Iar pe Platoul Cornești, sus în pădure găsim loc de joacă modern, piste pentru bicicliști, piste pentru alergători și atracția principală Grădina Zoologică, care este pe locul al doilea ca mărime la nivel național. În oraș există și un hipodrom (aici se organizează competiții pentru atelaje) și există și un aerodrom, totodată sunt planuri pentru amenajarea unor noi spații de recreere. Pe lângă sălile de spectacol existente în teatru și în Palatul Culturii, găsim și cinematograful în oraș.

O atracție unică și de interes național este pista pentru motocicliști (Transilvania Motor Ring (TMR)), care oferă oportunități turistice pentru noi grupuri țintă. Pista de concurs TMR de o lungime de 3708 m, situat între localitățile Ungheni și Sânpaul (localitatea Cerghid), este potrivită pentru organizarea competițiilor internaționale.

5.5. Turismul de afaceri

Datorită aeroportului din Târgu Mureș, diversele forme ale turismului de afaceri (congrese, întâlniri, team building-uri) au potențial și o bază solidă în județul Mureș, mai ales în orașele Târgu Mureș, Sighișoara și Sovata. Odată cu elaborarea diferitelor oferte și servicii s-ar putea dezvolta un turism de afaceri profitabil, bazat și pe existența castelelor (ex: Castelul Haller din Ogra). Din păcate ambele zone LEADER sunt situate la o distanță relativ mare de aeroport, în acest mod nu pot oferi servicii în cadrul turismului de afaceri.

Rezumând situația profilului turistic al județului Mureș putem observa că nu există în momentul de față o atracție exclusivistă, care să determine imaginea turistică a județului Mureș, oferta fiind

foarte diversificată. Asta înseamnă că turismul local poate să se bazeze pe existența numeroaselor resurse și nu depinde de un anumit grup țintă, dar totodată observăm că din păcate valorificarea potențialului existent nu este optim și sunt puține „atracții principale”. Exploatarea oportunităților este sub așteptări datorită condițiilor de infrastructură și investițiilor insuficiente. Bazându-se pe oportunitățile oferite de aeroport, considerăm că imaginea județului poate fi construită pe turismul verde-patrimoniul construit-diversitatea etnică, și se poate extinde cu alte atracții și programe de recreere (de ex. turismul balnear).

O caracteristică a situației actuale a turismului din județul Mureș (conform datelor din 2019) este următoarea: în momentul actual 72% din circulația turistică se înregistrează în cele trei destinații turistice principale la Târgu Mureș (31,4%), Sighișoara (18,1%) și Sovata (22,5%), tot aici se înregistrează numărul cel mai ridicat al înnoptărilor 77,3% astfel (la Târgu Mureș – 26,8%, la Sighișoara – 14,4%, la Sovata – 36,1%). În celelalte zone ale județului circulația turistică este de 28%, iar numărul înnoptărilor arată 22,7%.

Importanța economică a sectorului turistic se poate măsura conform datelor statistice pe baza veniturilor realizate prin ocuparea forței de muncă. Astfel sectorul hotelier asigură ocuparea unei proporții de numai 3,4% (date din anul 2018) din totalul forței de muncă ocupate (4520 de persoane), ceea ce reprezintă o creștere față de cifrele (2,48% și 2920 de persoane) menționate în Strategia de dezvoltare și promovare a turismului din comuna Sângeorgiu De Mureș 2014-2020. În privința tuturor județelor din România, în anul 2019 pe locul al zecelea se situa județul Mureș, iar pe locurile douăzeci și doi, și douăzeci și nouă urmează județele Harghita și Covasna.

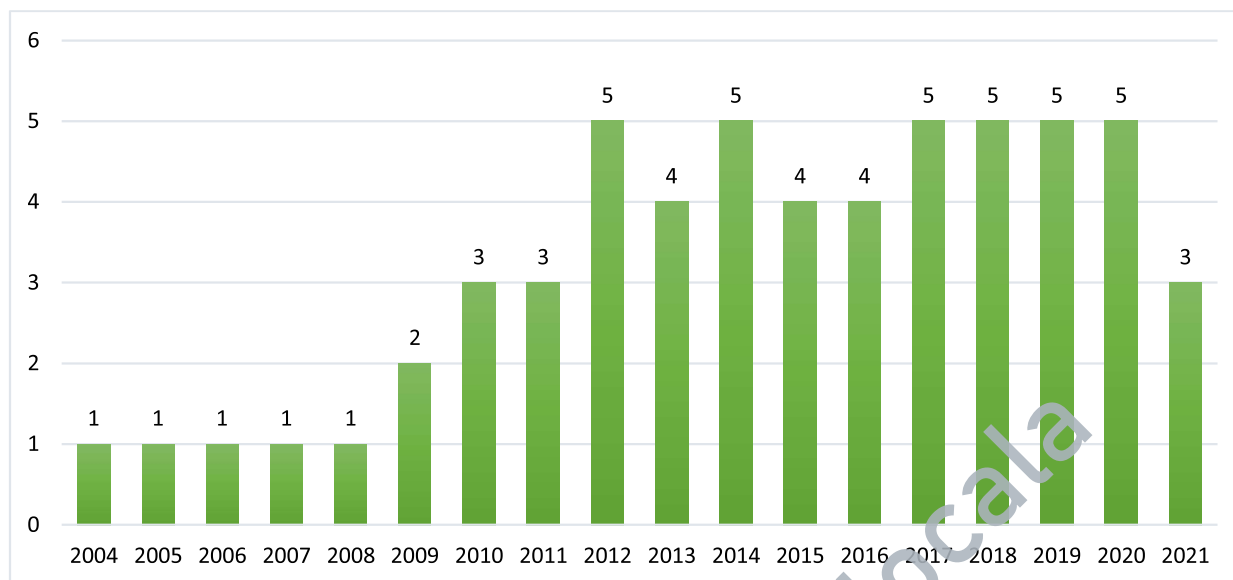
6. ROLUL ȘI LOCUL COMUNEI SÂNGEORGIU DE MUREȘ ÎN TURISMUL JUDEȚEAN ȘI REGIONAL

După analiza turismului de nivel regional și național, prin intermediul căreia avem o imagine despre activitatea turistică a județului Mureș, în raport cu principalele trenduri și indicatori de nivel macro, avem sarcina de a trece în revistă situația, principalele caracteristici și performanța turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș. Pentru a avea o imagine cât mai clară, prezentul capitol va fi divizat pe trei subcapitole, în primul dintre acestea vom analiza performanța turismului local pe baza principalilor indicatori utilizați în domeniul turismului, al doilea subcapitol vizează prezentarea detaliată a resurselor, atracțiilor și actorilor turistici existenți în momentul de față în comună, iar ultimul dintre cele trei subcapitole va avea rolul de a prezenta actuala activitate de marketing și promovare, identificând bunele practici locale, dar și sublinierea principalelor lacune ale acestui domeniu.

6.1. Principalii indicatori turistici ai turismului Sângeorgiu de Mureș

Pe graficul de mai jos putem urmări **evoluția numărului structurilor de primire turistică** clasificate în comuna Sângeorgiu de Mureș. Dorim să menționăm că în grafic sunt prelucrate datele oficiale ale Institutului Național de Statistică, acestea nu cuprind acele structuri de primire care nu sunt clasificate. Putem observa că între anii 2004-2008 în comună a existat numai o singură structură de primire turistică, din anul 2009 a început să crească treptat numărul acestora, în anul 2012 existând 5 unități de primire în Sângeorgiu de Mureș. Conform datelor oficiale în anul 2021 numărul a scăzut cu 2 unități, probabil din cauza restricțiilor impuse din cauza pandemiei cu coronavirus. Aceste structuri aparțin următoarelor categorii: hotel 3-4 stele, pensiune 3 stele, motel, restaurante (pizzerii). Prezentarea detaliată a agenților turistici se va realiza în următorul subcapitol.

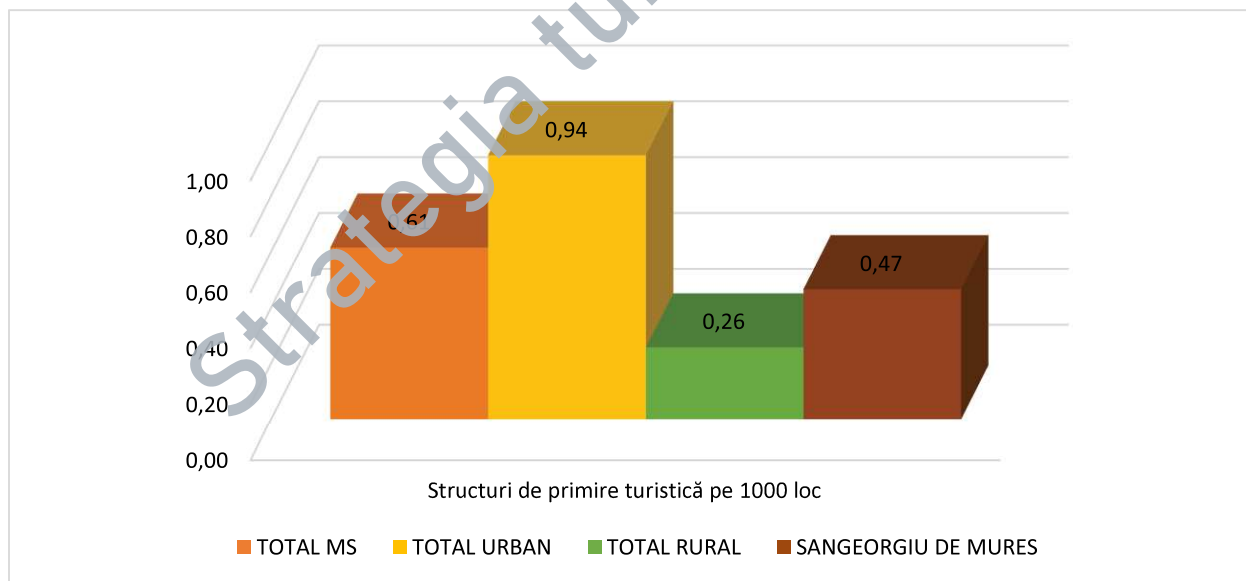
Grafic nr. 1: Structuri de primire turistică în comuna Sângeorgiu de Mureș, 2004-2021

Sursa: pe baza datelor INS

În scopul comparabilității cu celelalte localități din județ, graficul de mai jos prezintă datele raportate la o mie de locuitori. Se poate observa, că în această privință comuna Sângeorgiu de Mureș se situează peste media comunelor din județul Mureș.

Grafic nr. 28: Structuri de primire turistică pe 1000 locuitori în anul 2020

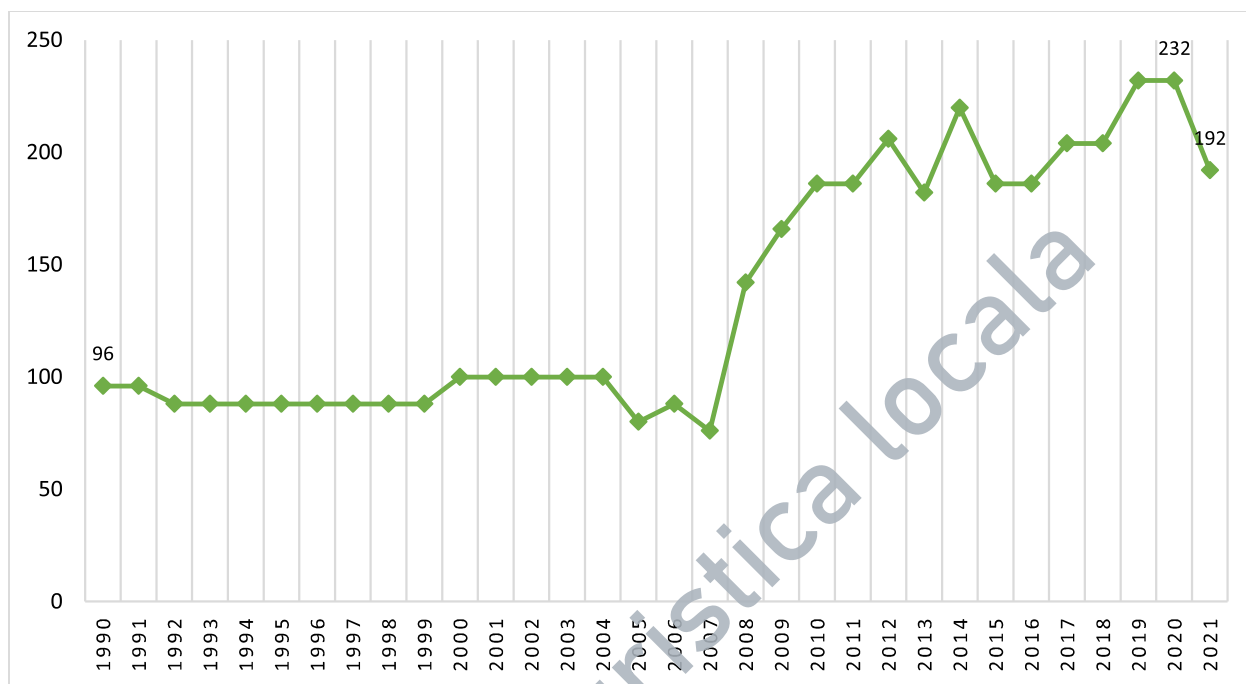

Sursa: pe baza datelor INS

Următorul grafic prezintă **capacitatea de cazare** în comuna Sângeorgiu de Mureș, ceea ce înseamnă numărul total al locurilor de cazare din comună. Pe baza acestor date observăm că în perioada dintre 1990 și 2007 capacitatea de cazare din comuna Sângeorgiu de Mureș varia între

valorile de 75 și 100, iar după acest an capacitatea de cazare s-a dublat, arătând o creștere până în anul 2020 (232 de locuri în acest an), iar în anul 2021 din cauza pandemiei capacitatea a scăzut cu 40 de locuri, capacitatea de cazare ajungând la 192 de locuri.

Grafic nr. 2: Capacitatea de cazare existentă în structuri de primire turistică, Sângeorgiu de Mureș, 1990-2021

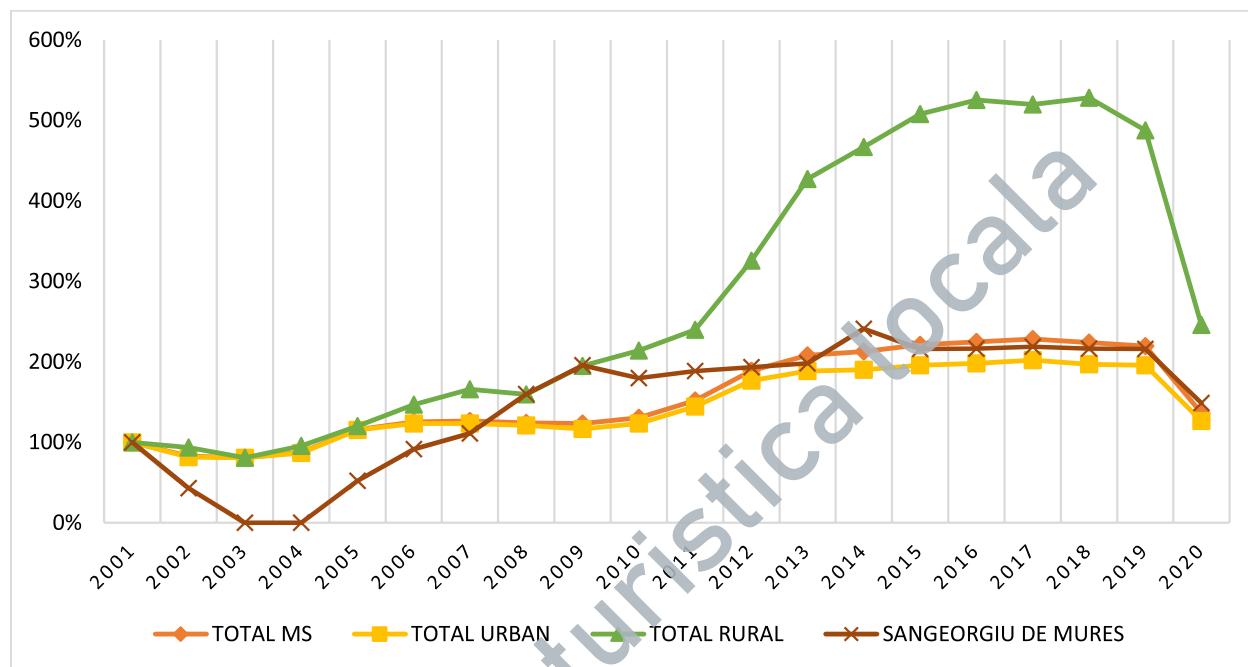

Sursa: pe baza datelor INS

În următorul grafic am calculat **capacitatea de cazare turistică în funcțiune** în comuna Sângeorgiu de Mureș și în județul Mureș, în perioada dintre anii 2001-2020. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținând cont de numărul de zile cât sunt deschise structurile în perioada considerată, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor. Se exprimă în locuri-zile (număr de locuri x număr de zile). Se exclud locurile din camerele sau structurile închise temporar din lipsă de turiști pentru reparații sau pentru alte motive. Acest indicator în general arată o valoare sub capacitatea de cazare existentă, deoarece scoate la iveală că nu fiecare loc de cazare existent este valorificat în procent de 100% într-un an, indicatorul fiind favorabil și prezentării unei imagini a caracterului sezonier al turismului dintr-o localitate sau regiune. Putem să observăm că cea mai ridicată valoare s-a înregistrat în anul 2014, capacitatea de cazare în funcțiune înregistrând valoarea de 79.042 locuri-zile. Este important de menționat că în perioada dintre anii 2002-2009 capacitatea de cazare în funcțiune a înregistrat o permanentă creștere urcând de la valoarea de 14.050 (2002) la 64.104 în anul 2009, efectiv capacitatea de cazare în funcțiune a crescut de 4,5 ori într-o perioadă de

7 ani. Coronavirusul și-a pus amprenta și pe turismul din comuna Sângeorgiu de Mureș, astfel în anul 2020 indicatorul capacității de cazare turistică în funcțiune a înregistrat o scădere de aproximativ 65%. Aceasta înseamnă că în anul 2020 capacitatea de cazare în funcțiune în Sângeorgiu de Mureș a fost de 48.820 locuri-zile.

Grafic nr. 27: Capacitatea de cazare turistică în funcțiune în comuna Sângeorgiu de Mureș și în județul Mureș, perioada 2001-2020

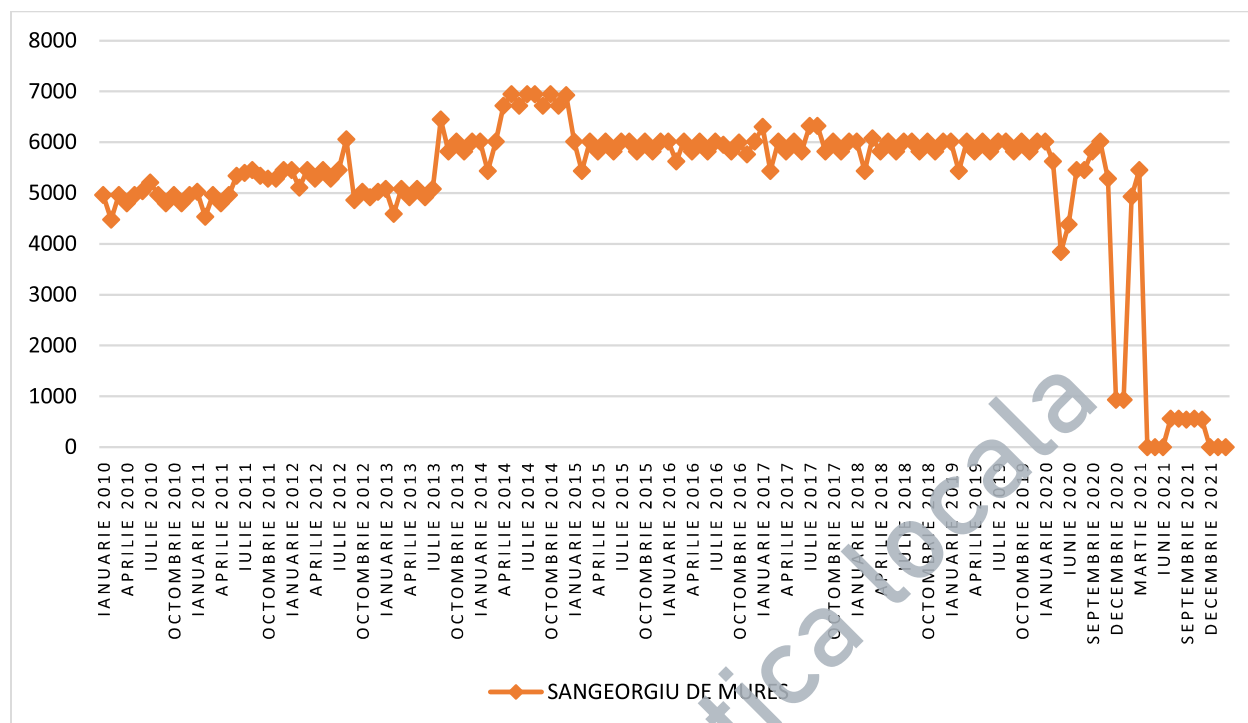

Sursa: pe baza datelor INS

Pentru a putea avea o imagine despre perioadele dintr-un an în care turismul funcționează la o capacitate mai mare, am luat în vedere și **analiza lunară a capacității de cazare turistică în funcțiune**.

Așa cum ne-am așteptat, din datele oficiale se poate constata o ușoară sezonabilitate a turismului sângeorzean, ceea ce înseamnă că în lunile de vară capacitatea de cazare în funcțiune este mai ridicată decât în celelalte anotimpuri, însă nu putem vorbi despre o diferență uriașă între valorile înregistrate pe parcursul unui an, ceea ce înseamnă că turismul funcționează destul de bine în fiecare lună, iar în lunile de vară datorită ștrandului de la Băile Sărate (hotel Apollo) se înregistrează o creștere a capacității de cazare turistice în funcțiune.

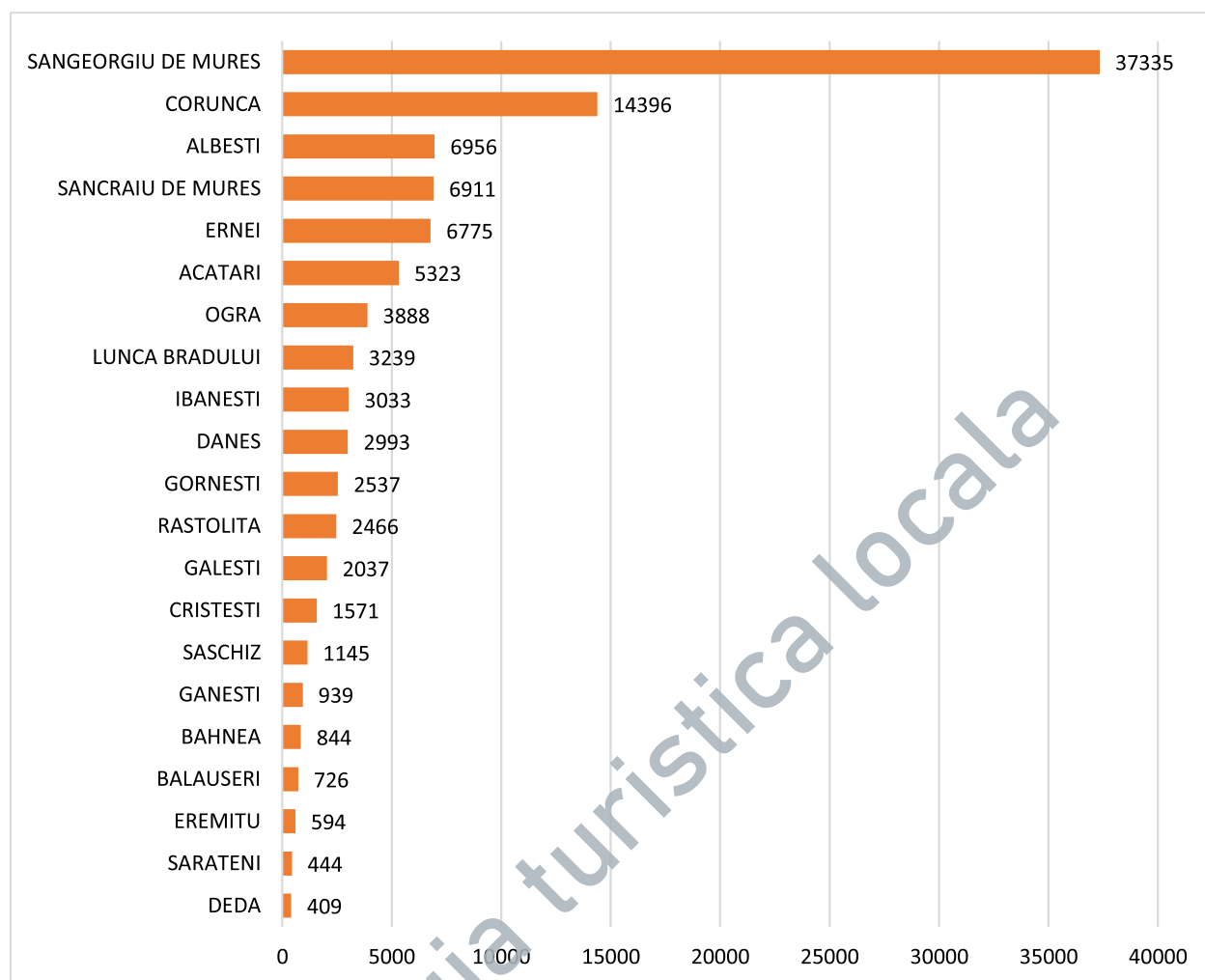
Grafic nr. 28: Capacitatea de cazare turistică în funcțiune, lunară, în structuri de primire turistică Sângeorgiu de Mureș, perioada ian. 2010 – febr. 2022

Sursa: pe baza datelor INS

Pentru a putea vedea nivelul de performanță a turismului sângeorzean, am comparat doi indicatori turistici, **sosirile și înnopțările turistice**, cu rezultatele fiecărei comune din județul Mureș. **Anul de referință este 2019.** Observăm că pe baza datelor oficiale, din perspectiva sosirilor turiștilor comuna Sângeorgiu de Mureș se situează pe locul unu, cu un număr total de 37.335 de sosiri în anul 2019. Pentru comparație, în 2013, numărul de sosiri de turiști a fost de 19.240. Pe locul doi se află comuna Corunca, cu un număr de 14.396 de sosiri (cu mai puțin de 23.000 de sosiri față de Sângeorgiu de Mureș), pe locul trei fiind comuna Albești cu 6.956 de sosiri, locul patru fiind ocupat de comuna Sâncraiu de Mureș cu 6.911 de sosiri, iar pe locul cinci se află comuna Ernei cu 6.775 de sosiri. Comuna Acățari a înregistrat un număr de 5.323 de sosiri ale turiștilor în anul 2019, iar celelalte comune au înregistrat valori sub 4.000 de sosiri în anul de referință.

Grafic nr. 29: Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, comunele județului Mureș, anul 2019

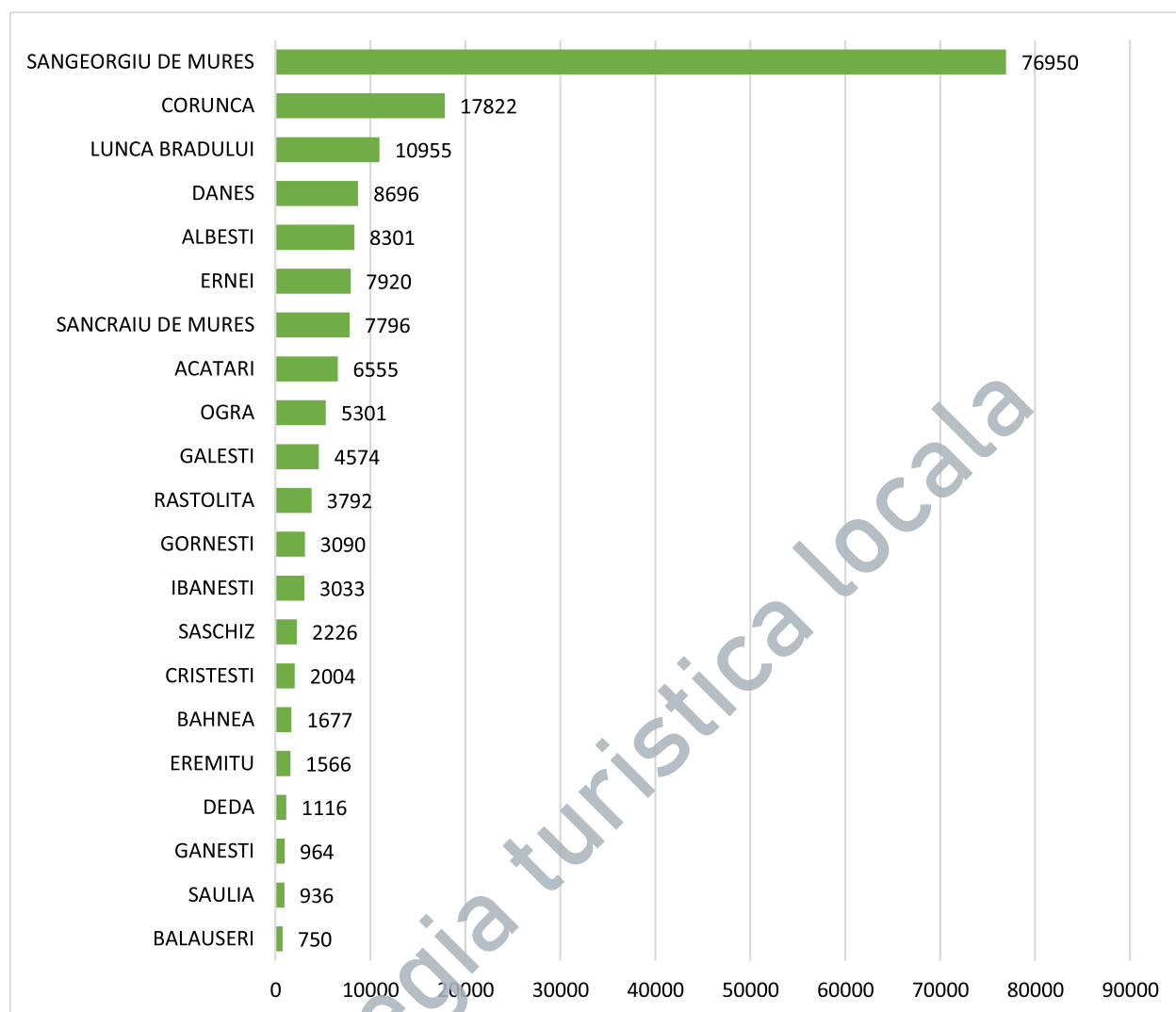

Sursa: pe baza datelor INS

Următorul indicator este cel al **înnoptărilor**, și în acest caz am făcut o comparație între rezultatele comunelor din județul Mureș. Din perspectiva acestui indicator, situația este și mai favorabilă pentru comuna Sângeorgiu de Mureș, **fiind lider detașat cu un număr de 76.950 de înnoptări în anul 2019, comuna Corunca aflată pe locul doi a înregistrat un număr de înnoptări sub un sfert (17.822 de înnoptări) celui înregistrat în Sângeorgiu de Mureș**. Pe locul trei se situează comuna Lunca Bradului cu 10.955 de înnoptări, locul 4 fiind ocupat de comuna Daneș (8.696 de înnoptări).

Așadar comuna Sângeorgiu de Mureș, este lider în cadrul comunelor din județul Mureș atât din punct de vedere al sosirilor cât și al înnoptărilor turiștilor.

Grafic nr. 30: Înnoptări în comunele din județul Mureș, anul 2019

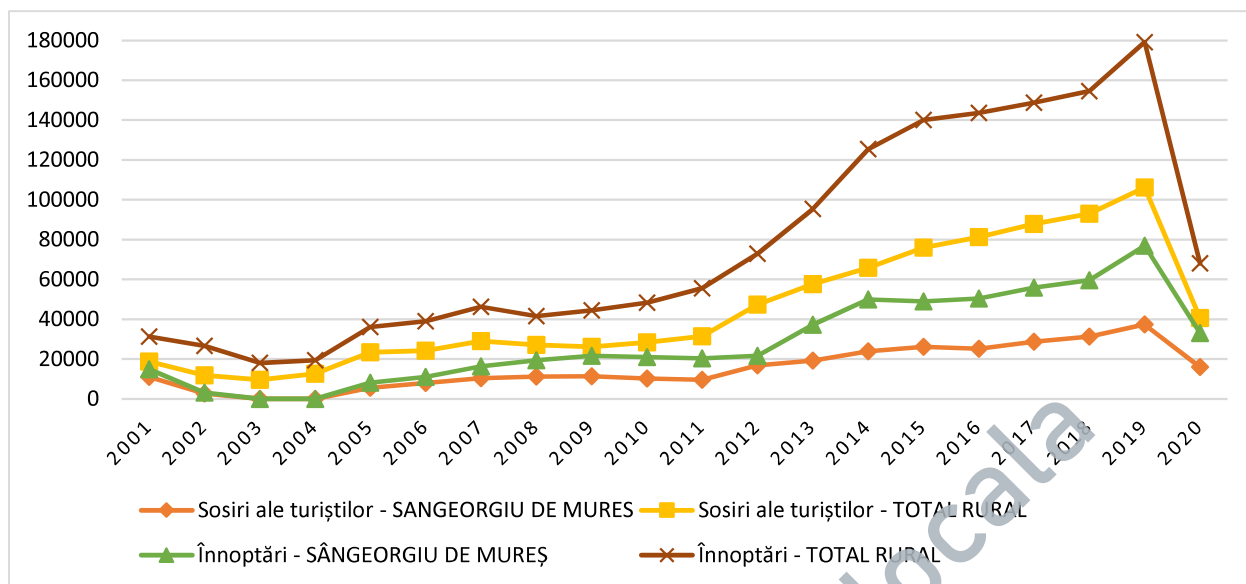

Sursa: pe baza datelor INS

În următorul grafic facem o comparație a numărului de sosiri și cel al înnoptărilor în comuna Sângeorgiu de Mureș, în perioada dintre anii 2001-2020. Așa cum se poate citi din datele graficului, în anul 2020 atât **sosirile** cât și **înnoptările** au înregistrat o scădere drastică din cauza coronavirusului, prima ajungând de la 37.335 la 16.087, iar cea din urmă de la 76.950 la 33.002.

Cu toate acestea, dacă se analizează întreaga perioadă (2001-2019), se observă o creștere constantă atât a numărului de sosiri de turiști, cât și a înnoptărilor.

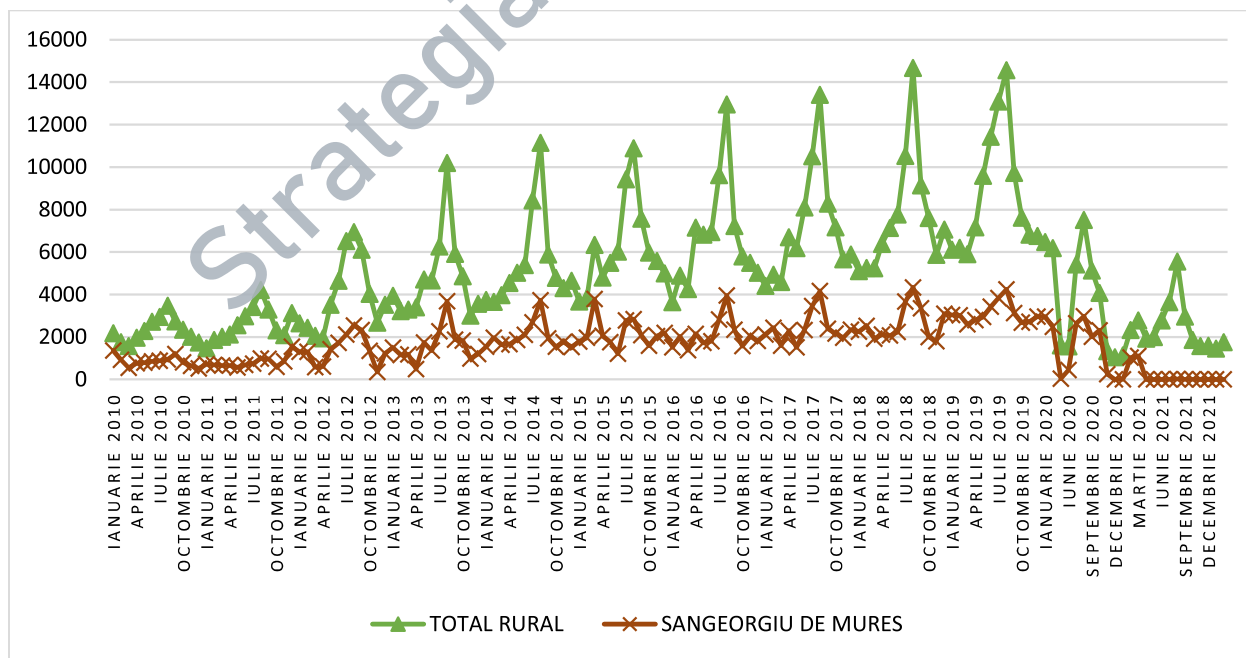
Grafic nr. 31: Sosiri și înnoptări în structuri de primire turistică, perioada 2001-2020

Sursa: pe baza datelor INS

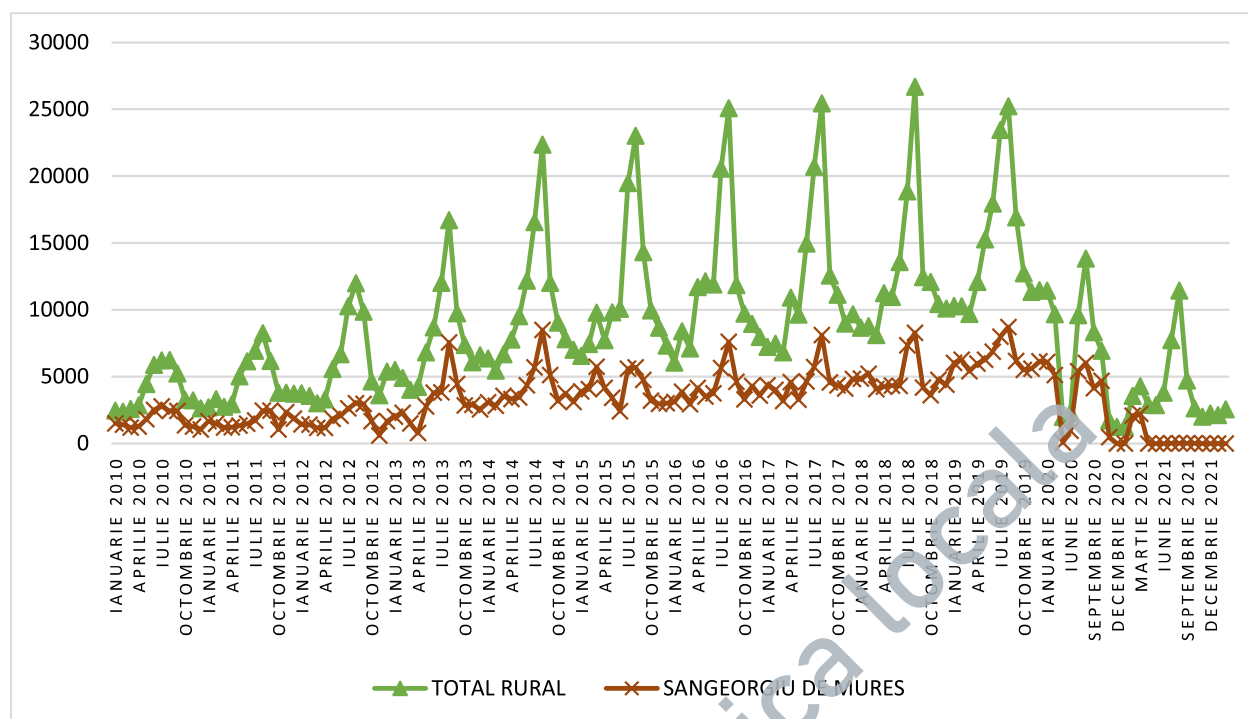
În ceea ce privește situația **sosirilor turiștilor și a numărului de înnoptări pe luni**, datele din cele două grafice de mai jos confirmă afirmațiile făcute în cadrul analizei datelor referitoare la capacitatea de cazare turistică în funcțiune, și arată caracterul relativ sezonier al turismului sângeorzean. Se poate observa că cele mai ridicate valori ale celor doi indicatori analizați se înregistrează în lunile de vară (în special în august).

Grafic nr. 32: Sosiri ale turiștilor pe luni, perioada ian. 2010 – febr. 2022

Sursa: pe baza datelor INS

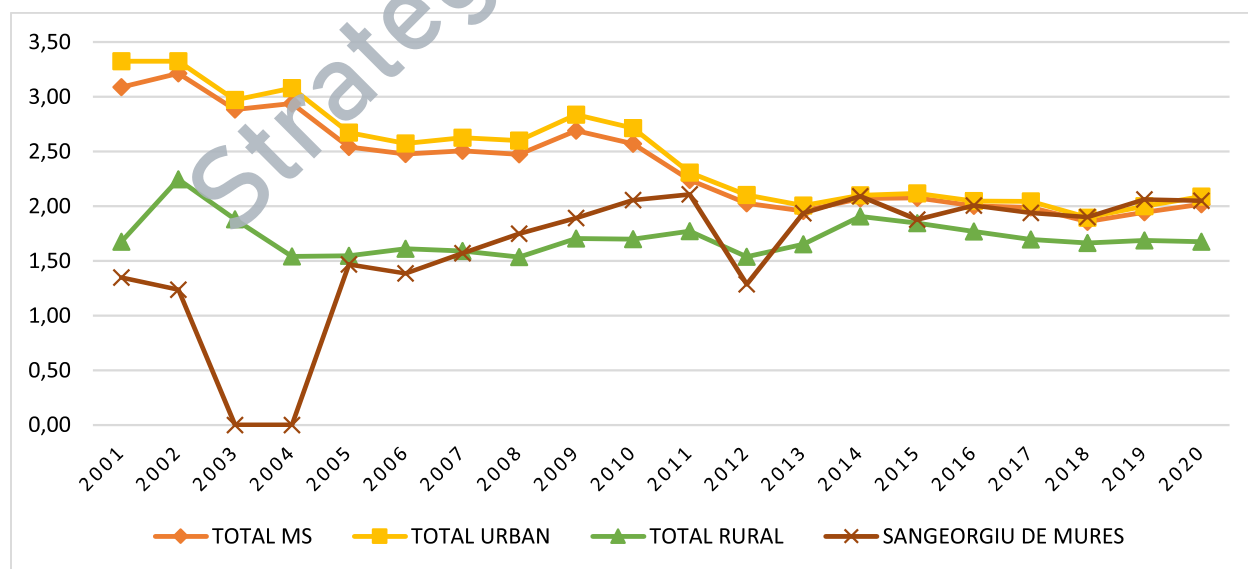
Grafic nr. 33: Înnopțări pe luni, perioada ian. 2010 – febr. 2022

Sursa: pe baza datelor INS

Județul Mureș, din punct de vedere al numărului de înnopțări se află pe locul 8 la nivel național, și participă cu 3,9% din totalul numărului de înnopțări pe țară (date din anul 2019). Analizând datele statistice și comparând județele, se poate observa că turiștii autohtoni petrec mai mult timp în zonă decât cei străini.

Grafic nr. 34: Durata medie de sejur în comuna Sângeorgiu de Mureș și în județul Mureș, 2001-2020

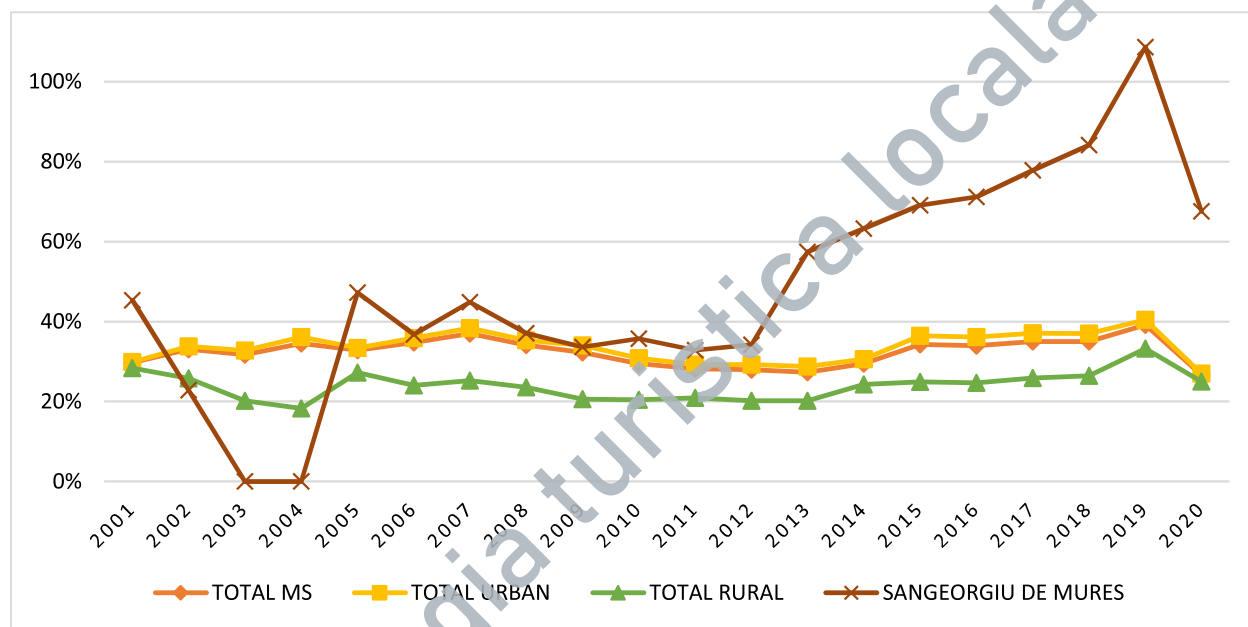

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

După cum se vede și în figura de mai sus, statisticile comunei Sângeorgiu de Mureș în ultimii ani este apropiată valorilor zonelor urbane din județ (2,05-2,09 zile durată medie de sejur). Pe de altă parte **durata medie de sejur (ședere)** în județul a scăzut după anul 2004.

Gradul de ocupare (următorul grafic) în cazul comunei Sângeorgiu de Mureș până în 2012 arată valori asemănătoare cu datele înregistrate în zonele urbane, însă după acest an, conform statisticilor, gradul de ocupare din comuna a crescut exponențial exponențial până în anul 2019, ajungând la 100%.

Grafic nr. 35: Gradul de ocupare al structurilor de cazare în comuna Sângeorgiu de Mureș și în județul Mureș, perioada 2001-2020

Sursa: redactare proprie, pe baza datelor INS

6.2. Oferta turistică a comunei Sângeorgiu de Mureș

Din subcapitolul anterior ne-am putut convinge despre performanța turistică a comunei Sângeorgiu de Mureș, și am văzut că în baza datelor turistice oficiale aceasta se situează pe primul loc în cadrul comunelor din județul Mureș. Prezentul subcapitol are menirea de a prezenta resursele, atracțiile, agenții turistici și toți ceilalți factori care au o contribuție la performanța actuală a comunei în domeniul turismului, și pe care se poate construi dezvoltarea și promovarea acestuia, pe baza priorităților și măsurilor elaborate și aprobate prin intermediul prezentei strategii sectoriale de dezvoltare și promovare a turismului local.

Vom începe cu prezentarea agenților turistici din comuna Sângeorgiu de Mureș și a serviciilor oferite de aceștia.

Este cunoscut faptul că în comună, dar și la nivelul județului unul dintre cele mai renumite, frecventate și apreciate structuri de primire turistică este **Hotelul Apollo**, administrat de SC Băile Sărate SRL. Hotelul este clasificat cu 3 și patru stele, iar conform propriilor aprecieri este un „hotel leisure cu stil, fiind aproape cel mai căutat luxury hotel în Mureș”.

Hotel Apollo 4**** are în dotare 35 de camere, împărțite în felul următor:

- 1 apartament Executive;
- 6 camere Junior Suite;
- 18 camere duble cu doua paturi;
- 10 camere duble cu pat matrimonial.

Aceste camere sunt dotate cu toate acele echipamente, mijloace care sunt indispensabile petrecerii în condiții de lux a sejurului: aer condiționat, seif, minibar, uscător de păr, cabină de duș cu hidromasaj, televizor LCD, acces wi-fi, telefon internațional. În afara de acestea camerele Junior Suite sunt echipate cu jacuzzi, iar apartamentul Executive dispune de un living amenajat cu masa de birou și televizor plasma, baie spațioasă dotată atât cu cabina duș cu hidromasaj cât și cu jacuzzi. Pentru asigurarea unui grad sporit de siguranță și securitate, structura de hotel cu 4 stele este dotată cu detectoare de fum și camere de supraveghere.

Hotel Apollo 3 stele, este recent clasificat și este amenajat în stil modern, având în dotare 30 de camere, după cum urmează:

- 4 apartamente;
- 8 suite (ansamblu de 2 camere cu baie comuna);
- 12 camere duble cu doua paturi;
- 6 camere duble cu pat matrimonial.

Camerele clasificate cu 3 stele sunt dotate cu televizor, minibar și telefon, spațiile sunt concepute în așa fel încât să faciliteze accesul persoanelor cu dizabilități, iar complexul oferă posibilități de parcare gratuită în limita a 300 de locuri.

Printre serviciile oferite de hotelul Apollo se regăsește centrul SPA, organizat pe principiile medicinei preventive și curative oferind tratamente pentru revigorarea și relaxarea organismului, stimularea circulației, arderea caloriilor și remodelarea corpului. Printre tratamentele tradiționale, în SPA Apollo sunt accesibile și tratamente exotice, cum ar fi hammamul, care este un tip de masaj cu pietre fierbinți, fiind considerat foarte eficient pentru tratarea stresului cotidian.

În cadrul hotelului turiștii cazați au acces și la următoarele servicii: saune, sală fitness, cosmetică, manichiură-pedichiură, coafor, hamman, jacuzzi, masaj, solariu.

Un alt serviciu oferit de Hotel Apollo, probabil cel mai renumit și căutat este Centrul de agrement (Ștrandul Apollo). Ștrandul este situat pe o suprafață de 24.000 mp, și oferă numeroase servicii și posibilități de petrecere a timpului liber pentru localnici, pentru populația regiunii și pentru turiștii sosiți din țară și străinătate, în sezonul de vară. Ștrandul Apollo este dotat cu:

- Piscine cu apă dulce cu o suprafață de 2200 mp
- Bazin cu apa sărată cu o suprafață de 750 mp
- Mini piscină pentru copii
- Locuri de joacă pentru copii
- Plajă cu chaise-longue-uri
- Terase
- Zone de relaxare
- Zone pentru nudiști
- Teren de volei

Hotelul Apollo dispune de o bază sportivă modernă (Apollo Wellness Club), care este favorabilă pentru echipe de sportivi profesioniști sau amatori, baza sportivă exterioară dispunând de un teren de fotbal cu iarbă artificială și nocturnă, terenuri de tenis de câmp și baschet.

Baza sportivă interioară cuprinde o sală de forță, sală de gimnastică, piscină cu apă dulce și sărată.

Valoarea terapeutică a băilor din comuna Sângeorgiu de Mureș este renumită și recunoscută la nivel național și internațional, gradul de eficiență al acestora fiind cu mult peste cel al stațiunilor balneoclimaterice din regiune. Valoarea acestor băi este dată de condițiile climatice și în calitățile deosebite ale apelor și a nămolului mineral existent.

În acest domeniu în cadrul complexului Apollo, centrul Balneo este stațiunea balneară cu cea mai mare concentrație de minerale, oferind pacienților o gamă deosebit de bogată de proceduri și tratamente realizate prin intermediul unor echipamente moderne, de înaltă clasă. Printre acestea se numără baia în apă sărată în bazin și cadă, împachetare cu nămol, dușul scoțian, dușul subacval, magnetoterapia, curentul galvanic, ion galvanizarea, ultrasunetul, laserterapia, kinetotrapia, masajul, reflexoterapia, etc.

Printre serviciile Complexului Apollo apar și cele care vizează firmele și oamenii de afaceri, oferind o sală de conferințe favorabilă organizării conferințelor, seminarelor, simpozioanelor, conferințelor de presă, meselor rotunde, etc.

Următorul agent turistic al comunei Sângeorgiu de Mureș este **Motelul Gemini**, administrat de firma SC. Gemini Impex SRL. Motelul are o capacitate de 9 camere (20 de locuri) oferind cazare clienților individuali și grupurilor organizate. Fiecare cameră este dotată cu TV, aer condiționat, frigider. În incinta motelului funcționează un restaurant și bar și un depozit de bagaje. Motelul oferă parcare gratuită pentru clienții săi.

În comună mai există patru structuri de primire turistică, restaurantul Sólóyom, Pizzeria VIVI, Restaurantul, Pizzeria Sörpatika și restaurantul și pizzeria Symbol deschisă în momentul elaborării strategiei de dezvoltare și promovare a turismului. Acestea oferă doar servicii de alimentație, fără a asigura cazare pentru turiști.

Restaurantul Sólóyom este situat la băile sărate, între pensiunea Crinul și Hotelul Apollo. Restaurantul nu este deschis permanent, ci doar în sezonul de vară, atunci când funcționează strandul de la complexul Apollo, dar este un loc ideal pentru organizarea de evenimente mici și mari (întâlniri de afaceri, conferințe, botezuri, nunți, team-buildinguri, etc.)

Pizzeria VIVI, situată în centrul comunei, așteaptă clienții cu o gamă largă de pizza, paste și preparate specifice, printre servicii având și organizarea mese festive pentru diferite ocazii.

Restaurantul și pizzeria Sörpatika, situată în apropierea malului râului Mureș are printre servicii pizzerie cu cuptor de lemn, mâncăruri fast food, darts și masă de football. Locația are o capacitate de 180 de locuri în sezonul de iarnă și 400-600 de locuri în sezonul de vară, aici putând fi organizate mese festive la cerere.

Restaurantul și pizzeria Symbol a fost inaugurată recent, exact în perioada de realizare a prezentei strategii, este un restaurant modern atât în exterior cât și în interior, oferind o gamă largă de mâncăruri și pizza pentru oaspeți.

Un alt agent local, care contribuie la funcționarea turismului din comună este **Centrul de evenimente RAB**, situat în imediata apropiere a complexului Apollo. Centrul de evenimente dispune de o parcare cu o suprafață de 2000 mp, foaier, sală principală de evenimente cu o capacitate de 900 și 1000 de persoane, sală de evenimente dotată cu ring de dans, scenă pentru concerte, podium. Tot în cadrul centrului de evenimente există zonă de relaxare pe terasă cu canapele, fotolii și măsuțe, camera miresei, zonă verde cu lac, cascadă de apă, fântână arteziană și foișor situat central, zonă de promenadă, zonă tradițională, palatul copiilor.

În cadrul acestui centru de evenimente se organizează nunți, team-buildinguri, evenimente pentru firme, conferințe, petreceri, concerte, singura condiție fiind ca evenimentul să aibă un număr de participanți de peste 50 de persoane.

În comuna Sângeorgiu de Mureș, pe malul râului Mureș, nu departe de complexul week-end funcționează o **pistă de karting**, care este administrată de firma SC L&B Invest SRL, iubitorii de adrenalină putând beneficia de serviciile acesteia de Luni până Vineri.

Tot în rândul agenților cu activități în domeniul turismului trebuie să menționăm și despre **herghelia din comună**, care are în proprietate 46 de cai și oferă posibilități de călărie pentru copii și adulți din localitate și din afara acesteia. Tot în cadrul hergheliei există și cabane de lemn favorabile organizării de tabere.

Tot în cadrul acestui capitol vom face referire despre alți doi agenți economici din comună, care deși nu au ca profil activitatea turistică, totuși au un rol deosebit de important în atragerea vizitatorilor din regiune, țară și străinătate în comuna Sângeorgiu de Mureș. Acești doi agenți economici sunt Centrul de Reproducere Umană Mureș și Semtest BVN, care este o unitate de elită în domeniul reproducției animalelor, având ca activitate principală selecția, testarea și ameliorarea taurilor de reproducție.

Clinica de fertilitate oferă servicii de înaltă calitate, cu rezultate deosebite pentru acele cupluri din regiune și din afara acesteia, care întâmpină greutăți în conceperea copiilor.

Semtest BVN desfășoară activități în domeniul reproducției animalelor, având ca activitate principală selecția, testarea și ameliorarea taurilor de reproducție, o mare parte a activităților desfășurându-se în unitatea mamă din BVN Germania. Această firmă anual organizează parada taurilor, evenimentul ajungând anul acesta la cea de-a 14 ediție. Este un eveniment care atrage un număr impresionant de persoane, iar pe lângă programul de specialitate (dezbateri, prelegeri, etc.) evenimentul cuprinde **parada taurilor**, care este cel mai așteptat moment al evenimentului, în cadrul ediției a XIII-a a evenimentului au fost prezentați 36 tauri de rasă. Evenimentul este considerat unic în România și atrage un număr de aproximativ 1500 de persoane.

Partenerii de afaceri, clienții Centrului de Reproducere Umană și a Semtest BVN înseamnă vizitatori, turiști pentru unitățile turistice din comuna Sângeorgiu de Mureș, astfel rolul acestora în buna funcționare, dezvoltare și promovare trebuie evidențiat și în cadrul strategiei de dezvoltare și promovare a turismului local.

6.2.1. Resurse, obiective, evenimente

După ce am trecut în revistă principalii agenți turistici, care oferă servicii pentru turiștii autohtoni și străini sosiți în comuna Sângeorgiu de Mureș din diferite motive (relaxare, afaceri, tratament, centrele de cercetare, etc.) în prezentul subcapitol avem obligația de a prezenta succint principalele resurse, obiective, atracții, programe de care pot beneficia vizitatorii comunei.

Prezentarea nu este una ierarhică, însă considerăm că prima resursă, care cu timpul a devenit principala atracție a comunei Sângeorgiu de Mureș, despre care trebuie să facem referiri este **Băile Sărate Sângeorgiu de Mureș**. Conform literaturii de specialitate (Emanuela Cristina Pui, Ilarie Gh. Opreș – Sângeorgiu de Mureș – Studiu Geografic, 2003 și Călin I. Dorgo, Ilarie Gh. Opreș – Sângeorgiu de Mureș III – Băile Sărate, 2000) prima mențiune scrisă despre efectele terapeutice ale Băilor Sărate din comuna Sângeorgiu de Mureș datează din anul 1900, în acest an dotarea Băilor cuprindea două bazine cu apă sărată și cabine, restaurant cu camere de închiriat și un parc. Deja în anul 1880 pentru băi sărate în comună un bazin amenajat, alimentat natural cu apă sărată dintr-un izvor de suprafață. La începutul secolului XX s-au realizat analize de laborator, rezultatul cărora a scos la iveală faptul că apele sărate din Sângeorgiu de Mureș sunt de calitate mai bună ca cele din localitatea Lostorfy, Elveția. Apele sărate (1912) au fost recomandate pentru tratarea unor afecțiuni, precum: reumatisme cronice, artrită, tratarea și ameliorarea afecțiunilor articulare, junghiuri, artroze, slăbiciune generală, afecțiuni ale stomacului și intestinului, hemoroizi, bronșite, anemie.

În secolul al XX-lea s-au realizat numeroase lucrări și investiții construindu-se trei ștranduri cu apă sărată, cabine și plajă, vane pentru băi individuale, împachetări cu nămol mineral, saună, restaurant, parc amenajat, bazin de acumulare pentru nămolul mineral folosit în tratamente iar în anul 1938 este construit un hotel cu 12 camere și cabinete medicale, în care până în anul 1983 a funcționat un spital de fizioterapie. În anul 1982 s-a dat în folosință Hotelul Apollo cu 44 de camere, bar și cabinete medicale, care funcționează eficient și în zilele noastre, despre serviciile oferite de acesta am făcut referință pe larg în cadrul subcapitolului anterior.

Următoarea resursă ce poate fi valorificată în turism, este **castelul Máriaffy** (Castelul Petki), care a fost construit în secolul al XVII-lea (1640), în stil renascentist și a aparținut lui Petki Istvan. Castelul este construit din piatră, iar în anul 1870 după modificările realizate de maistrul Soós Pál, la solicitarea lui Máriaffy Albert, clădirea a primit o înfățișare neo-renascentistă. Castelul este construit de-a-lungul străzii principale a localității Sângeorgiu de Mureș, având un peisaj foarte frumos. Pentru ornamentarea clădirii au fost aduși special din Viena meșteri și arhitecți. Pe vremuri de castel aparținea și un parc cu o suprafață de aprox. 7 hectare, în care existau arbori seculari, un lac și flori și arbuști ornamentali.

Consiliul Local, după achiziționarea castelului a demarat lucrările de reabilitare al acestuia, care acum a fost complet reabilitat și pus în funcțiune ca muzeu și centru cultural, al acestui edificiu cultural, care are o valoare intrinsecă în istoria și cultura comunității sângeorzene.

Parcul dendrologic, cel care cuprinde **arborii seculari** și care ar putea deservi foarte eficient exigențele localnicilor în domeniul spațiilor verzi, comunitare și de petrecere a timpului liber se află într-o stare nu tocmai corespunzătoare, nefiind curățat, întreținut și dat spre folosință populației locale și a turiștilor sosiți în comună. Această situație se va soluționa în viitorul apropiat, datorită faptului că recent comuna Sângeorgiu de Mureș a devenit proprietarul de drept al acestui parc. Sperăm că în viitorul apropiat această situație se va îmbunătăți, deoarece parcul dendrologic, împreună cu castelul Máriaffy prin realizarea intervențiilor necesare pot deveni o reală atracție pentru turiștii sosiți în Sângeorgiu de Mureș, dar pot contribui și la creșterea calității vieții a localnicilor.

Rămânem în domeniul patrimoniul construit, dar trecem la o altă resursă care poate fi valorificată în turism, **biserica romano-catolică**. Aceasta a fost construită în stil roman în secolul al 13-lea, a fost renovată în anul 1731, tavanul casetat datează din anul 1750, iar turnul din 1823. În turnul bisericii este amenajat și un **muzeu cu obiecte etnografice**, care poate fi vizitat de cei interesați.

În comună există **biserică reformată**, construită în anul 1938, **biserică ortodoxă** construită în secolul al XIX-lea și biserică unitariană, care a fost construită în anul 1997.

O altă resursă, tot în domeniul religios este **Mănăstirea Carmelitană**, construită în trecutul apropiat, care atrage din ce în ce mai mulți vizitatori. Ordinul Carmelit a luat ființă în Israelul de azi, pe Muntele Carmel, în secolul al XII-lea. A fost format din cruciați, peregrini, oameni de-ai locului care s-au reunit împreună însofleați de idealul vieții eremite. Elementele fundamentale ale carismei Ordinului Carmelitan sunt: fraternitatea, slujirea și contemplația. Regimul de viață al măicuțelor se rezumă la acțiuni de binefacere și la rugăciune.

Adepții sporturilor, al mișcării în natură au la dispoziția **Dealul Pițigoiului** din comuna Sângeorgiu de Mureș. În ultimii ani, spre marea bucurie a pasionaților de schi, snowboard, săniuș în această zonă a fost amenajată o **pârtie de schi**. Consiliul local a achiziționat și teleschiuri pentru această pârtie, acestea nu au fost instalate până în momentul de față. Această pârtie s-a bucurat de o foarte mare popularitate în rândul iubitorilor de adrenalină din regiune și din afara acesteia (au sosit vizitatori și din Cluj Napoca), iar conducerea locală are în vedere dezvoltarea acesteia și identificarea unor soluții eficiente pentru valorificarea acestei zone și în sezonul de vară. În această zonă se face și **zbor cu parapanta**.

Adeptii sporturilor pe două roți în viitoarea perioadă de programare pot spera la o infrastructură pentru biciclete ce va fi o curiozitate pe plan național, deoarece printre planurile locale există proiecte ce vor asigura accesul la fiecare obiectiv turistic din localitățile comunei, vor exploata din punct de vedere al ciclismului zona Mureșului, și se va asigura legătura cu municipiul Târgu Mureș prin pistă de bicicletă, toate acestea fiind detaliate în cadrul măsurii cu privire la infrastructura turistică din comună.

În comuna Sângeorgiu de Mureș își desfășoară activitatea o **herghelie**, care dispune de 46 de cai, oferind posibilități de călărie pentru copii și adulți, și are printre planuri organizarea de tabere pentru copii și lansarea unor activități de hipoterapie. În cadrul părții strategice a prezentului document vom avea sarcina de a formula mai multe măsuri, activități și proiecte bazate pe această herghelie și activitățile sale, deoarece este o resursă foarte importantă pentru turismul local.

În apropierea **Complexului Week-end** din Tg. Mureș, comuna Sângeorgiu de Mureș dispune de **terenuri libere pe care se pot organiza festivaluri**, evenimente mari. Deși nu este cunoscut publicului larg, în această zonă a comunei au fost organizate mai multe ediții ale **Festivalului Peninsula (2003–2013)**, festival de tineret și muzică internațională, care a atras anual în jur de 40.000 de vizitatori. Fosta locație este înlocuită de **festivalul VIBE**. Tot în această zonă prin intermediul unor proiecte cardinale s-a dezvoltat infrastructura sportivă fiind construite terenuri și infrastructuri aferente academiei de fotbal și academiei de hochei.

Turiștii pasionați de **turismul rural** au reale posibilități în această ramură turistică în **satele Tofalău și Cotuș**, în comuna Sângeorgiu de Mureș funcționând **stână tradițională** cu 1000-1200 de ovine, **moară comună** în stare de funcționare cu motor diesel, nu de mult funcționa și **Muzeul Soare**, care însă momentan nu este funcțional. În comună **tradițiile** sunt predate de la generație la generație în **domeniul coral**, activitatea în acest domeniu având o tradiție de peste un secol. În comună se acordă o importanță deosebită și **folclorului**, funcționând mai multe **ansambluri de dans și muzică populară** (muzică și dansuri maghiare, române, țigănești) acestea fiind elemente ale vieții culturale locale ce pot fi transpuse cu ușurință în activitatea turistică.

Zilele comunei Sângeorgiu de Mureș (care în ultima perioadă se organizează ca un eveniment cultural, bazat pe tradiții fiind excluse muzica și produsele netradiționale), **serile de dans cu muzică populară**, **tabăra internațională Makita a tinerelor talente**, **înmormântarea fărșangului** (carnaval, obicei tradițional de îngropare a iernii și a anului vechi agrar), **Tabăra de pictură și creație „Sfântu Gheorghe”**, sunt evenimente culturale a căror valorificare în dezvoltarea ofertei turistice sângeorzene este imperios necesară.

Lista evenimentelor cu o forță mare de atragere a turiștilor, care au o contribuție majoră și la promovarea turismului local este completată și de **parada taurilor** de rasă organizată anual de firma Semtest BVN, eveniment care atrage un număr impresionant de persoane, iar pe lângă programul de specialitate (dezbateri, prelegeri, etc.) evenimentul cuprinde parada taurilor, care este cel mai așteptat moment al evenimentului, în cadrul ediției a XIII-a a evenimentului au fost prezentați 36 tauri de rasă. Evenimentul este considerat unic în România și atrage un număr de aproximativ 1500 de persoane.

Organizarea turismului local, creșterea duratei medii a sejurului necesită în afara valorificării resurselor locale și oferirea unor alternative pentru turiștii sosiți și cazați în comuna Sângeorgiu de Mureș, astfel în tabelul de mai jos am cuprins principalele obiective și atracții turistice din regiune, care sunt la o distanță relativ mică de comună și pot fi vizitate de cei interesați în mod individual sau organizat.

Strategia turistica locala

Nr.	Denumire atracție / obiectiv turistic	Localitatea	Scurtă descriere	Distanța față de Sg. de Mureș
1.	Cetatea Medievală Târgu Mureș	Târgu Mureș	Cetatea Medievală este amplasată în apropierea centrului municipiului Târgu Mureș, ocupând o suprafață de cca 4,3 ha. Prin tradiție, Cetatea a devenit spațiul de desfășurare a unor manifestări culturale de referință. Aici se desfășoară sărbătoarea "Zilelor Târgumureșene", manifestare ce reunește anual peste 80.000 de participanți. De-a lungul anului, tot incinta Cetății găzduiește și "Festivalul Berii", "Sărbătoarea Vinului și a Mustului", "Orășelul Copiilor", precum și alte evenimente de interes pentru locuitorii orașului și a regiunii	6 km
2.	Platoul Cornesti	Târgu Mureș	Situat la cea mai înaltă cotă a orașului, Platoul deschide o largă panoramă asupra orașului și văii râului Mureș,	6 km
3.	Grădina Zoologică Tg. Mureș	Târgu Mureș	Un important punct de atracție pentru populația locală și pentru turiști. La inaugurarea stabilimentului, existau aici numai 10 animale. Grădina a fost extinsă în 1965 cu 20 ha iar în anii 1965-1967 a fost construită Casa Leilor. În 1983 se construiește "Pavilionul Exotic", în care pot fi admirate acvariiile peștilor, volierele papagalilor și terariile reptilelor, amplasate într-o ambianță de plante exotice. Urmează "Bârlogul Urșilor" și "Pavilionul Primatelor". Grădina Zoologică din Târgu Mureș aniversază, în fiecare an, la data de 4 octombrie, "Ziua Internațională a Animalelor".	6 km
4.	Palatul Culturii din Târgu Mureș	Târgu Mureș	Palatul Culturii din Târgu Mureș este una din cele mai reprezentative clădiri ale Belle époque din Transilvania. Monumentul, ridicat între anii 1911-1913 prin eforturile primarului György Bernády, se impune atât prin decorația interioară, cât și prin cea exterioară.	6 km

Nr.	Denumire atracție / obiectiv turistic	Localitatea	Scurtă descriere	Distanța față de Sg. de Mureș
5.	Biblioteca Teleky-Bolyai	Târgu Mureș	Construită între anii 1799 – 1804, sub îndrumarea directă a contelui Teleki Samuel, biblioteca adăpostește peste 60.000 de volume de carte.	6 km
6.	Teatrul Național	Târgu Mureș	Teatrul Național, cu cele doua secții ale sale de limba română și de limba maghiară, își desfășoară activitatea într-o clădire armonios integrată într-un ansamblu arhitectonic modern, datând oficial din 1978.	6 km
7.	Palatul administrativ Tg. Mureș	Târgu Mureș	Prima clădire menită să dea la începutul secolului XX un aspect modern, urban, centrului orașului, a fost ridicată între anii 1905 – 1907, fiind timp de peste 55 de ani, sediu al primăriei.	6 km
8.	Complexul de Agrement și Sport "Mureșul"	Târgu Mureș	Complexul este cunoscut pe plan local și regional ca sub denumirea de Week-End. Complexul a pornit de la un bazin de canotaj, ajungând în prezent să cuprindă alte patru bazine, de dimensiuni și adâncimi diferite, destinate atât înotătorilor cât și celor care nu sunt familiarizați cu acest sport.	
9.	Lacurile din Sovata	Sovata	În Sovata există în total șase lacuri sărate, două cu apă dulce și un alt lac sărat transformat în mlaștină (Lacul Șerpilor). Cele sărate sunt de tip carstic, formate în doline de sare în depresiuni mici sau mari, însă formarea lor este legată și de exploatarea sării din trecut. Principalele lacuri din Sovata sunt Lacul Ursu, Lacul Negru, Lacul Aluniș, Lacul Mierlei, Lacul Verde și Lacul Roșu ca lacuri cu ape sărate și Lacul Paraschiva și Lacul Dulce ca lacuri cu apă dulce. Dintre toate se remarcă Lacul Ursu, comoara stațiunii Sovata, unic în Europa, fiind unul dintre cele mai mari lacuri sărate, heliotherme din Europa.	48 km

Nr.	Denumire atracție / obiectiv turistic	Localitatea	Scurtă descriere	Distanța față de Sg. de Mureș
10.	Muntele de sare	Praid	Muntele de sare Praid (monument al naturii) - sau în maghiară Sóhát - este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic), situată în județul Harghita pe teritoriul administrativ al comunei Praid.	57 km
11.	Salina Praid	Praid	Una dintre cele mai mari mine de sare atât din România, cât și din Europa este Salina Praid. În inima muntelui de sare se ajunge cu autobuzul, printr-un tunel lung de 1.500 de metri, apoi accesul în salină se face coborând 300 de trepte abrupte. Subteran, la o adâncime de 120 de metri, s-a format un adevărat orașel. Aici există începând de la cafenele, biliard, bibliotecă până la terenuri de joacă pentru copii. Aerul este puternic ionizat, deosebit de eficient în tratarea afecțiunilor respiratorii.	57 km
12.	Rezervația geologică Dealul Melcilor	Corund	Dealul Melcului (643 m) se află la ieșirea nordică a localității Corund, pe partea estică a drumului național. Această rezervație geologică deosebită este unicat atât din punct de vedere științific, cât și peisagistic la nivel național.	68 km
13.	Izvorul sărat de la Corund	Corund	Izvorăște lângă drumul DN 13A, în partea dreaptă a pârlului Corund, în așa numita "casa cu sare". Folosirea apei a fost reglementată încă din timpul domniei împărătesei Maria-Terezia, astfel că în fiecare zi de miercuri cei de la Corund aveau dreptul de folosirea apei, iar în zilele de sâmbătă cei din comuna Atia. Apa a fost pusă în butoaie de lemn, cărate cu căruță, fiind folosită în gospodărie, cât și pentru animale. Cei de la Corund, extrăgeau sarea din apa prin fierberea apei și chibau sarea obținută cu cereale în satele vecine.	68 km
14.	Biserica Evanghelică Reghin	Reghin	Construcția acestei biserici începe în anul 1330, așa cum reiese din inscripția sculptată în piatra, existentă și astăzi. Monumentul este important din punct de vedere istoric și artistic - existența unei vechi ferestre gotice, prin inscripția în piatra, care conține informații privind clădirea bisericii, prin bogăția de arcade în partea navei laterale din sud, prin firida pentru sacrameinte aflătoare în cer.	28 km

Nr.	Denumire atracție / obiectiv turistic	Localitatea	Scurtă descriere	Distanța față de Sg. de Mureș
15.	Muzeul Etnografic din Reghin	Reghin	Muzeul de Etnografie din Reghin, dispune de un bogat patrimoniu științific grupat în 49 colecții: etnografie, artă populară, creație artistică, colecții de arhivă.	28 km
16.	Pădurea rotundă din Reghin	Reghin	Pădurea Rotundă - oferă toate condițiile pentru petrecerea în condiții plăcute a timpului liber. Este un adevărat complex, cu toate unitățile necesare.	28 km
17.	Biserica fortificată Biertan "Birthalm"	Sighișoara	Complexul arhitectural medieval este alcătuit din biserică și centura de fortificații, fiind amplasat în centrul așezării, pe un deal. Biserica de tip hală, ocupa partea centrală a complexului, fiind construită între anii 1490 și 1520 în stilul gotic târziu, fiind ultima din Transilvania înălțată în acest stil.	58 km
18.	Cetatea Medievală Sighișoara	Sighișoara	În mijlocul unui defileu al râului Târnava Mare, pe un deal izolat, s-a conservat printr-un miracol cel mai frumos oraș medieval din sud-estul Europei: Cetatea Sighișoara. Cetatea Medievală este construită de sași, datează din secolul al XIII-lea, este epoca de mare glorie a fortificației, având 15 turnuri de apărare, 5 bastioane de artilerie, și 2 barbacane care protejau porțile principale.	58 km
19.	Mănăstirea Sighișoara Sfântul Dimitrie	Sighișoara	"Mănăstirea Sighișoara" a fost construită în anul 1998, în stilul cruce greacă înscrisă cu un mic pridvor deschis la intrare, susținut de doi stâlpi, pridvor înconjurat de pictura în mozaic a icoanei hramului.	58 km
20.	Rezervația Breite	Sighișoara	Pe platoul Braite de lângă Sighișoara se afla cel mai mare, reprezentativ și bine conservat habitat de pajiște împădurită cu goruni și stejari multiseculari din centrul și estul Europei.	58 km
21.	Castelul Kemény	Brâncovenești	Un castel absolut remarcabil, cu o istorie bogată. Este un monument renașcentist remarcabil, cu o istorie bogată. Este un monument renașcentist cvadrat, cu patru turnuri colțari, dar cu multe amprente din diferitele ere și curente istorice. Prima variantă a fost construită în secolul 15, dar nu numai reminescențele mediavale ci și cele ulterioare sunt valoroase, la fel ca și grădina ce îl înconjoară.	38 km

Nr.	Denumire atracție / obiectiv turistic	Localitatea	Scurtă descriere	Distanța față de Sg. de Mureș
22.	Castelul Teleki	Gornești	Castelul Teleki din Gornești este un ansamblu arhitectonic construit de familia Teleki în localitatea Gornești, județul Mureș. Este numit și „cel mai frumos castel din Ardeal” și „comoara Mureșului”.	13 km
23.	Castelul Teleki	Glodeni	Cel mai important element al castelului Teleki din Glodeni este vizibil încă din drum: printre copaci se poate observa o imensă stemă de piatră a familiei Teleki, sculptată în piatră. Familia Teleki a ajuns în secolul al XVIII-lea în Glodeni. Primul Teleki din Glodeni a avut doi fii, astfel după moartea lui, averea s-a împărțit între cei doi frați, fiind construite două curți cu două castele: curtea de jos și curtea de sus.	22 km
24.	Castelul Teleki	Dumbrăvioara	Castelul a fost construit între anii 1769 – 1773 de către Teleki Samuel, care în perioada aceea era cancelarul Transilvaniei. El a construit parterul, etajul fiind terminat de nepotul său, Teleki Sámuel. Totuși, lucrările s-au mai prelungit, edificiul ajungând la forma sa finală abia în 1912. Reședința familiei Teleki din Dumbrăvioara era unul dintre cele mai frumoase castele în stil baroc din Ardeal.	9 km
25.	Castelul Bornemissza	Gurghiu	Castelul Bornemissza a fost unul dintre cele mai importante castele regale din Transilvania. A fost ridicat în mai multe etape, iar istoria lui începe din secolul al XVII-lea. În 1643, principele Gheorghe Rakoczy I a construit o clădire cu 7 taji, cu 20 de camere, la poalele muntelui, unde venea la vânătoare. Rakoczy s-a îngrijit de această curie, chemând meșteri renumiți din Transilvania și aducând pietre cu căruța de la cel mai renumit atelier de sculptori din Cluj. La sfârșitul secolului, domeniul a intrat în posesia trezoreriei, iar în 1734, a fost arendat pe 99 de ani familiei Bornemissza, care a terminat construcția castelului, clădirile și capela. Au folosit materiale de la ruinele cetății din deal. În 1740, ei au făcut un parc dendrologic cu specii de arbori autohtoni, dar și exotice.	37 km

Nr.	Denumire atracție / obiectiv turistic	Localitatea	Scurtă descriere	Distanța față de Sg. de Mureș
26.	Castelul Rhédey	Sângeorgiu de Pădure	Aici este înmormântată Claudine Rhédey, stră-stră-stră bunica reginei Angliei. Castelul nobililor, construit în secolul XVIII și renovat în 1759 și 1809, când a căpătat această înfățișare neobarocă a aparținut familiei Rhédey. Strămoșii acestei familii erau înrudiți cu mai toate marile familii încoronate ale Europei. În același loc se mai afla odată un castel, care era legat de biserica de peste drum.	39 km
27.	Castelul Haller	Ogra	Construit în secolul XVII, acesta a fost, pe rând, în proprietatea mai multor familii nobiliare. "Pensiunea Castel Haller", este primul castel renovat și reamenajat în pensiune turistică din județul Mureș.	28 km
28.	Castelul Ugron	Zău de Câmpie	Castelul din Zău de Câmpie a fost construit după principiile unui candelar. Are 365 de ferestre câte zile sunt într-un an, 4 turnuri la fel ca numărul de anotimpuri, 52 de camere câte sunt săptămânile, 7 terase, câte zile sunt într-o săptămână și 12 holuri câte sunt lunile anului. Castelul stă sub sigiliului unei povești de dragoste neîmplinite între proprietar și o prințesă rusă.	53 km

7. ANALIZA ACTIVITĂȚILOR DE MARKETING ȘI PROMOVARE

Dedicăm prezentul subcapitol analizei marketingului turistic, punând accent pe analiza practicii actuale de promovare. Acordăm o atenție sporită instrumentelor de promovare și modului de utilizare ale acestora, care sunt în concordanță cu noile cerințe ale marketingului, respectiv cu platforme și canale de tip new media. Analiza va contribui la formularea liniilor directoare legate de poziționarea comunei pe piața turistică autohtonă și internațională și va profila principalele segmente ale turiștilor care sunt, sau ar putea fi interesați de oferta turistică locală. Profilarea turiștilor ajută conceperea de mesaje și elaborarea strategiei de marketing pentru fiecare segment în parte, având în vedere faptul că diferite categorii de turiști dispun de nevoi și exigențe specifice. Analiza practicii de promovare este extrem de importantă, deoarece succesul turismului nu depinde numai de existența și de volumul atracțiilor și resurselor turistice ci și de eficacitatea proceselor de management și de marketing legate de valorificarea acestora.

O cerință de bază în conceperea unui marketing turistic înseamnă construirea pe elemente ale identității locale. Nu poate fi eficientă acea strategie de marketing care nu este în concordanță cu percepțiile localnicilor și a actorilor din domeniul turismului cu privire la imaginea legată de comuna/zona în care trăiesc. În acest punct trebuie să oferim răspunsuri la următoarele trei întrebări:

- Care sunt acele elemente pe care se poate construi în procesul de promovare?
- Ce imagine doresc să contureze localnicii în procesul de marketing turistic?
- Care ar fi componentele cele mai importante ale strategiei de marketing?

O altă întrebare la care trebuie dat răspuns în cursul elaborării concepției de marketing se referă la poziționarea comunei și anume: oare poziționarea individuală sau poziționarea în comun cu orașul Tg-Mureș (și împreună cu localitățile de pe Valea Mureșului) ar fi mai oportună? La nivelul administrației locale s-a remarcat o exigență fermă privind distincția comunei față de oraș (amplasare de bannere cu numele comunei) cu prilejul diferitelor evenimente și festivaluri organizate în zona limitrofă a comunei cu municipiul Tg Mureș. Considerăm această practică una normală și subliniem faptul că practica de poziționare depinde întotdeauna de dimensiunea teritorială a pieței turistice țintite. În acest sens considerăm mai eficace integrarea ofertei turistice a comunei, în oferta turistică a zonei (accentuarea distanței reduse față de municipiul Tg Mureș) pentru turiștii din afara regiunii/din afara țării, iar în cazul pieței turistice județene se poate opta la o poziționare individuală.

Orașul Târgu Mureș și zona Valea Mureșului este remarcată atât de turiștii autohtoni, cât și de turiștii sosiți din Ungaria, asigurând o poziție bine stabilită, pe care se poate construi și în viitor. Din punctul de vedere al promovării turismului trebuie să facem referire și la județul Mureș, deoarece promovarea județului ca și destinație turistică apare pe paginile web de promovare turistică, în același timp există și proiecte cu finanțare europeană având ca obiectivul promovarea turistică a județului ca o destinație turistică. Poziționarea turistică individuală a comunei pe plan internațional nu este justificată nici de suprafața teritoriului, nici de numărul atracțiilor turistice (deși Băile Sărate este bine cunoscută la nivel național) nici de practica de organizare a turismului.

În ceea ce privește practica actuală de promovare a turismului se poate afirma că nu există un cadru instituțional organizat cu sarcini bine definite în promovarea comunei ca și o destinație turistică. În această privință un pas important ar însemna înființarea unui centru de informare turistică, căruia pe lângă activitățile de informare i-ar reveni un rol important și în organizarea turismului local (sprijinirea colaborării a actorilor locali, dezvoltarea pachetelor turistice, etc.), conceperea și implementarea unui plan de marketing turistic. În momentul de față, lipsește însă o formă de organizare care să integreze actorii turistici din comună și care să îndeplinească unele sarcini privind managementul destinației turistice, care să aibă atribuții în promovarea turismului local. Ca o consecință, activitățile de marketing și de promovare sunt realizate individual și punctual de către diferiți actori turistici. Pagini web, pliante și alte materiale de promovare există la nivelul unităților turistice, acestea însă nu sunt correlate nici în ceea ce privește conținutul acestora nici din punct de vedere al design-ului. Aici trebuie să facem referire la existența unui număr ridicat al diferitelor materiale tipărite (cărți, caiete, monografii, etc.) care deși nu au fost elaborate cu scopul promovării turismului pot fi utilizate în acest proces.

Comuna nu are un website propriu pentru promovarea turismului, operatorii turistici sunt prezenți și în spațiul virtual, majoritatea pensiunilor, restaurantelor și a pizzeriilor dispun de profil Facebook și/sau de pagină web. În general se poate afirma că informațiile on-line al actorilor turistici conțin puține informații de interes din punct de vedere turistic, și se limitează în special pe prezentarea ofertelor individuale (cazare, catering, etc.). Chiar și pagina de web în 4 limbi a hotelului cu 3 și 4 stele, de altfel fiind un site bine structurat și atractiv, oferă informații exclusiv despre servicii proprii. Informații sumare cu privire la diferite facilități și servicii din zonă sunt listate pe site-ul pensiunii Crinul.

În privința utilizării instrumentelor on-line de promovare turistică, am analizat prezența pe paginile web a ofertelor de cazare și am analizat prezența on-line a ofertanților de servicii/atracțiilor/produselor. În total am găsit 3 unități de cazare, rezultatele căutării fiind cuprinse în tabelul de mai jos:

Denumire	Booking	Tripadvisor	Touristinformator	Turist info	Szekelyszallas	Iranyszekelyfold	Szekelyfoldiinfo
Hotel Appollo	DA	NU	NU	NU	NU	NU	DA
Crinul	DA	NU	NU	NU	NU	NU	NU
Gemini	NU	NU	DA	NU	NU	DA	NU

Alegerea paginilor web prezentate mai sus nu a fost întâmplătoare, acestea nu au fost alese datorită popularității, ci din cauza că se adresează unor anumite grupuri de turiști:

- Paginile web *booking.com*, *tripadvisor.com* și *romaniatourism.com* sunt relevante în special în cazul turiștilor din străinătate. Pe pagina web oficială, de promovare turistică națională *romaniatourism.com* apare numai hotelul Appollo.
- Paginile web *turistinfo.ro* și *tourist-informator.info* ofer informații în special turiștilor autohtoni, cea din urmă oferă informații în cinci limbi, legate de ofertele de cazare, restaurație, alte servicii, totodată prezintă și localitatea, ca destinație distinctă.
- Paginile web *szekelyszallas.hu*, *iranyszekelyfold.info* și *szekelyfoldiinfo.ro* (unde găsim numai o singură unitate de cazare din comună) sunt frecventate în special turiștii autohtoni de etnie maghiară și turiștii din Ungaria.

Pe baza discuțiilor purtate cu reprezentanții domeniului și cu reprezentanții administrației publice locale s-au conturat elementele de bază ale practicării și promovării turismului local, acestea fiind: o practică care nu deranjează viața de zi cu zi a localnicilor și care pune în valoare resursele culturale și de patrimoniu în mod durabil. Așadar, în strategia de dezvoltare și promovare a turismului local trebuie creat un echilibru între salvagardarea coeziunii și a valorilor culturale locale și creșterea fluxului de turiști.

Elementele enumerate mai sus asigură o bază solidă pentru construirea brandului turistic al comunei, care se poate integra și în brandul județului și în brandul regional. Procesul conceperii brandului turistic înseamnă un proces lung, multianual și impune implicarea tuturor agenților turistici (autoritatea locală, pensiuni, hotelul, furnizori de servicii turistice, restaurante, ONG-uri, biroul de informare turistică care urmează să fie înființat, etc.).

Segmente relevante de turiști și principalele elemente care pot fi utilizate în procesul de branding, identificate până în momentul de față sunt:

- Servicii locale de hidroterapie și balneoterapie, apropierea serviciilor medicale, turism de sănătate și de recreere, turism medical
- Facilități pentru petrecerea timpului liber: pârtii de schi, dezvoltarea infrastructurii de sport și dezvoltarea accesibilității a acestora pentru populația urbană
- Valori culturale și religioase: Castelul Mariaffy, muzeul local, diferite evenimente și festivități culturale locale
- Mediu rural autentic: partea de Tofalău a comunei ideal pentru practicarea turismului rural, cărări, stână, etc.
- Mediu adecvat pentru organizarea taberelor, elemente ale cadrului natural: păduri, malul Mureșului

8. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Resurse turistice importante • Existența structurilor de primire turistică • Servicii de calitate în cadrul structurilor locale • Voință locală în privința dezvoltării eficiente a turismului • Relații bune, capacitatea actorilor locali de a colabora • Relații bune între actorii locali și conducerea locală • Performanță bună (locul 1) pe piața turistică • Existența unor afaceri care atrag mulți vizitatori în comună • Resurse și capacități locale pentru practicarea mai multor forme de turism • Bună accesibilitate (DN15) • Localitate multietnică • Existența tradițiilor și obiceiurilor • Existența apelor sărate • Localitate nepoluată	• Ofertă turistică nediversificată • Cadru instituțional inexistent în turism • Marketing slab, incoerent, individual • Resurse turistice nevalorificate • Situația actuală a drumului național care traversează comuna • Inexistența unui centru/birou de informare • Oferta nu vizează atragerea mai multor tipuri de turiști • Instituții care îngreunează procesul de dezvoltare al turismului (proprietarii parcului dendrologic) • Turismul local este bazat în mare parte pe un agent turistic • Agenții turistici nu cunosc oferta celorlalți, posibilitățile oferite de comună • Depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor • Imposibilitatea accesării obiectivelor turistice cu bicicleta • Colaborare slabă cu Consiliul Județean, Administrația Națională a Drumurilor

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Aproximarea mun. Tg. Mureș • Dezvoltarea colaborării între agenții turistici locali • Valorificarea relațiilor comunei pe plan intern și internațional • Dezvoltarea ofertei pentru mai multe nișe • Atragerea de investitori în turism • Promovare în țară și străinătate • Dezvoltarea de afaceri noi, în sprijinul turismului	• În lipsa diversificării ofertei, și a marketingului eficient va stagna și diminua fluxul turiștilor • Fără cadru instituțional organizarea turismului va deveni haotică, și va genera experiențe negative în rândul turiștilor • Târgu Mureș va prelua turiștii sângheorzeni, în lipsa planificării și managementului coerent

9. VIZIUNEA DE VIITOR

Viziunea de viitor, obiectivele și prioritățile de dezvoltare precum și măsurile și proiectele pentru dezvoltarea și promovarea turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș, au fost formulate inițial în anul 2015, când comuna a elaborat strategia de dezvoltare și promovare a turismului din comună. În anul 2022 s-a realizat o evaluare intermediară a documentului, împreună cu reprezentanții autorității publice locale, fiind inventariate principalele realizări din perioada dintre elaborarea strategiei și evaluarea acesteia, precum și actualizarea informațiilor din analiza situației, actualizarea măsurilor și introducerea de noi proiecte și activități care s-au născut pe parcursul anilor, toate acestea fiind coroborate cu noile oportunități de finanțare ce se conturează pentru perioada 2021-2027. Astfel, aceasta variantă a strategiei este varianta actualizată și valabilă pentru perioada 2021-2027 și va fi actualizată periodic în conformitate cu cele descrise în capitolul de monitorizare și evaluare.

Una dintre etapele definitorii ale planificării strategice este crearea imaginii de viitor, care chiar și față de celelalte etape ale planificării presupune o și mai strânsă, intensă cooperare cu comunitatea locală. Aici rolul specialistului desemnat pentru conducerea procesului de planificare se reduce la sprijinirea articulării imaginilor de viitor așteptate (individuale, organizaționale și la nivel local) și la apropierea imaginilor de viitor care arată spre direcții opuse. După toate acestea urmează evidențierea și sistematizarea elementelor comune, pentru a asigura susținerea socială a imaginii de viitor sintetizate. Acestea sunt în mare sa cini tehnice ale metodologiei de planificare, din punct de vedere al conținutului, în stabilirea imaginii de viitor rolul principal revine populației locale.

Imaginea de viitor ne arată cum ar dori localnicii să-și vadă comuna în general și sectorul turistic în special pe termen lung (10-12 ani), dincolo de perioada de valabilitate a prezentei strategii. Această imagine de viitor așadar va servi ca o direcție de urmat și pentru următoarea strategie.

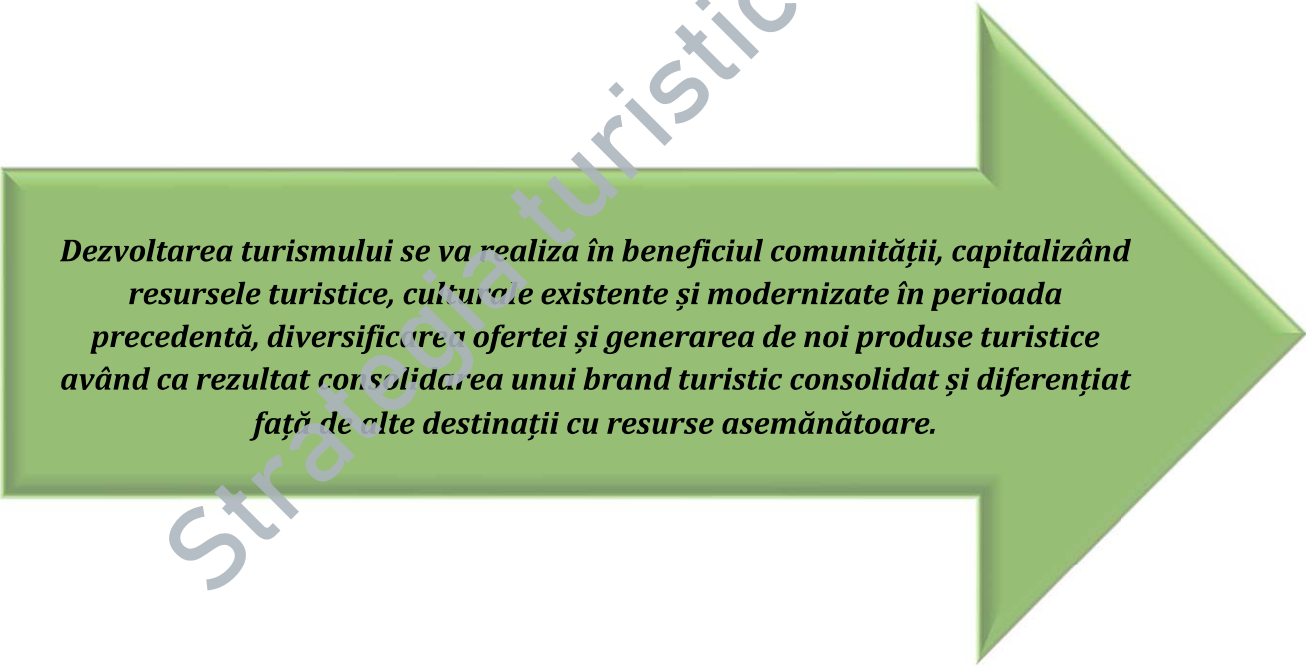
Imaginea de viitor a comunei Sângeorgiu de Mureș și a turismului din comună este deci viziunea proprie a comunității locale, care prinde contur pe baza metodologiei de planificare comunitară deja făcută cunoscută, și care se va sintetiza din elementele comune ale imaginilor de viitor individuale.

Conducerea localității, organizațiile civile și populația au idei și păreri în ceea ce privește liniile de dezvoltarea ale localității, ale diferitelor domenii și în condițiile în care, au fost conștientizate procesele actuale, pozitive și negative, există o idee despre drumul pe care îl va parcurge dezvoltarea localității, a turismului pe termen mediu. Este important, ca ideile diferitelor grupuri să nu fie

incompatibile unele cu celelalte, să fie formulate prin dialog social. Datorită acestor elemente, deci, viziunea privind dezvoltarea turismului va trebui să îndeplinească următoarele condiții:

- Să fie integrativă, plină de conținut, și în același timp, atractiv pentru indivizi/organizații
- Să fie un punct de reper pentru strategiile individuale/organizaționale, „să funcționeze” ca punct de orientare;
- Să așeze câștigul social, binele comun ca o prioritate, totodată să stimuleze crearea de valori individuale;
- Să beneficieze de consens social și să fie acceptată în cercul larg al comunității locale.

În cazul comunei Sângeorgiu de Mureș, pe baza analizei situației și a atelierelor de lucru în care s-au dezbătut diferite aspecte ale turismului local, s-a ajuns la concluzia, acceptată unanim de fiecare actor local (agenți turistici, conducerea locală, grupul de specialiști) că viziunea de viitor a turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș pentru perioada 2021-2027 este:

Dezvoltarea turismului se va realiza în beneficiul comunității, capitalizând resursele turistice, culturale existente și modernizate în perioada precedentă, diversificarea ofertei și generarea de noi produse turistice având ca rezultat consolidarea unui brand turistic consolidat și diferențiat față de alte destinații cu resurse asemănătoare.

Considerăm că viziunea de viitor cuprinde cele trei mari domenii în care trebuie să se realizeze dezvoltări, evoluții importante, aceste fiind: infrastructura turistică, serviciile și marketingul turistic. Obiectivele strategice și Axele Prioritare au fost elaborate în consens cu aceste elemente ale viziunii de viitor.

10. OBIECTIVE DE DEZVOLTARE

Imaginea de viitor a strategiei aduce în prim plan acele stări, spre care turismul și comunitatea locală dorește să avanseze. Prin această abordare, conceptul de dezvoltare nu este altceva decât „distanța” măsurată de la situația actuală, o apropiere spre situația dorită. Această abordare devine realizabilă prin obiectivele de dezvoltare.

Obiectivele de dezvoltare pe termen mediu a turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș organizează într-un sistem integrat gestionarea acelor probleme și exploatarea acelor posibilități, care în urma identificării și analizării situației au ieșit la iveală printre care cel mai grav efect asupra sectorului le-au avut cele cauzate de pandemia cu Covid-19. Pe baza obiectivelor, direcția dezvoltării va fi ușor planificabilă, iar domeniile, care merită o atenție sporită, vor fi mai ușor identificate. Toate obiectivele arată spre viitor, și pot fi interpretate ca fiind câte un plan al imaginii pluridimensionale a viitorului mai devreme descrise.

Obiectivele se bazează în același timp pe exigențele locale adunate în timpul vizitelor pe teren și pe direcțiile de dezvoltare de nivel superior. În ceea ce privește planificarea, merită să acordăm o atenție sporită politicii regionale a Uniunii Europene, politicii de dezvoltare și promovare a turismului pe plan național și regional, precum și propunerilor politicii de dezvoltare, care stimulează punerea în practică a acestora. Un sistem de obiective, care se află în armonie cu aceste politici, este importantă nu numai din punctul de vedere al coerenței politicii de dezvoltare și a armoniei dintre diferitele nivele teritoriale, ci și din punctul de vedere al reușitei strategiei și a asigurării surselor de finanțare. Aceste obiective sunt următoarele:

01 - Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice locale prin colaborarea actorilor turistici și a administrației locale, valorificarea resurselor la potențialul real

02 - Modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea resurselor umane din sector în scopul creșterii performanței și a calității serviciilor

03 - Consolidarea brandului turistic pe piața turistică internă și externă prin marketing eficient și prin obținerea statutului de stațiune balneoclimaterică

11. AXE PRIORITATE

Axele prioritare de dezvoltare se descompun din obiective. Prin realizarea echilibrată a măsurilor formulate în axele prioritare comuna intră pe acea orbită de dezvoltare, care reprezintă drumul spre îndeplinirea obiectivelor și spre realizarea imaginii de viitor. Dintre domeniile și sarcinile de dezvoltare axele prioritare le evidențiază pe acelea, datorită cărora, în cazul comunei Sângeorgiu de Mureș pot fi depășite acele prăpastii, care se află între situația actuală și starea la care se dorește să se ajungă, iar în același timp asigură un cadru pentru măsurile/proiectele de dezvoltare care au impact reciproc.

Axele prioritare oferă o directivă și pentru valorificarea resurselor, delimitând acele domenii unde se recomandă gruparea sau regruparea lor, în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse. Acestea stimulează alocarea adecvată de resurse nu numai la nivelul administrației locale, ci la nivelul întregii comune, mobilizând multitudinea de instrumente (resurse financiare, umane, organizaționale) și orientând într-o singură direcție ambițiile individuale, în vederea îndeplinirii strategiei. În același timp prioritățile pot reprezenta un fel de stabilitate pentru conducerea și economia comunei vulnerabile în fața ciclicității politice, și arată o directivă spre funcționarea bugetară anuală programată.

Axele Prioritare ale **Strategiei de Dezvoltare și Promovare a Turismului din Sângeorgiu de Mureș** sunt următoarele:

- **AXA PRIORITARĂ 1: O DESTINAȚIE DE TURISM PREGĂTITĂ – DEZVOLTAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII TURISTICE**
- **AXA PRIORITARĂ 2: O DESTINAȚIE TURISTICĂ PERFORMANTĂ - DEZVOLTAREA SERVICIILOR, OFERTEI TURISTICE**
- **AXA PRIORITARĂ 3: O DESTINAȚIE VIZIBILĂ: DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE MARKETING ȘI PROMOVARE TURISTICĂ**

11.1. AXA PRIORITARĂ NR. 1: O DESTINAȚIE DE TURISM PREGĂTITĂ – DEZVOLTAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA INFRASTRUCTURII TURISTICE

În domeniul infrastructurii turistice a unei destinații aparțin toate acele elemente interconectate care permit turiștilor să sosească, să rămână și să beneficieze de atracțiile turistice ale destinației respective, fiind condițiile de bază pentru a petrece sejurul în mod plăcut și satisfăcător. Printre aceste elemente se regăsesc printre altele serviciile de bază (apă, canalizare, electricitate, telecomunicații, sănătate publică, etc.), sistemul rutier (drumuri, poteci, trasee, piste pentru drumeții și ciclism) infrastructura de cazare și masă, infrastructura pentru servicii (muzee, rezervații naturale, închirieri de articole sportive și recreative, camere de jocuri, parcuri de distracții, terenuri de sport, etc.). Infrastructură turistică poate însemna o atracție locală sau un obiectiv turistic, parte a potențialului turistic local. În cele ce urmează formulăm propuneri atât pentru dezvoltarea obiectivelor turistice cât și pentru dezvoltarea accesibilității acestora.

Așa cum a fost prezentat în cadrul analizei situației, comuna Sângeorgiu de Mureș dispune de posibilități variate și resurse multiple, și de un avantaj pozițional clar în ceea ce privește creșterea profitabilității sectorului de turism. Acest potențial relativ ridicat nu poate fi valorificat însă în lipsa investițiilor în dezvoltarea infrastructurii de turism. Administrația publică locală și-a asumat un rol deosebit de important în domeniul construirii, modernizării și extinderii infrastructurii turistice, fiind implementate, în curs de implementare și în fază conceptuală proiecte majore, printre care se numără finalizarea proiectului privind renovarea castelului Máriaffi, modernizarea și extinderea căminului cultural, construire sistem piste de biciclete care face legătura cu obiectivele și atracțiile turistice din comună, modernizarea infrastructurii de bază din Sângeorgiu de Mureș, etc.

Pentru noua perioadă de valabilitate a strategiei de dezvoltare și promovare turistică se formulează măsuri de dezvoltare cu privire la dotarea, extinderea și dezvoltarea structurilor de primire turistică, respectiv dezvoltarea atracțiilor turistice aflate în proprietatea actorilor în scopul creșterii calității serviciilor oferite. În ceea ce privește investițiile ce aparțin de administrația publică locală se cuprind investițiile de infrastructură generală/ de interes public din urma cărora pot beneficia toți actori turistici din comună. Măsurile de dezvoltare formulate pe plan zonal cuprind acele investiții care vor fi realizate în parteneriat cu orașul Tg. Mureș, sau cu alte localități adiacente și care ating teritoriul mai multor unități administrativ teritoriale, una dintre cele mai mari investiții de din această categoria va fi rețeaua de piste de biciclete.

11.1.1. Măsura 1.1: Dezvoltarea accesibilității și creșterea vizibilității obiectivelor turistice	
Scopul măsurii	Prin intermediul măsurii se dorește dezvoltarea, întreținerea, amenajarea zonelor turistice, a panourilor și hărților de informare care sunt amplasate în apropierea obiectivelor și atracțiilor turistice în scopul creșterii vizibilității și accesibilității acestora.
Obiective conexe	O1 - Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice locale prin colaborarea actorilor turistici și a administrației locale, valorificarea resurselor la potențialul real O2 - Modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea resurselor umane din sector în scopul creșterii performanței și a calității serviciilor
Descrierea măsurii	Prin intermediul creșterii vizibilității și accesibilității, obiectivele și atracțiile turistice de pe plan local pot fi valorificate mult mai eficient. Prin intermediul prezentei măsuri se dorește implementarea unor proiecte și activități care să asigure accesibilitatea și înfrumusețarea obiectivelor turistice, creșterea numărului de vizitatori la acestea.
Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Realizarea proiectului integrat privind asigurarea accesului nemotorizat la obiectivele turistice prin intermediul unei rețele de piste de biciclete: Cu siguranță va fi cel mai important proiect al viitoarei perioade de programare, fiind deja implementați primii pași în scopul obținerii fondurilor de finanțare prin intermediul PNRR s-a depus un proiect de finanțare pentru realizarea unei piste de biciclete prin intermediul căreia să se asigure accesul la principalele obiective și atracții turistice din comuna Sângeorgiu de Mureș, dar să facă legătura și cu municipiul Târgu Mureș. Această pistă de biciclete este concepută în așa fel încât să facă posibilă vizitarea pe două roți a patrimoniului construit, obiectivelor turistice, culturale, naturale, etc. Printre posibilele rute atinse de pista de biciclete se numără: Pista Târgu Mureș-Sângeorgiu de Mureș, Pista de biciclete de legătură Sângeorgiu de Mureș-Târgu Mureș, pista Sângeorgiu de Mureș-Tofalău-Cotuș, pista Sângeorgiu de Mureș-Livezeni, pista Sângeorgiu de Mureș-Platoul Cornești, pista spre parcul de aventură. Prin intermediul acestei rețele de piste de biciclete se poate prezenta fiecare resursă și obiectiv turistic al comunei ce se leagă de tradiția și cultura maghiarilor, românilor și rromilor din Sângeorgiu de Mureș.

- **Amplasarea panourilor de informare și hărți cu obiective turistice în diferite părți ale comunei:** în scopul înfrumusețării și asigurării unei imagini unitare, este necesar să se amplaseze panouri informative în diferite părți (mai des frecventate) ale localității. De asemenea propunem amplasarea panourilor informative în apropierea diferitelor obiective turistice (castelul Máriaffi, pe amplasamentele monumentelor istorice, pe malul Mureșului, de-a lungul pasajelor, etc.) În perioada anterioară au existat inițiative în acest sens, însă elementele de informare și ghidare sunt învechite, se propune schimbarea acestora.
- **Dezvoltarea de noi atracții turistice:** În afară de întreținerea atracțiilor următoare, în scopul atragerii unui număr cât mai mare de turiști în comună este necesar să fie realizate investiții în dezvoltarea de noi atracții turistice, precum:
- **Realizare parc-forestier** – pistă de biciclete în pădure, poteci tematice, panouri de informare despre flora și fauna pădurii, amplasare mobilier, popas pentru turiști, și platformă educativă pentru copii.
 - **Amenajare zonă de picnic și timp liber pe malul râului Mureș** – amenajarea unui spațiu pentru activități comunitare, scenă în aer liber, organizare evenimente precum zilele localității, maial, ziua copiilor, etc. realiza mini-port de bărci și caiace pe râul Mureș, amenajare zone de pescuit, construire pistă pumtrack pe malul Mureșului,
 - **Construire foișor din lemn** pe dealul Pițigoiului,
 - **Amenajare centru de vizitare animale** în satul Tofalău, etc.
- **Reabilitarea și crearea de noi spații verzi pe teritoriul comunei, amenajarea parcului Mariaffi:** în momentul de față suprafața spațiilor verzi din comună este redusă, comuna recent a devenit proprietarul parcului din proximitatea castelului Mariaffi care a fost renovat în anul 2021, acest parc trebuie amenajat în așa fel încât să devină un parc public funcțional ceea ce ar fi important atât din punct de vedere al calității vieții localnicilor, cât și din punct de vedere turistic. Așadar, prezenta măsură sprijină amenajarea noilor spații/benzi verzi în spațiile publice care odată dotate cu mobilier stradal corespunzător pot funcționa și ca spații de refugiu/spații pentru odihnă. Aceste spații totodată ar putea contribui la creșterea valorii estetice a comunei contribuind la creșterea atractivității acesteia.

Parteneriat	Actori turistici locali, pensiuni, etc.
Rezultate așteptate	Activitățile și proiectele incluse în cadrul măsurii vor avea o contribuție majoră asupra dezvoltării numărului de atracții turistice, și la creșterea accesibilității și vizibilității celor existente, iar rezultatul final va fi creșterea gradului de atractivitate a comunei în rândul turiștilor și creșterea numărului de vizitatori sosiți în Sângeorgiu de Mureș.
Indicatori de rezultat	Număr de obiective amenajate și dotate, nr. atracții noi dezvoltate, nr. panouri și hărți amplasate, suprafața spațiilor verzi create, lungimea pistelor de bicicletă, lungimea traseelor turistice amenajate și marcate

Strategia turistica locala

11.1.2. Măsura 1.2: Valorificarea resurselor naturale și culturale prin reabilitarea, întreținerea acestora și includerea lor în oferta turistică a comunei

Scopul măsurii	Prin intermediul activităților și proiectelor din cadrul măsurii se dorește valorificarea prin intermediul sistemului turistic a resurselor locale culturale și naturale, după reabilitarea și întreținerea corespunzătoare a acestora.
Obiective conexe	02 - Modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea resurselor umane din sector în scopul creșterii performanței și a calității serviciilor 03 - Consolidarea brandului turistic pe piața turistică internă și externă prin marketing eficient și prin obținerea statutului de stațiune balneoclimaterică
Descrierea măsurii	Unul din marile avantaje ale comunei Sângeorgiu de Mureș din perspectiva turismului este că în comună există clădiri parte ale patrimoniului construit local cu rang de monument istoric, cum ar fi Biserica Romano Catolică și castelul Mariaffi, care în ultima perioadă a trecut printr-un amplu proces de renovare prin intermediul unui proiect de finanțare prin PNDR 2014-2020, astăzi fiind complet renovat și gata pentru a primi turiști prin numeroasele funcții ce le primește această clădire impozantă. În satele comunei Tofalău și Cotuș sunt vizibile unele elemente ale arhitecturii vernaculare. Aceste construcții reprezintă manifestări ale culturii locale, și constituie parte a identității locale, ca atare acestea sunt importante resurse ce pot fi valorificate eficient în turism. În afară de resursele culturale și în ceea ce privește resursele naturale, comuna are un potențial uriaș dacă ne gândim la izvoarele de apă sărată, cele de apă minerală, râul Mureș și pădurile. Resurse care ar putea fi exploatate din punct de vedere turistic pot fi întâlnite pe teritoriul comunei și în domeniul patrimoniului natural. Cele mai importante resurse naturale din prisma turismului pot fi considerate izvoarele de apă sărată, izvoare de apă minerale, Mureșul, pădurile din zonă, dealurile din împrejurime pe unde chiar și în trecutul apropiat se practica viticultura, Dealul Pițigoi și arborii seculari din incinta Castelului Mariaffi. Comuna înregistrează rezultate bune în ceea ce privește numărul de sosiri și înnoptării, însă acestea se datorează în mare parte hotelului Apollo și a serviciilor oferite de acestea, și deși au fost realizate investiții importante acestea încă nu sunt valorificate la adevărata lor valoare în turismul local.

Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Întreținerea castelului Mariaffi și continuarea investițiilor pentru funcționarea corespunzătoare: Așa cum am menționat pavilionul principal al castelului a trecut printr-o etapă de reabilitare totală. Momentan sunt în curs de implementare alte două proiecte care vor asigura valorificarea corespunzătoare a clădirii în turism, prin intermediul unui proiect se dorește dotarea încăperilor cu diferite funcții din castel, iar prin intermediul unui alt proiect se dorește construirea unui gard de împrejmuire. Administrația publică locală a devenit proprietarul parcului din parcul Mariaffi, astfel urmează să se realizeze lucrări de amenajare și în acest spațiu verde. În perioada viitoare trebuie să fie finalizate aceste activități inițiate, urmând ca funcțiile castelului și clădirea în toată splendoarea ei să fie pusă la dispoziția turiștilor. În această clădire va funcționa muzeu, sală de cununii, sală de evenimente, centru cultural, etc. → Finalizarea lucrărilor de reabilitare și extindere a căminului cultural: Este în curs de implementare un proiect de finanțare pentru renovarea și extinderea clădirii căminului cultural, care în afară de castelul Mariaffi va fi principala locație pentru evenimentele cultural-comunitare ce se organizează în Sângeorgiu de Mureș. În căminul reabilitat pot fi organizate evenimente cu o importantă forță de atragere a turiștilor. → Scutirea imaginii comunei: Pentru stoparea deteriorării imaginii comunei și pentru conservarea aspectului acesteia se arată imperios necesar elaborarea și punerea în practică a unui program de dezvoltare a aspectului comunal. Conservarea caracterului comunal trebuie inclus în planurile urbanistice, iar prin diferite stimulente/acte administrative trebuie sprijinite acele construcții (forme, ornamente, culori) care nu au un efect negativ asupra aspectului comunal. Acest program trebuie să cuprindă și sugestii cu privire la conservarea și reabilitarea gospodăriilor țărănești tradiționale mai ales din zona Tofalău pentru ca zona să fie funcțională din punct de vedere al turismului rural și agroturistic.
-----------------	---

- **Timp liber pe Dealul Mămăligii, agrement pe dealul Pițigoi:** crearea unei zone de picnic pe dealul Mămăligii unde atât localnici cât și turiști ar putea organiza picnic-uri, în condiții optime (cu locuri special amenajate pentru foc, bănci și mese, popasuri, etc.). În același timp dealul Pițigoi ar fi ideal pentru realizarea unui parc de agrement (amenajarea și dotarea teritoriului, plantare copaci, amplasare aparate fitness outdoor, scenă în aer liber) și pentru practicarea diferitelor activități sportive, așa cum am prezentat și în cadrul măsurii anterioare, cu privire la dezvoltarea atracțiilor turistice.
- **Malul Mureșului valorificat în turism:** Râul Mureș reprezintă o resursă de seamă nu numai din punct de vedere ecologic ci ca și un element important al patrimoniului natural, acesta putând fi valorificat și din punct de vedere turistic. Prin activități de curățare și amenajare (amplasare bănci, activități de curățare a malului, dotare cu bănci, plantare copaci, construire piste pentru bicicliști, zone de picnic, mini port pentru bărci și cajace, zonă pentru evenimente comunitare, etc.), respectiv prin instalarea noilor funcții de agrement pe malul râului (posibilități de plimbare cu barca, închiriere bicicletă pe apă, etc.) această resursă poate produce o valoare adăugată pentru sectorul de turism.
- **Utilizarea apelor sărate în scopuri turistice:** apele sărate reprezintă fără discuții cele mai importante resurse naturale ale comunei. Există în comuna izvoare cu ape sărate nevalorificate, captarea cărora ar putea contribui la realizarea noilor investiții balneo-climaterice. Comuna a obținut statutul de stațiune turistică de interes local și în viitor aspiră la obținerea și a celui de stațiune balneoclimaterică, astfel este necesar să fie valorificate resursele din domeniu, deoarece împreună cu celelalte servicii existente la nivelul comunei în domeniul sanitar (centrul de dializă, clinica de oncologie în curs de realizare, clinica de fertilitate, serviciile hotelului Apollo, etc.) pot facilita obținerea acestui statut și pot asigura ca pe termen lung comuna să devină o stațiune turistică de renume în domeniul balneoclimateric.

Parteneriat	ONG-uri culturale, turistice, ecologice, întreprinzători locali și din afara comunei
Rezultate așteptate	Prin intermediul activităților și proiectelor cuprinse în cadrul măsurii se dorește întreținerea, reabilitarea infrastructurii și a patrimoniului cultural și natural și valorificarea acestuia în oferta turistică locală. Prin clădirile întreținute și reabilitate se dezvoltă infrastructura turistică și se contribuie la creșterea posibilităților de petrecere a timpului liber, se colorează paleta ofertei turistice ceea ce va conduce la creșterea numărului de sosiri, înnoptări și la creșterea duratei de ședere a turiștilor în Sângeorgiu de Mureș.
Indicatori de rezultat	Castel întreținut și dotat corespunzător, cămin cultural finalizat, , nr. obiectivelor naturale și culturale incluse în circuitul turistic, program de ocrotire a imaginii satului lansat, 2 zone importante din comună amenajate corespunzător, numărul facilităților noi lansate, obținerea statutului de stațiune balneoclimaterică.

Strategia turistică locală

11.1.3. Măsura 1.3: Infrastructură de agrement, sport, și timp liber în sprijinul turismului	
Scopul măsurii	Infrastructura turistică, pentru buna funcționare a sectorului, în afară de infrastructura primară de cazare și masă necesită o infrastructură de suport bine dezvoltată.
Obiective conexe	01 - Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice locale prin colaborarea actorilor turistici și a administrației locale, valorificarea resurselor la potențialul real 02 - Modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea resurselor umane din sector în scopul creșterii performanței și a calității serviciilor
Descrierea măsurii	Atractivitatea unei stațiuni turistice constă în atractivitatea ofertei, astfel pentru atragerea unui număr cât mai mare de turiști din țară dar și din străinătate, pentru atingerea obiectivelor pe termen lung (stațiune balneoclimaterică) este necesar să fie realizate investiții majore în infrastructura de agrement și infrastructura turistică de suport, pentru a oferi turiștilor cât mai multe posibilități de petrecere a timpului în mod calitativ. Momentan sunt puține posibilități de agrement (există o pistă de carting, iarna se poate practica schi, acesta nefiind echipată cu instalație de transport cu cablu a funcționat în comună o casă de joc, însă a fost nevoită să își sisteze activitățile din pricina restricțiilor din perioada epidemiei cu Covid-19). Intervențiile prezentate mai jos ținesc dezvoltarea infrastructurii de agrement prin activități de înființare/ construire/ modernizare. O parte a investițiilor pot fi realizate din fonduri proprii ale administrației publice locale (sau chiar prin atragerea fondurilor de finanțare), dar ar fi important și atragerea investitorilor externi în anumite cazuri.
Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Casă de joc pentru copii: În comună a fost dezvoltată infrastructura și au fost lansate serviciile pentru o casă de jocuri pentru copii, însă perioada epidemiei cu Covid-19 a condus la sistarea funcționării acesteia. Măsura susține relansarea activității, astfel atât copiii din comună, cât și copiii familiilor care sosesc ca turiști în Sângeorgiu de Mureș ar beneficia de un spațiu de joacă în care ar putea petrece timpul în mod favorabil. → Centru de sport și timp liber: Zona din proximitatea complexului weekend a intrat într-o etapă de dezvoltare dinamică, prin investiții private și publice în această zonă se concentrează academia de fotbal și de hochei, teren de tenis, iar în viitor aici este indicat să fie amenajate și facilități pentru timp liber, și bazin de înot.

	→ Dezvoltarea ofertei balneoturistice, printr-o infrastructură nouă: Cea mai importantă structură de primire turistică din comună este complexul Apollo, însă aceasta nu poate face satisfacere în totalitate cererea din domeniul balneoclimateric, în sezonul estival funcționând la capacitate maximă. Comuna dispune de resursă de apă sărată (izvorul de la Tofalău), unde prin intermediul unei investiții ar putea fi construit un mini-centru balnear, nu ca și concurență pentru complexul existent, ci ca o alternativă la aceasta, pentru o categorie de turiști distinctă, deoarece centrul ar trebui să obțină un caracter rural, dat fiind zona în care se propune amenajarea acesteia. Proiectul va contribui la atingerea obiectivului comunei de a deveni un actor important în domeniul balneoclimateric. → Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turismului ecvestru: În comună există pasionați ai domeniului și sunt puse bazele necesare dezvoltării turismului ecvestru. Este necesar ca în colaborare cu agenții turistici și administrația publică locală să fie dezvoltate trasee ecvestre în natură, prin satele comunei care să includă vizitarea diferitelor obiective turistice, să li se ofere posibilitatea turiștilor de a urca călare pe dealurile comunei, pe malul Mureșului, în pădurile din Sângeorgiu de Mureș. Activitatea susține organizarea excursiilor călare, plimbări cu sania trasă de cai, lecții de călărie, etc.
Parteneriat	Investitori, ONG-uri locale
Rezultate așteptate	Prin intermediul proiectelor și activităților cuprinse în cadrul măsurii se va realiza un progres important în dezvoltarea infrastructurii de agrement, sport și timp liber în Sângeorgiu de Mureș, fiind diversificată oferta turistică locală și se va pune accent pe atragerea mai multor categorii de turiști cu cerințe specifice. Toate acestea vor rezulta creșterea numărului de turiști, creșterea înnoptărilor și a duratei medii de sejur.
Indicatori de rezultat	Sumele investite în dezvoltarea infrastructurii de agrement, sport și timp liber nr. de facilități și posibilități, nr turiști sosiți, nr înnoptări, durata medie de sejur.

11.2. AXA PRIORITARĂ NR. 2: O DESTINAȚIE TURISTICĂ PERFORMANTĂ - DEZVOLTAREA SERVICIILOR, OFERTEI TURISTICE

În afară de o infrastructură de bază și o infrastructură eficientă de primire turistică, dezvoltarea și funcționarea corespunzătoare a sectorului turistic nu se poate duce la bun sfârșit fără acele măsuri concrete ce vizează dezvoltarea laturii „soft” a domeniului, mai concret în lipsa dezvoltării serviciilor turistice.

Din analiza situației am putut observa că oferta turistică locală este destul de colorată (de la serviciile de calitate oferite de agenții turistici locali până la programele culturale și de sport), însă nu este îndeajuns pentru creșterea atractivității comunei pe de o parte, și mai important, pentru creșterea duratei medii a sejurului petrecut de turiștii sosiți în Sângeorgiu de Mureș. Astfel prezenta axă prioritară cuprinde acele măsuri, activități și proiecte care sunt indispensabile din punctul de vedere al asigurării unor servicii variate, de înaltă calitate. Toate acestea trebuie să se realizeze într-o manieră care să satisfacă exigențele turiștilor existenți și potențiali dar să nu pericliteze nici confortul, bunăstarea localnicilor. Dezvoltarea serviciilor turistice, obținerea statutului de stațiune turistică și planurile de viitor de a obține statutul de stațiune balneoclimaterică, împreună cu dezvoltările din domeniul infrastructurii de primire turistică, printr-o campanie eficientă de marketing vor conduce la creșterea numărului de sosiri, înnoptări în comună, iar prin asigurarea unor posibilități alternative de distracție și petrecere a timpului liber va crește și durata medie a sejurului. Trebuie să subliniem că marea majoritate a măsurilor și activităților formulate în cadrul axei prioritare au fost cuprinse și în strategia de dezvoltare și promovare a turismului din Sângeorgiu de Mureș pentru perioada 2015-2020, însă având în vedere faptul că după o analiză și evaluare realizată împreună cu reprezentanții administrației publice locale și a agenților turistici au fost realizate într-o măsură redusă, propunerile sunt preluate aproape în totalitate în strategia pentru perioada 2027, cu completările născute în urma dezbaterilor publice organizate în comună.

11.2.1. Măsura 2.1: Programe turistice variate, ofertă turistică variată și atractivă

Scopul măsurii	Dezvoltarea programelor actuale și lansarea de programe noi în domeniul turismului în scopul extinderii ofertei turistice, contribuind astfel la creșterea atractivității comunei, a numărului de turiști care sosesc în Sângeorgiu de Mureș și nu în ultimul rând la creșterea duratei medii a sejurului petrecut în comună.
Obiective conexe	01 - Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice locale prin colaborarea actorilor turistici și a administrației locale, valorificarea resurselor la potențialul real
Descrierea măsurii	În cadrul comunelor din județul Mureș, cea mai bună performanță în domeniul turismului este realizată de comuna Sângeorgiu de Mureș. Aceste rezultate trebuie însă tratate obiectiv și realist și trebuie să recunoaștem că marea majoritate a rezultatelor comunei sunt înregistrate de către hotelul Apollo. Deși există anumite programe, oferte complementare pe plan local acestea nu reprezintă o alternativă eficientă pentru vizitatori, deseori turiștii aleg serviciile, programele din orașul din apropiere în detrimentul serviciilor, ofertelor locale. Prezenta măsură vizează lansarea și dezvoltarea unor programe de care să poată beneficia turiștii sosiți pentru o perioadă mai îndelungată, sau chiar și pentru cei care sunt în tranzit, programe variate pentru fiecare vârstă. Un aspect important al lansării de noi programe este perioada în care se organizează acestea. Conceperea și lansarea noilor programe și dezvoltarea celor existente trebuie să se facă în așa fel încât să acopere fiecare sezon al unui an. Orașul Târgu Mureș, aflat în imediata apropiere a comunei nu trebuie tratat doar ca un adversar pe piața turistică, acesta poate fi și un partener foarte benefic în realizarea programelor, oferind alternative pentru realizarea diferitelor programe tematice.
Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Fetele culturale ale Sângeorgiului: Organizare de programe culturale și includerea ofertei culturale existente în programul turistic din comună. Organizare seri de dans, cu o frecvență lunară, cu diferite tematici (dansuri ungurești, românești, țigănești), etc. putând astfel asigura o incursiune în istoria și cultura diferitelor etnii. În afară de dansuri, în cadrul serilor tematice se necesită prezentarea și altor obiceiuri caracteristice și prezentarea specificurilor culinare ale diferitelor etnii.

- **Turul Sângeorgiului:** excursie pe jos, sau prin intermediul atelajelor trase de cai, pentru grupuri organizate prin care se vizitează principalele obiective turistice din comună, printre care: Castelul Máriaffi, biserica romano-catolică (muzeul din turnul acesteia), mănăstirea carmelitană, moara comunală, hotelul Apollo și centrul de evenimente RAB, dealul Pițigoiului, zona Cotuș, biserica reformată, herghelia de cai, taurii de la Semtest BVN, excursia putând avea finalul într-o locație favorabilă activității de picnic (de ex. dealul Mămăligii), aici turiștii având posibilitatea de a face picnic. Acest tur se poate realiza în formă organizată, zilnic sau cu o frecvență săptămânală, prin coordonarea organizației locale de turism.
- **Activi în turism – circuite turistice active** – în cadrul măsurii privind extinderea infrastructurii turistice am prezentat ca cel mai important proiect al perioadei de dezvoltare cel legat de construirea rețelei de piste de biciclete la nivelul comunei. Acestea vor cuprinde și componente pentru trasee în natură pentru iubitorii de mișcare în aer liber. În domeniul circuitelor active în turism râul Mureș poate fi valorificat mult mai eficient ca până în momentul de față. Plimbările cu barca pe râu, sau traseele outdoor de caiac-canoe, turele de rafting, contribuie foarte eficient la dezvoltarea paletelor de programe și oferte turistice locale, atrăgând în comună turiști pasionați de sport și activități în aer liber.
- **Sângeorgiu de Mureș din perspectivă aeriană:** activitatea se leagă de cea anterioară și vizează dezvoltarea și valorificarea activităților sportive precum zborul cu parapanta, zborul cu balonul cu aer cald. În momentul de față există posibilitatea de a practica zborul cu parapanta în comuna Sângeorgiu de Mureș, acest serviciu însă ar trebui să fie accesibil turiștilor care sosesc în comună, iar prin lansarea altor posibilități cum ar fi zborul cu balonul cu aer cald turiștii ar avea posibilitatea de a privi de sus frumusețile zonei din perspectivă aeriană, primind astfel o experiență de neuitat. Aceste zboruri nu trebuie să se limiteze doar la comuna Sângeorgiu de Mureș, turiștii pot fi ghidați către obiectivele turistice din orașul și localitățile din apropiere.

- **Sângeorgiul sportiv** – după dezvoltările și investițiile realizate în domeniul infrastructurii turistice, infrastructura de agrement, sport și timp liber poate fi valorificată eficient prin lansarea unor evenimente de nivel regional și național în domeniul sportului:
- **Sângeorz Sport Days – Zilele Sportului în Sângeorgiu de Mureș** – lansare competiții în diferite ramuri sportive (alergare, zbor cu parapanta, carting, înot, caiac-canoe, rafting, mountain-bike, fotbal, tenis etc.) Evenimentul poate fi denumit și „Maratonul Sportiv Sângeorgiu de Mureș”, și se propune organizarea acestuia cu o frecvență anuală, într-o perioadă a anului (primăvara, vară, începutul toamnei) când nu sunt evenimente în Sângeorgiu de Mureș. La eveniment trebuie să fie invitați localitățile din vecinătate, dar și turiștilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a intra în competiție. Evenimentul necesită o campanie de marketing eficientă pentru a atrage un număr cât mai mare de participanți.
- **Deschiderea și închiderea sezonului turistic** - astfel de programe pot fi evenimente de deschidere și închidere a sezonului turistic, care cu timpul să devină o tradiție, ele fiind organizate anual, cu două ocazii, primăvara și toamna. Aceste evenimente necesită un program complex și o foarte bună mediatizare pe plan local, național și internațional pentru a atrage un număr cât mai mare de participanți.
- **Târgul stațiunilor balneare din România:** organizare târg turistic în Sângeorgiu de Mureș în domeniul balneoclimateric, la care să fie invitate toate localitățile din țară care desfășoară activități în domeniul turismului balneoclimateric. În cadrul acestui eveniment se poate realiza parada destinațiilor balneoclimaterice, prezentarea principalelor atracții și programe turistice din diferitele stațiuni, prezentarea ofertelor turistice în formă de târg în aer liber (sau în cadrul centrului de evenimente), competiție culinară (mâncăruri specifice stațiunilor), programe artistice, etc. Activitatea se leagă de îndeplinirea obiectivului de obținere a rangului de stațiune balneoclimaterică pentru comuna Sângeorgiu de Mureș.

- **Organizare conferințe de specialitate** – întâlnirea medicilor, bune practici/metode noi și tradiționale în tratamentul balneoclimateric. Sunt evenimente care pot atrage în comună specialiști în domeniu din țară și străinătate, aceștia vor cunoaște oferta locală și vor contribui la promovarea acesteia, iar castelul Mariaffi recent renovat poate fi o locație favorabilă pentru astfel de evenimente.
- **Sângeorgiul tematic – organizare de evenimente tematice:** Ziua tineretului, Ziua Femeii, Zilele Familiilor, Ziua internațională a protecției mediului, Dragobete, Fărșang, etc. Se pot organiza astfel de evenimente cu frecvență lunară, putându-se asigura o continuitate a programelor turistice, desființând sezoanele moarte în care lipsesc evenimentele. Toate acestea trebuie promovate corespunzător și organizate permanent, în fiecare an.
- **Teatru fără tavan** – prin parteneriat cu Teatrul Național Târgu Mureș ocazional se pot organiza spectacole în aer liber (într-o locație adecvată, eventual în parcul Mariaffi sau curtea castelului după realizarea lucrărilor de amenajare) în comuna Sângeorgiu de Mureș. Acest lucru se poate realiza și prin invitarea unor trupe de amatori în comună, dar și prin formarea unor trupe locale (tineri, pensionari, etc.), această activitate în afara de contribuția sa la dezvoltarea programelor turistice are un rol important și în dezvoltarea vieții culturale locale.
- **Organizarea zilelor comunei** – în comună organizarea evenimentului „Zilele comunei Sângeorgiu de Mureș” are deja o tradiție, iar evenimentul necesită continuitate, dezvoltare (în limitele existente) și creșterea atractivității acestuia, în scopul ca în momentul organizării sale în comună să sosească un număr cât mai mare de oaspeți.
- **Vacanță = Tabără în Sângeorgiu de Mureș** – organizare de tabere pentru elevi și tineri în comuna Sângeorgiu de Mureș. În comună există resursele și locațiile necesare organizării de tabere în diferite domenii (sport, tabere creștine pentru copii, tabere pentru micii artiști, etc.) Atât în Cadrul complexului Sportiv Kinder, cât și la herghelia din comună se pot organiza astfel de tabere, iar în cadrul forumului organizat cu actorii locali și reprezentanții bisericilor și-au manifestat interesul în domeniul organizării taberelor pentru copii.

Parteneriat	Printre partenerii pot fi enumerați Teatrul Național Târgu Mureș, Muzeul Județean Mureș, birouri de informare turistică din regiune, Consiliul Județean Mureș, Palatul Copiilor Târgu Mureș, Asociația UnDa Verde, etc.. Acești parteneri pot fi implicați în procesele de finanțare a activităților măsurii, dar și în oferire de consultanță de specialitate și parteneriat în organizarea diferitelor programe.
Rezultate așteptate	Comuna Sângeorgiu de Mureș va deveni o comună în care în afară de infrastructura turistică există și o ofertă de programe turistice care sunt capabile să atragă un număr mare de turiști, oferind posibilități de distracție, petrecere a timpului liber, programe culturale și de specialitate mai multor tipuri de turiști care sosesc din diferite motivații în comuna Sângeorgiu de Mureș. Datorită numărului mare de evenimente organizate în fiecare sezon al anului va crește renumele comunei pe piața turistică, crescând astfel numărul turiștilor sosiți și cazați, și nu în ultimul rând va crește și durata medie a sejurului, toate acestea asigurând sustenabilitatea și profitabilitatea turismului local.
Indicatori de rezultat	Numărul evenimentelor organizate, numărul participanților la evenimente, numărul turiștilor sosiți în comună, numărul înnoptărilor, numărul campaniilor de promovare a diferitelor evenimente, numărul aparițiilor în mass-media locală, națională și internațională, cifra de afaceri și profitul înregistrat de agenții turistice locali din urma evenimentelor organizate.

11.2.2. Măsura 2.2: Dezvoltarea serviciilor turistice existente și lansarea serviciilor complementare în sprijinul turismului	
Scopul măsurii	Dezvoltarea calității serviciilor turistice existente și lansarea unor servicii complementare în scopul asigurării bunei funcționări a domeniului ospitalier, și satisfacerii exigențelor turiștilor sosiți în comuna Sângeorgiu de Mureș.
Obiective conexe	O1 - Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice locale prin colaborarea actorilor turistici și a administrației locale, valorificarea resurselor la potențialul real O2 - Modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea resurselor umane din sector în scopul creșterii performanței și a calității serviciilor
Descrierea măsurii	Buna funcționare a turismului, satisfacția turiștilor depinde de nivelul și calitatea serviciilor oferite într-o destinație turistică, în cazul de față Sângeorgiu de Mureș. O lacună identificată a fost numărul redus al agenților și serviciilor turistice, lipsa unor structuri care să ofere programe alternative de petrecere a timpului liber și distracție pentru oaspeții comunei, și un cadru instituțional lacunar în domeniu. Prezenta măsură așadar, pe lângă dezvoltarea serviciilor existente susține lansarea unei serii de servicii noi, complementare pentru ca turiștii să poată beneficia de cât mai multe posibilități pe plan local și lansarea de servicii culturale, de informare și promovare turistică.
Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Dezvoltarea resurselor umane din turism: una din cele mai importante resurse din domeniul turismului este resursa umană, aceasta fiind responsabilă cu asigurarea unor produse și servicii de înaltă calitate, care să satisfacă nevoile și exigențele turiștilor sosiți în comuna Sângeorgiu de Mureș. În scopul atingerii unor standarde ridicate de eficiență și calitate se arată necesitatea dezvoltării permanente a resurselor ocupate în turism. Prin realizare de proiecte de finanțare cu obiectivul dezvoltării resurselor umane din turism și prin implicarea specialiștilor din diferite domenii este necesar lansarea unor cursuri de dezvoltare, formare profesională, perfecționare pe mai multe nivele (de la ospătari, barmani, bucătari, cameriste, receptioneri, până la manageri de pensiune, responsabili de marketing turistic, ghizi turistici, etc.). Seriozitatea și profesionalismul resursei umane din turism poate garanta succesul acestei ramuri economice.

- **Conectarea agenților turistici locali:** una dintre importanțele lacune ale organizării, funcționării și promovării turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș este colaborarea dintre diferiții actori turistici. Hotelul Apollo este vizitat de un număr uriaș de turiști din diferite țări de pe mapamond, însă reprezentanții acestuia nu au cunoștință despre resursele, obiectivele, programele existente la nivel local, către care ar putea ghida turiștii sosiți și cazați la hotelul din comună. Acest fapt nu se datorează neinformării, sau lipsei de inițiativă a reprezentanților hotelului, deoarece aceștia ar fi dispuși să trimită turiști către ceilalți prestatori de servicii și organizatori de programe, deschiderea față de acest lucru a fost manifestată public și în cadrul forumului organizat în procesul de elaborare a prezentei strategii. Problema își are originea în slaba sau chiar inexistența colaborării dintre actorii turistici, a programelor și acțiunilor comune, marea majoritate a acestora încercând să se descurce pe plan individual atât în ceea ce privește atragerea de turiști prin campanii de marketing cât și în menținerea acestora în structurile proprii prin oferirea de diferite probleme. În acest domeniu ar fi indicat să se lanseze activități de colaborare, programe comune, acțiuni, campanii de marketing și promovare comune (bazate pe promovarea Sângeorgiului de Mureș ca destinație turistică) și participarea actorilor turistici într-o asociație locală de dezvoltare și promovare a turismului. Despre ultimele două vom vorbi detaliat în cadrul măsurii care vizează dezvoltarea cadrului instituțional din turism și în prioritatea referitoare la marketingul turistic.
- **Dezvoltarea agroturismului în zona Cotuș:** această zonă este favorabilă dezvoltării unor activități agroturistice, dispunând de resurse naturale și antropice pe care se poate baza acest tip de turism. În această zonă se pot organiza tabere pentru copii prin colaborare cu parohia reformată, se pot dezvolta programe pentru turiștii pasionați de natură și activități în natură. Se necesită inventariere gospodăriilor care pot asigura cazare pentru turiști, clasificarea acestora pe baza unor criterii transparente și pe înțelesul turiștilor care vor utiliza aceste locuri de cazare.
- **Afaceri noi, în folosul turismului:** serviciile locale de care pot beneficia turiștii trebuie diversificate, odată cu implementarea programelor prezentate în cadrul măsurii referitoare la dezvoltarea programelor (piste de biciclete, acces la obiective turistice cu bicicleta, caiac canoe, rafting pe Mureș, etc.) este necesar să apară servicii de background

pentru funcționarea acestora, cum ar fi service și centru de închiriere biciclete, centru de închiriere și reparații bărci, firmă pentru organizare competiții sportive, rafting, servicii de transport al bagajelor pentru turiștii pe bicicletă, etc. În afară de contribuția la buna funcționare, organizare a turismului, aceste noi servicii sunt oportunități de noi afaceri, care vor avea o contribuție importantă și la dezvoltarea vieții economice. Ar fi indicat ca tinerii cu inițiativă și spirit antreprenorial să fie angrenați în lansarea acestor noi servicii, prin prezentarea posibilităților și viziunilor în domeniul turismului de către conducerea locală în cadrul unor forumuri locale. Realizare firmă de închiriere e-biciclete.

→ **Stil de viață sănătos, cu ajutorul restaurantelor locale:** în mod paradoxal, deși comuna Sângeorgiu de Mureș are obiectivul ca pe termen lung să devină o stațiune balneoclimaterică recunoscută la nivel național și internațional, oferta gastronomică locale, în mare parte este construită pe pizzerii și restaurante cu o ofertă culinară care nu este întru totul în favoarea alimentației sănătoase și a stilului de viață sănătos. În afară de înființarea unui restaurant cu meniuri tradiționale, pe bază de rețete tradiționale, realizate din produse locale, propunem și introducerea unor mâncăruri tradiționale, sănătoase în oferta restaurantelor, pizzeriilor actuale. Considerăm că profilul turistic al comunei Sângeorgiu de Mureș, în care majoritatea turiștilor sosesc pentru tratament, trebuie să fie în armonie și cu celelalte oferte și servicii locale, printre care și gastronomia, oferta culinară oferită turiștilor.

→ **Lansarea serviciilor centrului cultural multifuncțional „Máriaffi”:** Lucrările de reabilitare la castel au fost finalizate și perioada următoare este propice pentru a lansa serviciile unui centru cultural multifuncțional în incinta clădirii unde să fie prezente activități sociale, recreative, educaționale și culturale care să asigure existența unui mediu și a unei locații favorabile susținerii unor activități inter și multiculturale (români, maghiari, reprezentanții comunității romani). Centrul multifuncțional trebuie dotat cu mobilier și aparatură corespunzătoare, realizarea unei campanii de promovare a Centrului în județ și în afară, organizarea activităților socio-culturale cum ar fi evenimente multiculturale, expoziții, seri culinare, ceainărie, bibliotecă, concerte de muzică clasică, cinema cultural, activități de creație pentru copii, activități creative, educație prin artă, etc.

	Centrul Cultural Multifuncțional pe lângă faptul că va fi cea mai importantă instituție culturală de pe plan local (chiar și microregional) va avea un rol aparte și în dezvoltarea cadrului instituțional din turism, deoarece numeroase acțiuni ale acesteia vor avea un impact major asupra vieții turistice locale, motiv pentru care colaborarea cu agenții și actorii turistici și culturali trebuie să fie una deosebit de eficientă. → Lansarea serviciilor de informare turistică: Având în vedere multitudinea inițiativelor și exigențelor privind dezvoltarea turismului local, domeniul nu poate fi performant în lipsa unui birou profesionist în conceperea și implementarea activităților de management și marketing turistic. Printr-o activitate proactivă, în strânsă legătură cu birourile și centrele de informare din orașele vecine, destinații turistice consacrate centrul de informare și promovare turistică din Sângeorgiu de Mureș va fi promotorul dezvoltării turistice, valorificând eficient avantajele competitive ce se regăsesc în turism. În afară de activitățile de informare și promovare, centrul trebuie să funcționeze ca organizație de management și marketing turistic cu personal de specialitate și autoritate în rândul actorilor turistici din oraș și regiune.
Parteneriat	Printre partenerii externi pot fi enumerați investitorii din afara comunei și a județului, birourile de informare turistică, agențiile de voiaj din regiune.
Rezultate așteptate	Serviciile turistice din Sângeorgiu de Mureș vor fi diversificate și vor fi de calitate, turiștii având posibilitatea de a petrece sejururi în condiții profesionale, crescând astfel prestigiul comunei pe piața turistică națională și internațională, iar turiștii vor beneficia de servicii de informare și promovare eficiente, dezvoltându-se cadrul instituțional din domeniu.
Indicatori de rezultat	Numărul serviciilor noi lansate, numărul turiștilor sosiți în comună, numărul înnoptărilor, numărul parteneriatelor și acțiunilor de colaborare, cifra de afaceri și profitul înregistrat de agenții turistici locali din urma evenimentelor organizate, numărul participanților la evenimentele centrului cultural multifuncțional, birou de informare turistică funcțional.

11.2.3. Măsura 2.3: Dezvoltarea comunicațiilor interne	
Scopul măsurii	Pentru o funcționare bună, pentru ridicarea nivelului coeziunii sociale și profesionale din localitate este nevoie de o comunicare mai bună, permanentă și destinată în mod special mai multor segmente interne din localitate.
Obiective conexe	O2 - Modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea resurselor umane din sector în scopul creșterii performanței și a calității serviciilor O3 - Consolidarea brandului turistic pe piața turistică internă și externă prin marketing eficient și prin obținerea statutului de stațiune balneoclimaterică
Descrierea măsurii	Primăria, ca actorul local însărcinat cu anumite puteri și sarcini de interes comunitar, trebuie să faciliteze începerea unor astfel de dialoguri printre diferitele grupuri de interese din localitate. Mai întâi, este nevoie ca actorii vieții economice locale să cunoască reciproc oferta, necesitățile, serviciile și produsele de pe plan local. Totodată, segmentul intelectualilor ar trebui să aibă mai multe prilejuri pentru a oferi suport pentru administrația locală despre anumite probleme de urbanism, dezvoltare umană și susținerea anumitor activități culturale locale, dar și pentru împărtășirea unor idei și valori comune cu diferitele instituții locale (școală, asociații culturale, biserici). Dar și populația în general trebuie să găsească modalități de a semnaliza nereguli, lacune în servicii publice sau chiar idei de schimbare în cursul vieții comunității, atât cu administrația locală, cât și cu instituțiile mai de seamă a localității. Aceste comunicări sunt și supape pentru a evita acumularea frustrărilor și tensiunilor, care de altfel ar putea conduce la izbucnirea unor reacții mai intensive din partea locuitorilor.
Proiecte	Măsura vizază realizarea următoarelor activități/proiecte: → Organizarea unor forumuri periodice pentru populație: cu discuții deschise despre principalele probleme existente, nevoile și așteptările locuitorilor și proiectele în curs sau planificate pentru perioada următoare. Aceste forumuri se vor organiza cel puțin anual sau semestrial, în fiecare zonă a localității și în satele aparținând comunei Sângeorgiu de Mureș. → Organizarea de workshopuri locale cu diferitele segmente ale vieții economice și locale: de asemenea periodic (anual), focusate pe anumite teme actuale (de ex: dezvoltarea infrastructurală, probleme legate de învățământ, despre istoria localității sau turismul din localitate și altele). Astfel, pot fi organizate întâlniri speciale cu intelectualii din localitate (medici, profesori, clerici, ingineri, avocați), cu antreprenorii din localitate, cu persoanele interesate în dezvoltarea turismului, cu fermierii și angajații din agricultură șamd.

	→ Se vor crea și canale anonime pentru culegerea unor reacții și opinii: care nu pot fi aduse la suprafață cu prilejul întâlnirilor personale, cum ar fi cutii poștale amplasate la primărie sau mesagerie pe pagina oficială a comunei. Existența și utilizarea acestora trebuie reaminită periodic, pentru că semnalizarea unor probleme este și interesul primăriei și al societăților prestatoare de servicii comunitare. → Se vor amplasa panouri de anunțuri: în mai multe puncte nodale ale localității (se vor identifica cel puțin 4-5 astfel de locații) pentru informații de interes public. Pe acestea se vor afișa în mod regulat toate informațiile utile, schimbările de orar, noutățile și evenimentele ce urmează. → Acordarea de premii și distincții pentru personaje locale: care dăruiesc comunității locale valori într-adevăr durabile. → Editarea unei cărți despre localitate: despre istoria localității, obiceiurile, familiile mai vechi ale comunei, resursele naturale și culturale, șamd.
Parteneriat	Nimeni nu se va implica din afara localității pentru organizarea unor astfel de canale, dar nici nu e recomandat astfel de implicare externă. În schimb, anumite organizații din localitate trebuie să-și asume un rol activ în acest sens, deoarece administrația publică locală este și așa supraîncărcată și subdimensionată pentru problemele generale. Cu toate acestea, această măsură este punctul de pornire în dezvoltarea localității, ce nu poate fi omisă în niciun caz.
Rezultate așteptate	Îmbunătățirea comunicării, a dialogului intern va funcționa ca o supapă pentru canalizarea unor sentimente negative sau a unor tensiuni nesemnificate, dăunătoare pentru încrederea comunitară, dar și ca o platformă de naștere a unor idei de schimbare, de cooperare și de susținere a unor proiecte comunitare și oportunități externe, pentru care se necesită voluntariat sau acceptare generală. Se consideră că prin dialog se pot rezolva și cele mai dificile conflicte, tensiuni interetnice sau probleme sociale, dar dialogul este și baza unor cooperări profitabile printre instituții, societăți și specialiști din diferite domenii.
Indicatori de rezultat	Numărul forumurilor organizate și numărul persoanelor participante la aceste forumuri, numărul panourilor de anunțuri amplasate și numărul anunțurilor afișate, numărul mesajelor primite prin intermediul cutiilor poștale și mesageriei de pe pagina de Internet a comunei, precum și numărul cererilor și problemelor rezolvate, care s-au ivit pe aceste platforme de comunicare.

11.2.4. Măsura 2.4: Atragerea în localitate a investitorilor	
Scopul măsurii	Atragerea de noi societăți prestatori de servicii sau chiar de producție bunuri sunt un obiectiv indirect, nu un scop în sine, care are la bază creșterea și diversificarea locurilor de muncă, dar și dezvoltarea turismului din localitate.
Obiective conexe	01 - Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice locale prin colaborarea actorilor turistici și a administrației locale, valorificarea resurselor la potențialul real 03 - Consolidarea brandului turistic pe piața turistică internă și externă prin marketing eficient și prin obținerea statutului de stațiune balneo-climaterică
Descrierea măsurii	Turismul din localitate are în momentul de față un actor important, o societate care are un rol determinant (Hotel Apollo), prin nivelul calitativ ridicat și prin dimensiunea acestuia față de ceilalți actori turistici. Este nevoie de apariția unor noi unități turistice, hoteluri, restaurante, servicii de agrement și de tratament, pentru a putea susține concurența sănătoasă, dar mai ales pentru o ofertă locală diversificată și structurată pe mai multe piloane. Dar nu numai turismul poate oferi locuri de muncă: unele sectoare terțiare sunt compatibile cu turism și reprezintă chiar un punct forte în imaginea localității. Dar trebuie evitate activități economice poluante sau inestetice pentru a nu distruge principalele două piloane ale localității (funcția rezidențială și funcția turistică). Atragerea unor astfel de investitori nu este un lucru simplu, piața capitalului din Europa este în descreștere, cei mai mulți investitori se orientează, în general spre Orientul Îndepărtat. Astfel de activități de marketing se fac în mod direct, cu o focusare foarte precisă pe anumite companii și posibile țări și organizații economice (camere de comerț, cercuri de investitori). În general, o administrație locală din România are prea puține mijloace directe de stimulare a unor astfel de interese (de ex. reducere de impozite, facilități acordate pentru anumite societăți sau alți stimuli de obicei nu sunt posibile din cauza legislației interdictive). Dar asta nu înseamnă că administrația nu are nici o posibilitate de face arealul urban mai atractiv din punct de vedere economic și de a comunica aceste îmbunătățiri, prin diferite mijloace.
Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Delimitarea conceptuală a unor posibile investiții în localitate, cum ar fi: restaurant, hotel de 3*, parc de agrement, parc de aventură, comercianți și cafenele.

	→ Delimitarea fizică unor locații posibile pentru investiții în turism (de exemplu castelul Máriaffy) și, separat, locații pentru alte activități productive și de servicii, aflate în proprietate privată ori publică. Aceste terenuri sau alte imobile nu trebuie să fie grevate de sarcini, trebuiesc clarificate drepturile de proprietate, iar infrastructura aferentă să fie completă și modernizată (drum de acces, apă și canalizare, alimentare cu electricitate, gaz), precum și trebuie să existe disponibilitate de vânzare sau de concesiune din partea proprietarului. → Elaborarea unei broșuri de atragere investitori: cu prezentarea generală a comunei și a ariei metropolitane Târgu Mureș și cu includerea principalelor locații destinate investitorilor, cu descrieri exacte, complete despre starea lor, facilitățile existente și locația în intravilan. Aceași documentație se poate face și în format electronic, online, pe pagina localității sau pe o pagină separată, destinată în mod special atragerii investitorilor. În fiecare caz (online și tipărit), trebuiesc făcute versiuni separate în limbile române, maghiare și engleze. → Participarea la conferințe de turism și de afaceri, din România și din străinătate: unde pot fi culese informații despre anumite societăți hoteliere și alți investitori, respectiv pot fi aranjate întâlniri cu reprezentanții unor astfel de societăți. → Scrisori adresate unor camere de comerț și asociații de întreprinzători din orașele mari din Transilvania și din București: pentru a afla identitatea potențialilor investitori sau dezvoltatori imobiliari, posibili parteneri la astfel de incursiuni. După obținerea unor informații de bază despre anumite hoteluri și alte societăți, se va purcede la contactarea acestor companii și trimiterea broșurilor aminate, la care dacă se va obține răspuns, se pot organiza întâlniri personale. → Adresă scrisă către anumite camere de comerț din Ungaria, Austria sau alte țări: unde există relații de orașe înfrățite cu organizații profesionale, asociații de turism și camere de comerț, pentru a afla interesul acestora față de o idee de investire în România, Transilvania.
Parteneriat	Având în vedere că administrația județeană are mai multe relații diplomatice și economice decât una locală, neapărat și Consiliul Județean Mureș trebuie să ajute în atragerea de investitori, dar și parlamentarii și consilierii județeni din zonă, sau reprezentanții vieții civile care locuiesc în Sângeorgiu de Mureș (avocați, medici, ingineri).

Rezultate așteptate	Rezultatele unor astfel de incursiuni nu vin foarte repede. Se poate estima, că după elaborarea materialor și primii pași în a găsi investitorii optimi pentru o anumită activitate sau locație, pot decurge ani. Dar de obicei investitorii preferă locurile unde administrația locală arată o deschidere și își manifestă intenția de a primi societăți comerciale de servicii, cu intenții serioase, cu o bună reputație și cu referințe de seamă. Rezultatele pot fi deci, accelerarea și facilitarea unui proces, care poate și fără primărie s-ar fi realizat, dar într-un ritm mult mai lent. Și rezultatele implicite vor fi, în caz de succes, o ofertă turistică mult mai diversificată, stabilă și atractivă pe plan național, remunerații mai ridicate pentru angajații în turism, și în cele din urmă cooperări printre actorii turistici noi și vechi sau chiar realizarea de pachete turistice comune.
Indicatori de rezultat	Numărul și calitatea unor locații delimitate pentru investiții posibile, numărul materialelor editate, imprimate și livrate unor potențiali investitori, numărul conferințelor și altor evenimente vizitate cu acest scop, numărul societăților interesate pentru anumite locații și discuțiile purtate cu acestea, precum și, în final, numărul societăților care au fost atrași în localitate astfel și numărul locurilor de muncă create prin ele.

11.3. AXA PRIORITARĂ NR. 3: O DESTINAȚIE VIZIBILĂ: DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE MARKETING ȘI PROMOVARE TURISTICĂ

În privința dezvoltării turismului, fie vorba de comună, oraș sau regiune creșterea veniturilor provenite din turism este un obiectiv strategic, realizat prin creșterea traficului de turiști, prin creșterea numărului de vizitatori, lungirea timpului de ședere, ameliorarea efectelor sezonality, precum și prin creșterea forței de muncă din domeniul turismului. Evident toate aceste obiective trebuie formulate în funcție de condițiile și posibilitățile locale: punctele tari deja existente trebuie dezvoltate în continuare prin compensarea lipsurilor, iar prin legarea serviciilor (produselor turistice) deja existente, obiectivele prioritare vor deveni accesibile.

Comuna are o multitudine de resurse turistice mai mult sau mai puțin valorificate, după cum am văzut în capitolele precedente. Apele sărate sunt cele care au fost utilizate în scopuri turistice și balneare, destul de bine, dar valorile culturale, valorile naturale peisagistice deocamdată nu au pătruns în dimensiunea turistică. Resursele și infrastructura relativ dezvoltată, evenimentele care sunt organizate pe plan local nu sunt exploatate pe deplin, astfel imaginea localității Sângeorgiu de Mureș nu este foarte bine conturată în sfera turistică transilvană.

În completarea dezvoltării ofertei turistice măsură vizează și dezvoltarea activităților de marketing pentru a ajunge la anumite segmente țintă, în acest scop este indispensabil ca Sângeorgiu de Mureș să apeleze la mijlocele de marketing asemănătoare ca în sfera privată, sfera business.

De aceea, printre primele activități trebuie să fie și conturarea unui mesaj distinctiv, urmat de construirea unui brand turistic diferențiat și atractiv pentru a accesa noi piețe și pentru a putea susține antreprenoriatul local. Strategia de marketing și promovare trebuie adaptată permanent, în funcție de schimbările ce intervin pe piață, schimbările de exigențe și așteptări ale grupurilor țintă, etc.

11.3.1. Măsura 3.1: Dezvoltarea activității de marketing turistic

Scopul măsurii	Inițierea formării unei imagini pozitive și turistice printr-un brand unitar și dezvoltare de produse turistice, cunoașterea numelui Sângeorgiu de Mureș la nivel național pentru potențialii turiști și investitori. Fundamentarea activităților de marketing turistic al zonei (crearea brandului, comunicare în mass-media, relații publice, etc.)
Obiective conexe	O2 - Modernizarea infrastructurii turistice, dezvoltarea resurselor umane din sector în scopul creșterii performanței și a calității serviciilor O3 - Consolidarea brandului turistic pe piața turistică internă și externă prin marketing eficient și prin obținerea statutului de stațiune balneoclimaterică
Descrierea măsurii	Prezenta măsură constă în dezvoltarea activităților de marketing local și marketing și promovare turistică. Marketingul unei localități poate să se desfășoare cu trei scopuri: mai întâi pentru atragerea unei mase de turiști mai însemnate sau mai bine definite ca și segmente-țintă; poate să aibă ca scop atragerea de investitori pentru a realiza noi întreprinderi și implicit, locuri de muncă, dar poate avea ca scop și atragerea de noi locuitori, care sunt de asemenea factori importanți ai susținerii și dezvoltării unei localități, mai ales dacă acestea sunt din vârstă activă, cu ocupații utile pentru localități și cu salarii ce asigură plata unor impozite mai ridicate pentru bugetul local. Dar cel mai important segment-țintă este, fără îndoială, cel al locuitorilor comunei, al persoanelor domiciliate deja în Sângeorgiu de Mureș, deoarece ei sunt „deținători” actuali ai posibilităților, necesităților și problemelor existente din interiorul acestei localități. În Sângeorgiu de Mureș, pe lângă populație trebuie să beneficieze de o susținere de marketing local și sectorul turistic și investitorii locali.
Descriere Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Extinderea serviciilor oferite de biroul de informare turistică: printre activitățile biroului de informare turistică se pot număra următoarele: monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare și promovare a turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș, dezvoltare de programe tematice pentru turiști, organizarea de evenimente, realizare materiale promoționale și diseminarea acestora, participare la târguri și expoziții naționale și internaționale în domeniul turismului în cadrul cărora vor prezenta oferta turistică locală, ajutor acordat consiliului local în pregătirea și luarea deciziilor care vizează sectorul turistic, organizarea excursiilor în grup din țară și străinătate cu destinația Sângeorgiu de Mureș, etc. Astfel de domenii sunt marketingul comun,

brandul turistic și managementul acestuia, managementul fluxului de turiști, armonizarea programelor și activității furnizorilor de servicii, etc. Asociația ar trebui să asume sarcini de la furnizorii serviciilor turistice, care reprezintă o povară mare pentru aceștia pe lângă asigurarea serviciilor de calitate. Asociația trebuie să aibă cel puțin un angajat permanent și pe lângă cotizația membrilor să beneficieze și de sprijinul autorității publice locale. Probabil în cea mai radicală exprimare putem afirma că rolul organizației va fi de a „vinde” Sângeorgiu de Mureș pe piețele turistice naționale și internaționale, de a asigura buna colaborare dintre agenții turistici, administrația publică locală, și nu în ultimul rând de a duce comuna spre a deveni o destinație turistică renumită și recunoscută la nivel internațional.

- **Analiza concurenței:** așa cum am mai menționat, principalele destinații interne și externe trebuie evaluate în prisma comunicației și imaginii lor. Bineînțeles, nu este posibil eșantionarea tuturor turiștilor și vizitatorilor acestor destinații, deci putem să ne orientăm în acest caz pe baza surselor secundare și pe baza comunicației vizibile în sfera virtuală, online. Dar, în orice caz, trebuie avute în vedere stațiunile balneo-climaterice din România, mai ales cele din Transilvania (imaginea lor turistică și profilul lor promovat), dar și câteva stațiuni din Ungaria, Slovacia, Serbia sau Bulgaria, similare ca mărime și profil. Trebuie analizate localități ca Praid, Sovata, Băile Tușnad, Borsec, Bazna, Ocna de Mureș, Turda, Băile Felix, Marghita, Gyula, Orosháza, etc..
- **Editarea materialelor promoționale turistice:** Crearea brandului turistic și procesul de marketing turistic cuprinde elaborarea și diseminarea materialelor promoționale turistice cu privire la atracțiile din zonă, programele și posibilitățile de cazare. Toate acestea pot fi realizate prin contribuția specialiștilor de marketing. Materialele promoționale și canalele de comunicații prin care acestea sunt distribuite turiștilor, variază în funcție de caracteristicile diverselor grupuri țintă, astfel este nevoie de redactarea acestor materiale în mai multe limbi.
- **Compunerea mesajului cu elemente de paritate și de diferențiere:** constituie poate activitatea cea mai creativă, cu descrierea amănunțită a profilului turistic, a posibilelor tipuri de turiști atrași, a noțiunilor care vor atrage acești turiști, a sentimentelor, argumentelor și asocierilor relevante pentru compunerea mărcii turistice a localității. Considerăm că mesajul principal al comunei Sângeorgiu de Mureș trebuie să fie una turistică, de caracter balnear și ecoturistic, cu valori de marcă gravitând în jurul tinereții, sănătății, prospețimii, mișcării, lejerității, relației intime de urban-rural și altor valori post-moderne.

- **Crearea elementelor vizuale și textuale ale mărcii:** După compunerea mărcii, urmează elaborarea unor elemente vizuale și textuale, care deja sunt logotipul și sloganul destinației Sângeorgiu de Mureș, care de fapt sunt codificarea mesajului în câteva suporturi perceptibile, foarte simplificate, compacte. Este de asemenea o activitate creativă, artistică și lingvistică elaborarea acelor câteva elemente care vor fi vizibile pe diferitele mijloace de comunicare. Aceste elemente „livrează” către consumatori informațiile cheie ale mesajului compus anterior și atrag atenția turiștilor prin forma, culorile, ideile folosite și pronunțarea lor. Această activitate poate fi operaționalizată printr-o elaborare a unui manual de identitate vizuală a mărcii locale.
- **Distribuirea mărcii pe diferite canale și mijloace de comunicare:** marca locală turistică își dezvoltă efectul dacă ajunge la segmentele țintă definite, dacă este cunoscut chiar de o piață mai mare decât cea care vizitează localitatea. Marca turistică a localității trebuie acceptată și folosită de întreaga comunitate, dar în mod deosebit de întreprinzătorii locali turistici, dar și de partenerii noștri din afara localității. Marca turistică trebuie folosită în principal pe materialele imprimare și cele electronice editate despre localitate în cele publicitare, pe materialele întreprinzătorilor și pe alte obiecte, evenimente și conținuturi și din afara turismului. Ca să dobândească notorietate, marca localității trebuie susținută ani de zile, pe anumite piețe turistice bine stabilite în prealabil și trebuie folosită în contexte care sunt compatibile cu mesajul principal al mărcii și care astfel vor îmbunătăți sinergic ideea acesteia.
- **Participarea în rețele turistice naționale:** în România funcționează numeroase organizații de renume, cu un grad de eficiență deosebit de ridicat, în domeniul reprezentării intereselor în turism, dezvoltarea și promovarea turismului de pe plan local, regional și național. Acestea sunt deschise și proactive în colaborarea cu noii parteneri, astfel Sângeorgiu de Mureș trebuie să lanseze inițiative pentru a deveni membru, partener al acestor organizații.
- **Planificarea activităților de marketing turistic și implementarea acestora** (ex. publicații, participarea la târguri, pagina web, pagini de socializare, campanii de promovare în mediul on-line, pe radio și TV, invitate de ziariști și bloggeri în comuna, organizare unor study-tour-uri etc.).
- **Elaborarea și implementarea de proiecte de promovare turistică și pentru atragerea de investitori:** Elaborarea și depunerea de proiecte care vizează promovarea comunei și a regiunii, în care, pentru cunoașterea resurselor turistice locale este nevoie printre altele de realizarea unui mix de marketing echilibrat, de exploatarea și oferta domeniilor de investiții, de activități inovative.

Parteneriat	• Primăria comunei Sângeorgiu de Mureș • Organizațiile locale, asociațiile turistice din zonă • Asociația Județeană de Turism Mureș • Întreprinzătorii turistici • Organizațiile turistice din țară • Centre de informare și promovare turistică din țară • Localitățile înfrățite • Firme de specialitate: societăți de consultanță și cercetare de marketing, branding și turism
Rezultate așteptate	Se va dezvolta și activitatea de marketing local și marketing turistic al stațiunii, aceasta apărând marcant pe piețele turistice naționale și internaționale prin diferitele metode și mijloace de marketing și publicitate. Datorită unei mărci bine fundamentate și elaborate, precum și distribuite corespunzător, imaginea comunei Sângeorgiu de Mureș se va îmbunătăți pe plan intern; va deveni una din cele mai atractive stațiuni din județul Mureș și din Transilvania, deoarece proximitatea zonei metropolitane, resursele minerale existente și totodată caracterul rural și natural al localității va da un avans în fața celorlalte destinații similare, care nu dispun simultan de aceste fațete pozitive. Toate acestea vor conduce la creșterea numărului de sosiri și înnoptări și la extinderea duratei medii de ședere a turiștilor.
Indicatori de rezultat	• Birou turistic funcțional • Numărul evenimentelor și produselor purtătoare ale mărcii • Numărul expozițiilor la care s-a organizat participare • Numărul acțiunilor realizate în parteneriat • Numărul publicațiilor, aparițiilor în presă a turismului din Sângeorgiu de Mureș • Numărul rețelelor turistice naționale și internaționale la care aderă comuna • Numărul investițiilor sau al informațiilor cerute despre investiții • Numărul înnoptărilor și al sosirilor de turiști în localitate

11.3.2. Măsura 3.2: Dezvoltarea imaginii turistice a comunei Sângeorgiu de Mureș

Scopul măsurii	Promovarea unitară a ofertelor de programe și a produselor turistice ale comunei, ca destinație turistică pe piețele țintă din țară și din străinătate, în vederea creșterii numărului de turiști și a nopților de cazare, astfel comuna Sângeorgiu de Mureș devenind un brand cunoscut pe piața turistică. Obiectivul acestei măsuri este ca comunicațiile despre localitate – cele planificate, organizate, mai ales cele pe plan turistic – să fie în majoritate față de cele neintenționate sau lansate din afara structurilor administrative, iar pe de altă parte, este foarte important ca comunicația externă a localității să se diversifice, să devină mai eficientă și mai atractivă.
Obiective conexe	O3 - Consolidarea brandului turistic pe piața turistică internă și externă prin marketing eficient și prin obținerea statutului de stațiune balneoclimaterică
Descrierea măsurii	După dezvoltarea infrastructurii turistice și după realizarea și concentrarea pachetelor de oferte turistice, este nevoie de o eficientă campanie de promovare. Infrastructura și programele turistice, existența ofertei în sine nu garantează succesul industriei, de aceea este nevoie să se lucreze în mod continuu și consecvent la vânzarea/promovarea ei pe piețele turistice. Din această cauză este nevoie de implementarea de proiecte integrate, care, prin intermediul a cât mai multor materiale și canale de comunicație promovează oferta turistică comunală și regională. În cadrul promovării este bine să se pună accent pe specificitate, pentru că acesta crește atractivitatea și face mai ușoară identificarea comunei (ca produs turistic). Construirea brandului este un proces compus din mai multe etape, și care începe prin identificarea celor mai importante elemente ale imaginii, prin prezentarea ei. Măsura actuală vizează lărgirea sferei mijloacelor de promovare utilizate și permanentizarea anumitor acțiuni, cu conștientizarea principalelor segmente țintă alese pentru turismul din localitatea Sângeorgiu de Mureș. Măsura deci, prin activitățile și proiectele realizate trebui să poziționeze Sângeorgiu de Mureș pe harta turistică a României, dar cu mijloace și mesaje formulate la un nivel calitativ care și pe plan internațional pot fi utilizate pentru atragerea turiștilor, pe un orizont de timp mai îndepărtat.

Proiecte	Măsura vizează realizarea următoarelor activități/proiecte: → Crearea și promovarea unei pagini web turistice (de. ex. www.visitsangeorgiudemures.ro sau www.visitsm.ro etc): destinat în mod special atracțiilor, serviciilor și evenimentelor turistice din localitate dar și din zonă. Crearea unei pagini web de mai multe limbi prin intermediul căreia potențialii turiști pot obține informații actuale și relevante legate de oferta turistică a comunei și al zonei. Pagina web necesită actualizare și promovare continuă (optimizarea motorului de căutare, promovarea paginii web prin intermediul materialelor tipărite și audiovizuale grupurilor țintă). → Reclame de tip online și offline despre Sângeorgiu de Mureș: se pot concepe anumite reclame de tip anunț în anumite reviste de specialitate din România, cu tematică în turism, cum ar fi: Traveller Magazin, Travel Advisor, Vacanțe la țară și altele. Se recomandă focusarea pe maxim 2-3 reviste, cu apariții de cel puțin 4-5 ocazii pe revistă, cu reclame de o suprafață de cel puțin ½ sau 1/1 pagină. Totodată, sunt și mai importante reclamele online, pe anumite portaluri de știri online, de limbă maghiară și, respectiv de limbă română, pe perioade de cca. 1-3 luni pe an. Foarte utile pot fi și cumpărarea unor servicii Adwords, care facilitează rezultatele unor căutări Google, pentru a include pe printre primele rezultate, la anumite cuvinte cheie (de exemplu apele sărate, balnear, tratament, cazare Mureș sau evenimente, programe, trasee, turism activ etc.). → Materiale imprimabile: sunt de asemenea utile, dar din ce în ce mai puțin folosite, din cauza integrării majorității informațiilor și comunicărilor pe platforme electronice de tip online. Totuși, unele materiale imprimabile de tip invitativ pot fi editate, dar cu o pregătire prealabilă foarte circumspectă. Trebuie bine definite cui se adresează aceste materiale, în ce situații vor fi livrate destinatarilor și ce vrem să obținem prin înmânarea lor. Cel mai adecvat ar fi un material periodic (anual, în cazul de față), care integrează articole, interviuri, reclame locale și zonale, oportunități, cu numeroase fotografii, adrese web relevante, etc. Un alt material util este harta locală și regională. Încă mulți folosesc hărți pe suport de hârtie, cu toate că din ce în ce mai mulți preferă hărțile electronice. Acestea pot fi distribuite în principal turiștilor care ajung la Sângeorgiu de Mureș și la Târgu Mureș, la diferite puncte de interes.
------------------------	--

- **Organizarea unor study-tour-uri, vizite pentru bloggeri și jurnaliști:**
Poate cel mai eficient mod de a îmbunătăți imaginea localității este organizarea unor study-tour-uri, pentru anumiți jurnaliști de specialitate și bloggeri, din domeniul turismului. Articolele și blogurile scrise în revistele și pe paginile de călătorii sunt mult mai credibile, mai detaliate și mai focusate pe anumite segmente de călători, decât reclamele obișnuite. Și de obicei, organizarea unui astfel de tur în localitate și în împrejurimi (cu o durată de 3-5 zile și prin asigurarea tuturor cheltuielilor de călătorie a jurnaliștilor participanți), nici nu costă sume enorme, cel puțin comparativ cu reclame la nivel național.
- **Crearea unui site de socializare (de exemplu: Facebook) pentru localitate,** la care vor apărea toate evenimentele turistice și de altă natură, care au un potențial de vizitare din afara localității. Am exemplificat câteva astfel de evenimente propuse la axa dezvoltării serviciilor și dezvoltării instituționale, precum Fețele culturale ale Sângeorgiului, Turul Sângeorgiului, Zilele Sportului din Târgu Mureș, Saint George Fest, Târgul Stațiunilor Balneare din România și altele. Toate aceste pot fi promovate foarte eficient pe Facebook, prin plata unor servicii de promovare, dar și prin simple postări consecutive al evenimentelor, eventual focusate pe anumite segmente alese în prealabil. Acest mijloc de promovare practic este pe gratis, exceptând crearea paginii de către o echipă specializată și plata unor servicii de promovare adiționale.
- **Dezvoltare aplicație Sângeorgiu de Mureș:** După atingerea unui anumit nivel de dezvoltare a ofertei și programelor turistice, se poate apela la dezvoltarea unei aplicații pe mobil, pentru cele mai importante atracții culturale și naturale din zonă. Această aplicație se va putea obținute prin descărcare atât pe pagina turistică a localității, cât și la oricare din locațiile în cauză și se vor servi pentru ghidarea, orientarea turiștilor prin intermediul unor programe informatice (software) interactive, accesibile în mai multe limbi. De asemenea, aplicația trebuie să fie legată de site-ul web www.visitmures.com.
- **Amplasarea unor panouri outdoor în localitate și în județ:** pentru realizarea unei imagini unitare este necesar elaborarea și amplasarea unor panouri informative în cele mai frecventate părți ale localității, iar în proximitatea obiectivelor turistice este indicat să se amplaseze panouri informative cu descrierea acestora.

Parteneriat	Principalii parteneri, la fel ca și la măsura precedentă, trebuie să fie firmele de specialitate de marketing și specialiștii individuali, cu aptitudini și calificări în comunicare, marketing, turism, și care eventual au o afinitate sau o simpatie pentru localitatea Sângeorgiu de Mureș. De asemenea pot fi parteneri asociațiile civile, instituțiile culturale sau societățile turistice, fie cu idei de promovare turistică, fie ca organizatorii a unor evenimente ce urmează să fie promovate.
Rezultate așteptate	Principalele efecte generate de o comunicare eficientă sunt îmbunătățirea imaginii generale și a celei turistice în diferite segmente ale populației regionale și turistice naționale, despre localitate și despre atractivitatea zonei. Rezultatele concrete sunt aparițiile fizice a reclamelor și altor mijloace de promovare pe diferitele canale de comunicare, dar efectele acestora sunt mai complexe. În continuare vor fi bineînțeles și efecte indirecte, cum sunt creșterea numărului vizitatorilor și turiștilor, mărirea interesului din partea administrației județene și centrale pentru alocarea unor fonduri de dezvoltare, precum și a investitorilor pentru a realiza noi obiective, unități turistice.
Indicatori de rezultat	• Vizitarea noii pagini oficială de promovare turistică și numărul de vizitatori • Numărul materialelor imprimate și distribuite • Numărul de căutări și rezultate pe urma reclamelor de tip Adwords sau a altor promoții turistice • Numărul „Like”-urilor pentru pagina de Facebook și numărul evenimentelor promovate pe această pagină. • 1 aplicație dezvoltată și numărul de utilizatori • Numărul reclamelor apărute în diferite reviste, numărul jurnaliștilor invitați la study-tour și a articolelor apărute pe urma acestora • Numărul reclamelor outdoor din împrejurimi, toate măsurate pe o anumită perioadă de timp (anual).

12. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Majoritatea organizațiilor internaționale, cum ar fi Banca Mondială, UNICEF, UNFPA, etc. prin metodologia lor unifică fazele de monitorizare, evaluare și feed back sub titlul de monitorizare și evaluare. Situație justificată de faptul că planul de acțiune al oricărei strategii de dezvoltare, programele și proiectele includ un capitol referitor la modul în care acesta va fi monitorizat și evaluat. Și în cazul strategiei de dezvoltare și promovare a turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș pe perioada 2022-2027 trebuie stabilită metodologia de evaluare și monitorizare, procedurile și mecanismele care vor fi utilizate.

12.1. Activități de monitorizare

Monitorizarea este o activitate continuă prin care se urmărește procesul de implementare a strategiei, activitatea concentrându-se pe proces și nu pe rezultatele acțiunii. Implementarea strategiei necesită participarea tuturor actorilor sociali (instituții, organizații, comunități, grupuri sociale, indivizi, etc.) care au deseori motivații diferite, interese convergente sau divergente și priorități proprii. Însă ei trebuie angrenați în implementarea strategiei și activitățile lor trebuie monitorizate permanent în vederea coordinării. În acest sens, se necesită ca la nivelul Consiliului Local (implicând și actorii turistici), să fie desemnat un grup de E&M (evaluare și monitorizare) care va întocmi rapoarte periodice de monitorizare (la fiecare 6 luni) care vor fi pe de o parte un bun suport pentru conducerea locală, iar pe de altă parte va avea rolul de conștientizare și interiorizare a obiectivelor urmărite la nivelul actorilor individuali și colectivi. Astfel grupul E&M va organiza la fiecare șase luni întâlniri, dezbateri, sesiuni de informare a actorilor, iar după aceste întâlniri se vor întocmi rapoartele de monitorizare. Această sarcină poate fi îndeplinită de către Grupul de Coordonare Strategică, înființarea căruia trebuie realizat în primul trimestru după finalizarea și intrarea în vigoare a prezentei strategii.

În fiecare an, odată cu aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli ar fi indicat să se aprobe și un plan de acțiune pentru anul în curs, planul de acțiune fiind realizat pe baza axelor prioritare, obiectivelor și măsurilor de dezvoltare cuprinse în strategia de dezvoltare și promovare a turismului din comuna Sângeorgiu de Mureș, pe perioada 2022-2027, și a termenelor prevăzute de aceasta.

Planul de acțiune anual ar putea fi dezbătut cu două ocazii la dezbaterile publice organizate de grupul de E&M, astfel fiecare actor implicat ar fi la curent cu gradul de realizare a strategiei de dezvoltare și promovare, și se pot formula anumite corecții în cazul în care lucrurile nu decurg conform celor planificate anterior.

12.2. Evaluarea

Evaluarea este o activitate periodică de analiză a relevanței unei strategii, a eficienței și impactului acesteia față de obiectivele, măsurile stabilite. Activitatea de evaluare poate conduce la modificări ale strategiei din motivul că aceasta se concentrează pe eficiența globală al acesteia.

Activitatea de evaluare va fi sarcina echipei de E&M, care prin colaborare cu membrii Consiliului Local, al Primarului, al agenților turistici, ATSM, etc. vor desfășura cu 4 ocazii sesiuni de evaluare a strategiei, după cum urmează:

- Evaluarea baseline, la începutul implementării strategiei, trimestrul 4 al anului 2022, în care actorii implicați se vor familiariza cu prioritățile și obiectivele strategice. Prima sesiune de evaluare necesită desemnarea grupului de E&M din partea aparatului propriu al consiliului local și din actorii turistici care arată deschidere față de această activitate
- Evaluare intermediară, în semestrul 2 al anului 2024.
- Evaluare finală – ultimul semestru al anului 2027
- Evaluare de impact – semestrul 2 al anului 2028

În cazul în care, pe parcursul activității de evaluare intermediară se constată grave abateri de la situația, direcția inițială trasată de strategia de dezvoltare și promovare se necesită replanificarea obiectivelor strategice și a măsurilor de dezvoltare (prin implicarea specialiștilor), în scopul ca viziunea de viitor și prioritățile să fie îndeplinite.

Fiecare etapă de evaluare va necesita întocmirea unui raport de evaluare și prezentarea acestuia în cadrul unor forumuri organizate cu actorii locali (antreprenori, instituții, ONG-uri, indivizi, etc.)

13. CATALOGUL SURSELOR DE FINANȚARE

Odată cu lărgirea orizontului politicilor de dezvoltare s-a lărgit și cercul posibilităților de finanțare. În zilele noastre în procesul de dezvoltare locală o atenție sporită li se acordă programelor de finanțare ale Uniunii Europene. Proiectele și activitățile cuprinse în cadrul măsurilor de intervenție ale prezentei strategii de asemenea depășesc capacitatea financiară al factorilor locali și fac necesară atragerea resurselor externe.

Catalogul surselor de finanțare, ca un instrument care sprijină implementarea, rezumă posibilitățile de finanțare la nivelul măsurilor, respectiv la nivelul proiectelor/submăsurilor.

Trebuie menționat faptul că, catalogul necesită revizuire și actualizare periodică, deoarece în momentul planificării strategice majoritatea elementelor ale politicii de finanțare a perioadei 2021-2027 sunt încă necunoscute, sau se cunosc doar parțial.

Strategia turistica locală

Măsura	Activități/Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 1.1: Dezvoltarea accesibilității și creșterea vizibilității obiectivelor turistice	→ Realizarea proiectului integrat privind asigurarea accesului nemotorizat la obiectivele turistice prin intermediul unei rețele de piste de biciclete → Amplasarea panourilor de informare și hărți cu obiective turistice în diferite părți ale comunei → Dezvoltarea de noi atracții turistice ○ Realizare parc-forestier ○ Amenajare zonă de picnic și timp liber pe malul râului Mureș ○ Construire foisor lin lemn ○ Amenajare centru de vizitare animale → Reabilitarea și crearea de noi spații verzi pe teritoriul comunei, amenajarea parcului Mariaffi	• POR 2021-2027 • Planul Național de Redresare și Reziliență • Bugetul Local • Programul LEADER • Programul Interreg 2021-2027 • Programe Guvernamentale
Măsura 1.2: Valorificarea resurselor naturale și culturale prin reabilitarea, întreținerea acestora și includerea lor în oferta turistică a comunei	→ Întreținerea castelului Mariaffi și continuarea investițiilor pentru funcționarea corespunzătoare → Finalizarea lucrărilor de reabilitare și extindere a căminului cultural → Ocrotirea imaginii comunei → Timp liber pe Dealul Mămăligii, agrement pe dealul Pitigoi → Malul Mureșului valorificat în turism → Utilizarea apelor sărate în scopuri turistice	• Buget local • AFM • PNS 2021-2027 • Programul LEADER
Măsura 1.3: Infrastructură de agrement, sport, și timp liber în sprijinul turismului	→ Casă de joc pentru copii → Centru de sport și timp liber → Dezvoltarea ofertei balneoturistice, printr-o infrastructură nouă → Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turismului ecvestru	• POR 2021-2027 • Planul Național de Redresare și Reziliență • Bugetul Local • Leader

Măsura	Activități/Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 2.1: Programe turistice variate, ofertă turistică variată și atractivă	→ Fețele culturale ale Sângeorgiului → Turul Sângeorgiului → Activi în turism – circuite turistice active → Sângeorgiu de Mureș din perspectivă aeriană → Sângeorgiul sportiv ○ Sângeorgiu Sport Days – Zilele Sportului în Sângeorgiu de Mureș → Deschiderea și închiderea sezonului turistic → Târgul stațiunii și balneare din România → Organizare conferințe de specialitate → Sângeorgiul tematic – organizare de evenimente tematice → Teatru fără tavan → Organizarea zilelor comunei → Vacanță = Tabără în Sângeorgiu de Mureș	• POR 2021-2027 • Planul Național de Redresare și Reziliență • Bugetul Local • Leader • Programul Interreg 2021-2027 • Programe Guvernamentale
Măsura 2.2: Dezvoltarea serviciilor turistice existente și lansarea serviciilor complementare în sprijinul turismului	→ Dezvoltarea resurselor umane din turism → Conectarea agenților turistici locali → Dezvoltarea agroturismului în zona Cotuș → Afaceri noi, în folosul turismului → Stil de viață sănătos, cu ajutorul restaurantelor locale → Lansarea serviciilor centrului cultural multifuncțional „Măriaffi” → Lansarea serviciilor de informare turistică	• Buget Local • POCU 2021-2027 • Programul Interreg 2021-2027

Măsura	Activități/Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 2.3: Dezvoltarea comunicațiilor interne	→ Organizarea unor forumuri periodice pentru populație → Organizarea de workshopuri locale cu diferitele segmente ale vieții economice și locale, → Se vor crea și canale anonime pentru culegerea unor reacții și opinii → Se vor amplasa panouri de anunțuri → Acordarea de premii și distincții pentru personaje locale → Editarea unei cărți despre localitate	• Bugetul Local
Măsura 2.4: Atragerea în localitate a investitorilor	→ Delimitarea conceptuală a unor posibile investiții în localitate → Delimitarea fizică unor locații posibile pentru investiții în turism → Elaborarea unei broșuri de atragere investitori → Participarea la conferințe de turism și de afaceri, din România și din străinătate → Scrisori adresate unor camere de comerț și asociații de întreprinzători din orașele mari din Transilvania și din București → Adresă scrisă către anumite camere de comerț din Ungaria, Austria sau alte țări	• Bugetul Local

Măsura	Activități/Proiecte/submăsuri	Surse de finanțare posibile
Măsura 3.1: Dezvoltarea activității de marketing turistic	→ Extinderea serviciilor oferite de biroul de informare turistică → Analiza concurenței → Editarea materialelor promoționale turistice → Compunerea mesajului cu elemente de paritate și de diferențiere → Crearea elementelor vizuale și textuale ale mărcii → Distribuirea mărcii pe diferite canale și mijloace de comunicare → Participarea în rețele turistice naționale → Planificarea activităților de marketing turistic și implementarea acestora → Elaborarea și implementarea de proiecte de promovare turistică și pentru atragerea de investitori	• Buget Local • Programul Interreg 2021-2027 • POR 2021-2027 • Consiliul Județean Mureș
Măsura 3.2: Dezvoltarea imaginii turistice a comunei Sângeorgiu de Mureș	→ Crearea și promovarea unei pagini web turistice (de. ex. www.visitsangeorgiudemures.ro sau www.visitsm.ro etc): → Reclame de tip online și offline despre Sângeorgiu de Mureș → Materiale imprimate → Organizarea unor study-tour-uri, vizite pentru bloggeri și jurnaliști → Crearea unui site de socializare (de exemplu: Facebook) pentru localitate → Dezvoltare aplicație Sângeorgiu de Mureș → Amplasarea unor panouri outdoor în localitate și în județ	• Buget Local • Programul Interreg 2021-2027 • POR 2021-2027 • Consiliul Județean Mureș